Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2023

Innehåll

3 Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2023

Niklas Andersson, Andreas Garpebring, Martin Lagmo, Niklas Lindberg Alseryd, Ulf Skyllberg, Mikael Wikström och Marcus Östman

Fåglar i Västerbotten

Fåglar i Västerbotten är VOF:s medlemstidning och får med 2 nummer + fågelrapporten för landskapet Västerbotten varje år. Tidningen är beroende av att medlemmarna själva är med och bidrar med artiklar, då allt arbete med tidningen görs på ideell basis. Tidningen har högt i tak och både artiklar med vetenskaplig liksom med populärjournalistisk prägel är välkomna. Har du en fågelrelaterad artikel på lager? Kontakta någon i redaktionen!

Västerbottens Ornitologiska Förening (VOF) är en fristående länsförening under BirdLife Sverige. En lokal fågelförening finns för närvarande i Umeå. VOF arbetar för att främja fågelskydd och fågelstudier i Västerbottens län samt att öka kontakten mellan fågelintresserade i länet. Alla, oavsett kunskapsnivå är hjärtligt välkomna i föreningen.

Medlemskap löses genom att gå in på länken https://vasterbotten.birdlife.se/bli-medlem/ på vår hemsida. Klicka därefter på "knappen"

Bli ny medlem i VOF

VOF:s styrelse 2026

MichaelGruber (ordförande)
Långviken 223
Tavelsjö 922 66
Tel: 070-227 72 69

Christina Adolfsson, (kassör)
Stöcksjö Åsarvägen 37
905 80 Umeå
christinaadolfsson.stocksjo@gmail.com
Tel: 070-646 68 02.

Dag Österlund (webb-och melemsansvarig) dag.osterlund@gmail.com

Bertil Strömberg (ledamot)
Christer Olsson (ledamot)
Jan-Erik Wallin (ledamot)
Per-Olof Nilsson (suppleant)
Jack Nyholm (suppleant)
Samtliga i styrelsen kan nås via ett mail till: vofstyrelsen@gmail.com

FiV redaktionen:

Christer Olsson (ansvarig utgivare och redaktör)
Verkstadsgatan 10A
90430 UMEÅ
olssoncito@hotmail.com
070-372 79 35

Nina Boström (redigerare) vimsalina@gmail.com

Omslag framsida: Hökörn, foto Niklas Andersson. Omslag baksida: Vitryggig hackspett, foto Mikael Wikström.

Under året påträffades en ny art för landskapet och landet: hökörn! Dessutom tredje och fjärde fyndet av brandkronad kungsfågel och fjärde fyndet av mindre skrikörn. Detta innebär att nu är 363 arter påträffade i landskapet Västerbotten. Förutom dessa arter så har det påträffats fyra ej till exakt art bestämda artkombinationer: öken-/tibet-/kamtjatkapipare, västlig/östlig medelhavsstenskvätta, större/mindre beckasinsnäppa samt rost-/rosen-/rödstrupig sångare.

Förklaringar av termer och förkortningar:

pull = pullus/pulli (entals-/flertalsbenämning på ej flygga ungar)

juv = juvenil (ungfågel i sin första fullständiga fjäderdräkt)

ad = adult (vuxen fågel i sin slutliga dräkt)

1K = En fågel som är född innevarande kalenderår

2K = En fågel som är född föregående kalenderår

2K+ = En fågel som är född föregående kalenderår eller tidigare

förbifl = förbiflygande

honf = honfärgad

rast = rastande

sj = sjungande

sp = spelande

str = sträckande

sträckf = sträckförsök

NR = Naturreservat

Under året har arbetet inom kommittén fördelats enligt följande:

Niklas Andersson: sammankallande, arttexter och blankettgranskning

Andreas Garpebring: arttexter och blankettgranskning

Martin Lagmo: arttexter och blankettgranskning

Niklas Lindberg Alseryd: arttexter

Ulf Skyllberg: arttexter

Mikael Wikström: blankettgranskning, arttexter, korrekturläsning och editering

Marcus Östman: arttexter, inledning och blankettgranskning

Till sist vill vi tacka alla rapportörer som bidragit med observationer till årets fågelrapport!

Artgenomgång

Knölsvan *Cygnus olor*
Häckningar: Tretton konstaterade häckningar med bo eller små ungar rapporterades under året, alla från den södra delen av Västerbottenskusten.

Mindre sångsvan *Cygnus columbianus** (87/120 – 2/2)
Samtliga: 1 ad rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 18-24.4 (Birger Risberg, Joel Hallingfors, Ritu Andersson m.fl.), 1 2K rast Gärdefjärdens fågeltorn, Lövånger 7.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Martin Lagmo m.fl.). Individen i Umedeltat sågs även på några lokaler väster om Degernäs. En typisk fyndbild för landskapet med enstaka individer som rastar under våren tillsammans med sångsvan. Fynd görs de flesta år men inte alla.

Sångsvan *Cygnus cygnus*
Vår: Det kalla vädret i början av april flyttade fram datumet för rastkulminationen i Västerbottens kustland ordentligt. Som brukligt sådana vårar så passerar sångsvanarna snabbt förbi när väl sträcket påbörjas och antalet rastande fåglar blir lägre än normalt. I Umedeltat räknade Umedeltats fältstation som mest 2 753 sångsvanar 17.4 (Per Bernhardsson, Stefan Delin). Det är den lägsta vårsumman sedan 2013 då våren likaledes var väldigt sen. Utanför Umedeltat noterades 140 ex Lillskärsudden 10.4 (Åsa Strand, Maud Tyboni, Christina Adolfsson), 100 ex Långviksskatan, Täftelandet 16.4 (Gunnar Odell), 250-300 ex Kusmark, Kåge 16-17.4 (Daniel Strömberg, Anders Lindberg), 150 ex Gärde, Lövånger 2.4 (Andreas Garpebring) samt 109 ex Brånsjön 28.4 (Ulf Skyllberg).

Sträck (vår): Högsta sträcksummorna blev 917 ex str NO Blågrundsudden 10.4 och 466 ex str NO Lillskärsudden 16.4 (Micael Jonsson).

Höst: Som mest noterades ca 1 100 ex rastande i Umedeltat den 26.10 med 600 ex vid södra Degernäs (Ralf Norberg) och 500 ex runt Stöcke (Maud Tyboni, Christina Adolfsson). Utanför Umedeltat rastade 150 ex vid Vännässjön, Vännäsby 1.10 (Bertil Brånin), 125 Estersmark, Ånäset 28.9 (Leif Bildström) samt 150 ex söder om Ånäset 24.10 (Leif Bildström).

Sträck (höst): Bästa sträcksumman blev 230 ex mot S Bäcksjön, Sävar 29.10 (Marcus Östman, Elin Näsström).

Prutgås *Branta bernicla*
1 ex rast Storavan, Stöcke – Röbäcksdalen, Umedeltat 26.9 - 1.10 (Anders Hällström, Joel Hallingfors m.fl.). Årets enda prutgås upptäcktes först vid Storavan för att några dagar senare ses vid Röbäcksdalen under några dagar. Ett av de sämsta åren för prutgås i Västerbotten på länge. Troligtvis orsakade ogynnsamt väderläge under artens sträckperioder att inga prutgäss sågs på sträck.

Kanadagås *Branta canadensis*
Vinterfynd: 1 ex rast Bodbysund, Burträsk 6-10.1 (Niklas Andersson, Jörgen

Andersson m.fl.) och 1 ex rast Bureå samhälle 23.11 - 18.12 (Christina Ericsson, Erik Normark m.fl.).

Många: Största rapporterade flocken var 860 ex rast Grubbänget, Umeå 10.9 (Niklas Lindberg Alseryd, Christer Olsson).

Vitkindad gås *Branta leucopsis*
Häckningar: Minst 31 par med sammanlagt 105 ungar rapporterades längs kusten mellan Hörnefors och Kåge. Det är en normal siffra för senaste fem åren. Merparten av häckningsfynden gjordes i södra delen av landskapet. Noterbart är att flera par verkar har häckat i Tavelsjön där ungar observerades från återvinningscentralen i Tavelsjö 29.6 (Maria Westling).

Många: 400 ex rast Röbäcksdalen, Umedeltat 4.9 (Joakim Linder), 430 ex förbifl Grubbänget, Umeå 10.9 (Niklas Lindberg Alseryd), 445 ex förbifl Gran, Umeå 12.9 (Christer Olsson) och 480 ex rast Böleäng, Umedeltat 1.10 (Christer Olsson).

Stripgås *Anser indicus* (24/41 – 2/4; fynd sedan 1995)
Häckning: 2 ad + 4 pulli Ånässjön, Vindel-Ånäset 9.5 - 9.7 (Mia Jonört m.fl.). Första häckningen i Västerbotten. Paret fick ut fyra ungar men antalet minskade efter hand, oklart om någon överlevde till flygg ålder.

Övriga: 2 ex Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 23.4 (Lars Berggren, Johan Wester, Per-Anders Lindgren), 1 ex rast E4 kontrollplats (Plattan), Umedeltat 27.4 (Kjell Grankvist m.fl.), 2 ex rast Skellefteälven i C Skellefteå 29.7 - 7.9 (Weine Josefsson, Stig Holmqvist, Anders Lindberg m.fl.) och 2 ex förbifl Gärde, Lövånger 7.8 (Allan Larsson). Antalet fynd är svårbedömt. De två nordligaste observationerna bedöms gälla samma individer. De fåglar som sågs i Umedeltat under våren bedöms vara samma som de i Vindeln eller de i Skellefteå. Således totalt två fynd av fyra individer. Arten har varit nästan årlig i landskapet under 2000-talet.

Grågås *Anser anser*
Vår: Som mest räknades 2 863 rastande grågäss i Umedeltat 27.4 (Umedeltats fältstation, Ulf Skyllberg). Utanför Umedeltat sågs max 200 ex vid Gärdefjärden, Lövånger 20.4 (Matthis Persson), 160 ex Frostkåge (Ulf Boström) och 126 ex Bråsjön 26.4 (Ulf Skyllberg).

Höst: Max 2 200-2 500 ex rast Storavan, Stöcke 13-15.10 (Birger Risberg, Krister Jacobsson), 625 ex rast Bråsjön 3-4.9 (Jonas F Grahn), 1 730 ex rast Ostträsket 18-19.9 (Jonas F Grahn), 520 ex rast 24.9 Bergsforsen, Bråsjön (Christer Laggar) och 630 ex rast Gärdefjärden, Lövånger 8.10 (Patrick Degerman, Joakim Wallström).

Sträck: Högsta sträcksumman uppgick till 413 ex str SV Sönnerstgrundet 21.10 (Mikael Wikström, Johan Forssell m.fl.).

Fjällgås *Anser erythropus*
Samtliga: 10 ex str NO Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 18.4 (Emmanuel Naudot), 1 2K+ individmärkt Buskridån, Obsladan, Umedeltat 23-30.4 (Åsa Strand, Ralf Norberg, Johan Forssell m.fl.), 1 ex rast Storavan,

Stöcke 2.6 (Christer Olsson m.fl.), 10 ex rast Ytter-Åhällan, Norrmjöle 30.6 (Christer Olsson, Hans Bång, Bertil Brånin), 1 ex förbifl Bergön, Umedeltat 26.7 (Micael Jonsson), 1 2K+ rast T-vägen och Dammen N Jvg, Umedeltat 10.8 (Carl-Arne Nyström, Niklas Andersson, Britta Svensson m.fl.) och 1 ex rast Holmen, Österfjärden, Umedeltat 14.8 (Christer Olsson). Totalt sågs 25 individer fördelat på sju fynd under året vilket är rekord för 2000-talet.

Bläsgås *Anser albifrons*
Vår: Observationer i Umedeltat; 1 ad + 1 2K 12-21.4 (Joel Hallingfors, Johan Forssell, Emmanuel Naudot m.fl.), max 6 ex främst vid Storavan 22-25.4 (Isak Edström, Lars Berggren, Johan Wester m.fl.), 7 ex totalt i Umedeltat 27.4 (Ulf Skyllberg, Umedeltats Fältstation), 4 ex Bergön och Storavan 6-7.5 (Peter Englund, Daniel Lind, Lars Bruks m.fl.) och 2 ad + 1 2K Sundshålet 8.5 (Sören Wulff). Rrk Vb gör bedömningen att minst 13 (2+7+4) individer rastade i Umedeltat under våren. Övriga observationer: 1 par rast Lövöudden, Holmsund 7.4 (Niklas Andersson, Joakim Linder), möjligen samma som sträckte NO Lillklyvan, Hsk 10.4 (Thomas Sundström), 1 ex str NO Långviksskatan, Täftelandet 27.4 (Micael Jonsson), 1 ex rast Grubbänget, Umeå 3.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex Brånsjön 3.5 (Ulf Skyllberg), 1 ex samma lokal 10-13.5 (Jonas F Grahn, Thomas Ågren, Christer Olsson), 1 2K Bäck, Bygdeå 5.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 ex 23.4 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 1 2K 28-29.4 (Niklas Lindberg Alseryd, David Möller) samt 1 2K 6-7.5 (Allan Larsson, David Möller, Martin Lagmo m.fl.), alla Gärde, Lövånger. Fåglarna vid Gärde bedöms som tre olika individer. I den norra landskapsdelen rastade 1 ex Spisen, Kåge 24-25.4 (Mats Holmkvist, Patrick Degerman), 3 ex Södra Kusmark, Skellefteå 27.4 (Joakim Wallström, Patrick Degerman), 1 ex Frostkågemarken, Kåge 1.5 (Mats Holmkvist, Stig Holmqvist), 1 2K Ersmarksängena, Kåge 5.5 (Ulf Wiklund) samt 2 ex Kågeälvens delta, Kåge 5.5 (Stig Holmqvist).

Rrk Vb gör bedömningen att utöver 13 individer i Umedeltat sågs 20 (2+3+2+1+3+1+1+2+2+1+1+1) på andra lokaler och därigenom totalt 33 ex i landskapet vilket är nytt rekord. Tidigare högsta noteringarna var 27 ex (2020) och 24 ex (2007 och 2021).

Höst: I Umedeltat sågs 1 ex Storavan, Stöcke 26.9 (Anders Hällström), 1 ex Holmen, Österfjärden 6.10 (Christer Olsson), 2 ex Storavan, Stöcke 13.10 (Birger Risberg) och 1 ex T-vägen 16.10 (Niklas Andersson, Noel Hohenthal). Rrk Vb bedömer att minst fyra individer var inblandade. Utanför Umedeltat noterades 1 ex Bergsforsen, Brånsjön 24.9 (Christer Laggar) och 1 ex Björnkläppen, Bureå 30.9 (David Möller). Totalt sex individer under hösten är ett normalt uppträdande.

Tundragås *Anser serrirostris*
Vår: Utifrån stickprov beräknades som mest ca 190 tundragäss rasta under kulminationen i södra Vb (Ulf Skyllberg). Större grupper och noteringar utanför Umedeltat var 23-35 ex rast

Gärde, Lövånger 23.4 - 7.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström m.fl.), 16-29 ex Brånsjön 3-9.5 (Jonas F Grahn, Ulf Skyllberg), 9 ex f.d. Vebomarksträsket 7.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt), 2-3 ex Långsjön, Överklinten 13-14.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Leif Bildström) och 7 ex förbifl Gumbodahamn, Ånäset 31.5 (Leif Bildström).

Höst: 13 ex Hästudden, Umedeltat 13.9 (Anders Hällström), 50 ex Storavan, Stöcke 26.9 (Ralf Norberg) och 1 ex Ånäset-Estersmark 28.9 (Leif Bildström). Väldigt få fynd under hösten.

Spetsbergsgås *Anser brachyrhynchus*
Vår: Årets första individ sågs 11.4 sträcka mot NO förbi Bådahällan, Hörnefors (Lars Edenius) och senare förbi Lillklyvan, Hsk (Thomas Sundström). Rapporter från Umedeltat var 2 ex rast 12.4 (Birger Risberg), 6 ex 18.4 (Emmanuel Naudot), 16 ex 21.4 (Rolf Segerstedt, L-G Boström, Emmanuel Naudot, m.fl.), 14 ex 24.4 (Lasse Sjögren, Niklas Andersson), 6 ex 27.4 (Ulf Skyllberg, Umedeltats Fältstation), 2 ex 6-10.5 Storavan (Peter Englund, Ralf Norberg, Stig Holmqvist m.fl.). Vårens sista obs var 1 ex vid Storavan 16.5 (Per-Olof Nilsson). Antalet individer är svårberäknat och vi bedömer att ett minimum av 19 ex (16+2+1) rastade under våren, vilket är den lägsta summan på flera år. Rapporter från andra områden var 1 ex rast Tavlefjärden 18.4 (Andreas Garpebring), 5 ex str N Gumbodahamn, 19.4 (Leif Bildström), 1 ex str NO Bådahällan, Hörnefors 20.4 (Lars Edenius), 7 ex rast Spisen, Kåge 22.4 (Mats Holmkvist), 4 ex str NO Lillskärsudden 22.4 (Micael Jonsson), 5 ex str NV Tavastudden 23.4 (Andreas Garpebring), 1 ex rast Djäkneböleslätten 23.4 (Lars Edenius, Eskil Nygren), 2 ex rast Gärdefjärden, Lövånger 23.4 (Patrick Degerman), 3 ex Ersmarksängena, Kåge 23-29.4 ökande till 6 ex 1.5 och 14 ex 4.5 (Ulf Wiklund, Mats Holmkvist, Lars Lindmark), 2 ex rast Kusmark, Kåge 25-27.4 (Patrick Degerman, Joakim Wallström), 1 ex rast Vännässjön, Vännäsby 26.4 (Mikael Karlsson), 7 ex rast Brännan, Ragvaldsträsk, Skellefteå 27.4 - 2.5 (David Möller), 8 ex Ostträskets NR 2.5 (Jonas F Grahn), 4 ex Hjoggböleliden, Bureå 3-4.5 (David Möller), 6 ex rast Grubbänget, Umeå 3-5.5 (Niklas Lindberg Alseryd), som mest 19 ex rast Storbäcken vid E4, Bäck, Bygdeå 5-7.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson, Ralf Norberg), 1 ex str NO Lillhällan, Holmöarna 6.5 (Andreas Garpebring), 1 ex rast f.d. Vebomarksträsket, Lövånger 7.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt), 2 ex rast Brånsjön 10.5 (Jonas F Grahn), 2 ex rast Bygdeå handelsträdgård 13.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 ex rast Holmö by, Holmöarna 14.5 (Micael Jonsson), 8 ex str NO Lillhällan, Holmöarna 21.5 (Micael Jonsson), 1 ex rast Storliden, Missenträsk, Skellefteå 29.5 (Isak Vahlström). En rak summering av maxnoteringar per lokal ger totalt 103 utanför Umedeltat och inklusive Umedeltats 19 ex så blir totalsumman 122 ex, vilket är i nivå med den för senare år.

Höst: 1 ex Brånsjön 17.9 (Jonas F

Grahn), 1 ex Gärdefjärden, Lövånger 22.9 (David Möller, Stig Holmqvist) och som mest 3 ex Umedeltat 26-30.9 (Ralf Norberg, Anders Hällström, Lasse Sjögren m.fl.). Totalt fem individer således, vilket är ett normalt antal.

Ob. skogsgås/tundragås *Anser fabalis/serrirostris*
En konstaterad häckning då ett oroligt par observerades 29-30.5 (Isak Vahlström) och senare sågs med tre ungar 24.6 i ett tidigare känt häckområde i Skellefteå kommun (Fredrik Grahn).

Vår: En mycket sen och snörik vår gjorde att de rastande ”sädgässen” i Umedeltat ökade först från mitten av april och toppade med 2 688 ex så sent som den 4.5 (Tomas Brodin, Ulf Skyllberg, UDF). Rastkulminationen av ”sädgås” har aldrig under våra systematiska räkningar (började 2004) inträffat så sent. Som brukligt sena och snörika vårar så hamnade dagssumman i Bråsjön lägre än medeltalet genom åren, med som mest 690 ex 3.5 (Ulf Skyllberg). Summan för södra delen av landskapet hamnade på normala 3 410 ex. Utifrån stickprovsmätningar beräknades 190 ex av dessa utgöras av tundrasädgås. De enda rastsummorna överstigande 100 ex utanför Umedeltat och Bråsjön var 160 ex Grubbänget, Umeå 27.4 (Ralf Norberg), 440 ex södra Kusmark, Skellefteå 27.4 (Joakim Wallström, Patrick Degerman) samt 345 ex Ersmarksängena, Kåge 3.5 (Mattias Laisfeldt, Victor Lundström).

Höst: Totalt 498 ”sädgäss” räknades på sydsträck, med högsta noteringen 85 ex Klubben, Sörmjöle 13.9 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Fredrik Alriksson). I Umedeltat rastade max 700 ex (650 skogs- och 50 tundragäss) vid Storavan 26.4 (Ralf Norberg), vilket är en mycket hög höstsumma. Övriga höga noteringar var 70 ex Bråsjön 17.9 (Jonas F Grahn), 116 ex Ostträsket 18.9 (Jonas F Grahn), samt 200 ex rast Kåge 7.10 (Ingemar Granath).

Mandarinand *Aix galericulata* (25/28 – 4/4; fynd sedan 1995)
1 hona rast Storavan, Stöcke 27.4 (Ritu Andersson, Lasse Sjögren m.fl.), 1 hane rast Finnäs, Norsjö 19.5 (Michael Karlsson), 1 hane Mittifjärden, Ivarsboda 4.6 (Maud Tyboni) och 1 hona rast Dammen N Jvg, Umedeltat 7.6 (Tommy Magnusson). Det är inte lätt att veta men Rrk bedömer att rapporterna gäller olika individer. För ovanlighetens skull var det inte bara hanar.

Gravand *Tadorna tadorna*
Samtliga: 1 ex str NO Lövöbådan, Hsk 22.4 (Thomas Sundström), 2 ad rast Obbola skärgård 23.4 (Kerstin Årdahl), 2 par rast Stenviken, Norrmjöle 23-24.4 (Hampus Johansson, Niklas Andersson m.fl.), 1 2K hane rast Gärdefjärdens NR, Lövånger 7.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ex str NO Vitskärsudden, Yttre Västerfjärden 10.5 (Emmanuel Naudot), 2 ex str NO Sönnerstgrundet 10.5 (Andreas Garpebring), 1 ex rast Tuvanbankarna, Umedeltat 3-6.6 (Erik Sundling, Håkan Olsson m.fl.), 1 ex Finlandsfärjeterminalen, Holmsund 29.6 (Ragnar Gustafsson), 1 1K str SV Petkroken, Holmöarna 3.8 (Björn Olsen), 7 ex str NV Petkroken, Holmöarna 12.8 (Björn Olsen), 2 1K rast Svart-Lass, Hsk 13.8

(Thomas Sundström) och 2 1K str SV Klubben, Sörmjöle 29.8 (Birger Risberg, Fredrik Alriksson). Ytterligare ett år med ganska många fynd av arten.

Alfågel *Clangula hyemalis*
Vinterfynd: 1 honf förbifl Lillklyvan, Hsk 22.1 (Thomas Sundström), 1 honf rast Sillhällorna, Bjuröklubb 27.1 (Urban Lundström), 1 hane rast Grundskatan, Bjuröklubb 27.1 - 1.2 (Urban Lundström, Erik Normark m.fl.).

Sommarfynd: 1 ex str SV Ostögrundet 16.7 (Ulf Skyllberg, Ralf Norberg, Mikael Wikström m.fl.), 1 ad hane str SV Tavastudden 16.7 (Emmanuel Naudot), 1 ex rast Ostögrundet 11.8 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Ralf Norberg m.fl.) och 2 ex str SV Ostögrundet 13.8 (Mikael Wikström, Emmanuel Naudot).

Sträck: I sträckdatabasen Picea finns 119 nordsträckande ex bokförda under våren och 95 sydsträckande ex under hösten. Överlag förhållandevis låga summor.

Ejder *Somateria mollissima*
Häckningar: Åtminstone sju lyckade häckningar, där ungar observerats, kunde konstateras under året varav fem kring Norrmjöle och två kring Bjuröklubb.

Många: 61 ex str NO Lillhällan, Holmöarna 6.5 (Andreas Garpebring, Fredrik Alriksson m.fl.) och 89 hanar str samma lokal 7.5 (Fredrik Alriksson). Inga vinterfynd under året.

Sjöorre *Melanitta nigra*
Inlandsfynd: 6 ex Tåmeträsket, Byske 16.5 (Mats Holmkvist), 1 par rast Umeälven, Brån 16.5 (Christer Laggar), 7 ex Gillervattnet, Boliden 10.6 (Jimmy Utterström) och 1 hona Östanjo, Manjaur, Vindeln 28.10 (Michel Gauthier-Clerc).

Vinterfynd: 1 honf rast Lövöudden, Holmsund 2.1 (Thomas Sundström), 2 honf rast Sillhällorna, Bjuröklubb 27.1 (Urban Lundström) och 2 ex rast Stöckesgrundet, Obbola skärgård 3.12 (Kerstin Årdahl).

Sträck: Sammanlagt noterades 1 946 nordsträckande sjöorrar under våren och 699 sydsträckande under hösten enligt sträckdatabasen Picea. Högsta dagssumman var 514 ex str NO Lillhällan, Holmöarna 28.5 (Micael Jonsson).

Vitnackad svärta *Melanitta perspicillata** (7/7 - 0/0)
1 ad hane rast Hillskär, Holmsund 18.5 - 1.7 (Ralf Norberg, Maud Tyboni, Kerstin Årdahl m.fl.). Rrk Vb bedömer att det är samma individ som setts för fjärde året i följd i samma område som tidigare.

Svärta *Melanitta fusca*
Häckningar: Totalt rapporterades längs kusten 24 kullar om sammanlagt 123 ungar.

Sträck: Under våren rapporterades 670 ex på nordsträck och under hösten 236 ex på sydsträck, korrigerat för dubbelräkningar (Picea + Artportalen).

Vinter: En del vinterfynd gjordes i januari och december. Flest observationer från Lövöudden, Holmsund.

Knipa *Bucephala clangula*
Många: 960 ex förbifl Ostögrundet

19.9 (Andreas Garpebring), 500 ex förbifl Sönnerstgrundet 6.10 (Andreas Garpebring) och 500 ex rast Grossgrunden, Holmöarna 9.10 (Fredrik Alriksson).

Salskrake *Mergellus albellus*
Häckningar: Inga fynd med några högre häckningskriterier har rapporterats under året. Några par rapporterades dock från lämplig häckbiotop, bl.a. från Stormyran, Vithattsmyrarna, Jörn 29-30.5 (Isak Vahlström).

Många: 24 ex rast Sönnerstgrundet 1.5 (Håkan Olsson m.fl.), 35 ex rast samma lokal 5.5 (Håkan Olsson) och 21 ex rast Sandviken, Rickleå, Bygdeå 7.5 (Ralf Norberg).

Småskrake *Mergus serrator*
Vinterfynd: 1 honf rast Blågrundsudden 6.1 (Micael Jonsson), 1 honf str NV Obbola-Storbådan, Obbola skärgård 29.1 (Thomas Sundström), 2 2K+ honf rast Kågnäsudden, Skellefteå 15.2 (Erik Normark), 1 hane rast Vitskärsudden, Yttre Västerfjärden 25.2 - 15.3 (Micael Jonsson, Daniel Lind m.fl.) och 1 ad hane rast Lillklyvan, Hsk 19.3 (Thomas Sundström).

Sträck: Under våren rapporterades 724 nordsträckande individer och under hösten 461 ex på sydsträck enligt sträckdatabasen Picea.

Storskrake *Mergus merganser*
Sträck: Under höststräcket rapporterades 1 013 ex på sydsträck enligt sträckdatabasen Picea.

Brunand *Aythya ferina*
Samtliga: 1 ad hane str N Storklyvan, Hsk 20.4 (Thomas Sundström), 1 hane rast Sönnerstgrundet 21.4 (Kjell Grankvist), 1 hane rast samma lokal 29-30.4 (Micael Jonsson, Ralf Norberg), 1 hane rast Kågeälvens delta, Kåge 5-7.5 (Mats Holmkvist m.fl.), 1 hane rast Gästerviken, Brattåsfjärden 6.5 (Mattias Laisfeldt, Katarina Lundström), 1 hane rast Gärdefjärdens fågeltorn, Lövånger 6.5 (Ulf Wiklund), 1 hane rast Megrundsviken, Hörnefors 8.5 (Anders Granér), 1 hane rast Prästsjön, Umeå 9-12.5 (Henrik Blommé m.fl.), 2 hanar Bjurön/Brattås, Brattåsfjärden 9.5 (Mattias Forsman) och 1 ex Harrbäckssand, Ursviken, Skellefteå 3.6 (Jan Öhlund). Ett ganska normalt uppträdande för arten nuförtiden. Som vanligt gjordes det endast vårfynd. Arten betraktas numera som utgången som häckfågel i Västerbotten. Norr om oss håller arten fortfarande ställningarna i Gammelstadsviken utanför Luleå.

Vigg *Aythya fuligula*
Vinterfynd: 1 ex Lövöudden, Holmsund 21.2 (Carl Jansson, Hanna Mattsson).

Många: 370 ex rast Skatagrundet, Djäkneboda 8.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 380 ex rast Villanäsbankarna, Umedeltat 9.5 (Kjell Grankvist) och 650 ex rast Sörfjärden, Ostnäshalvön 9.5 (Ulf Skyllberg).

Bergand *Aythya marila*
Häckningar: 2 par parning/parningsceremonier Lillskärsudden 12-28.5 (Christer Olsson, Jörgen Kragh, Lars Edenius m.fl.). Utöver detta, rapporterades endast fyra par från lämplig biotop, samtliga från södra delen av

landskapet. Antalet spontanrapporteringar har minskat över tid och årets antal är nog det lägsta registrerade hittills. Jämfört med för tio år sedan är det nu bara ca en fjärdedel så många spontanrapporterade par.

Årta *Spatula querquedula*
Inga konstaterade eller troliga häckningar har rapporterats under året dock två möjliga sådana: 1 par i lämplig häckbiotop Dammen N Jvg, Umedeltat 24.5 (Christer Olsson, Niklas Andersson) och 1 par i lämplig häckbiotop Kågeälvens delta, Kåge 25-27.5 (Mats Holmkvist, David Möller m.fl.). Årets observationer gjordes kustnära på 12 lokaler, från Lillskärsudden i söder till Kågeälvens delta i norr.

Skedand *Spatula clypeata*
Häckningar: minst 7 pulli Dammen N Jvg, Umedeltat 31.5 - 28.7 (Micael Jonsson, Rolf Sandberg, Christer Olsson m.fl.). Oklart om de rapporterade ungarna tillhörde samma kull då fyra par observerades på lokalen under häckningstid. Skedand har rapporterats på ytterligare ett 20-tal lokaler under häckningstid men inte med några högre häckningskriterier. Troligtvis har häckning skett på fler lokaler än där konstaterats.

Snatterand *Mareca strepera*
Cirka 30 fynd av uppskattningsvis 58 individer rapporterades under året. Det är en normal fyndbild men i den högre delen av normalintervallet. De flesta fynden gjordes under våren men inga med starkare häckningskriterier.

Inlandsfynd: 1 sp Brånsjön 13.5 (Lars Edenius).

Höstfynd: 1 par rast, 2-3.9 (Micael Jonsson m.fl.), 2 hanar rast 19.9 (Rolf Segerstedt) och 1 par rast 24-25.9 (Daniel Lind m.fl.), alla vid Lillskärsudden.

Bläsand *Mareca penelope*
Häckningar: 1 hona med 6 pulli Sandbackadammen, Umeå 19.6 (Emil Larsson), 3 honor med 6, 5, resp 3 pulli Mariehemsdammen, Umeå 3-12.7 (Christer Olsson, Ann-Katrin AX Sjögren m.fl.), 1 hona med 1 pull Gammlia, Umeå 3.7 (Ann-Katrin AX Sjögren), 3 honor med 8, 8, resp 8 pulli Södra Mariehemsdammen, Umeå 15.7 (Christer Olsson) och 1 hona med 3 pulli Dammen N Jvg, Umedeltat 24-28.7 (Christer Olsson, Ari Määttä). Totalt åtta konstaterade häckningar från fyra lokaler resulterade i minst 37 ungar. Intressant nog var de flesta konstaterade häckningarna i parkmiljö inne i Umeå troligen beroende på att fler personer rör sig i den miljön än ute i "den vilda naturen" och det låga antalet rapporterade häckningar speglar på intet sätt det verkliga antalet.
Sträck: I sträckdatabasen Picea finns 3 006 bläsänder registrerade på sydsträck under hösten med den högsta dagssumman 1 203 ex Sönnerstgrundet 2.9 (Mikael Wikström).

Gräsand *Anas platyrhynchos*
Många: 1 000 ex rast Obsladan, Umedeltat 23.4 (Ralf Norberg).

Stjärtand *Anas acuta*
Häckningar: 1 hona + 5 pulli Gillervattnet, Boliden 18.6 (Fredrik Grahn).

Ytterligare ett antal rapporter har inkommit från lämplig miljö under häckningstid. Det brukar vanligtvis gå några år mellan de konstaterade häckningarna även om det fortfarande finns en liten häckande stam i Västerbotten.

Höststräck: Totalt rapporteras 501 stjärtänder på sydsträck, korrigerat för dubbelräkningar, med högsta noteringen 198 ex Tavastudden 2.9 (Emmanuel Naudot).

Kricka *Anas crecca*
Många: 1 500 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 3.5 (Joel Hallingfors, Fredrik Alriksson), 800 ex rast Åviksundet/Gärdefjärdens NV del, Lövånger 4.5 (Andreas Garpebring, Henrik Sporrong, m.fl.), 740 ex, rast f.d. Vebomarksträsket, Lövånger 7.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Mattias Laisfeldt, Martin Lagmo), 610 ex rast Gärdefjärdens NR, Lövånger 7.5 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 200 ex rast Brånsjöns NR 10-11.5 (Jonas F Grahn, Ralf Norberg). Förutom ovan nämnda, inkom en hel del rapporter från Umedeltat om många rastande krickor, främst från första veckan i maj. Även flera större ansamlingar noterades under hösten.

Amerikansk kricka *Anas crecca carolinensis** (13/13 – 1/1)
1 hane rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 4-5.5 (*Andreas Garpebring, Sören Wulff, Ann-Katrin AX Sjögren m.fl.), 1 hane rast Mariehemsdammen, Umeå 6.5 (Håkan Olsson, Thomas Ågren m.fl.). Rrk Vb bedömer att det är samma individ på båda lokalerna. Detta är det 11:e fyndet i Umedeltat och tillika det 14:e i landskapet. Den amerikanska krickan fick artstatus i Sverige 2003 men klassas nu igen (2025) som en underart till vår vanliga kricka.

Järpe *Tetrastes bonasia*
Totalt inkom 473 rapporter om järpe under året vilket är ungefär 200 färre än föregående år.

Dalripa *Lagopus lagopus*
Totalt har ca 40 dalripor rapporterats från 22 lokaler spridda över landskapet, dock inga bekräftade häckningar.

Kustnära fynd: 1 ex födosök södra albården Gumbodahamn, Ånäset 2.4 (Leif Bildström).

Många: 7 ex födosök Vitermyran, Bullmark 22.9 (Tomas Kjelsson, Rolf Sjöberg).

Tjäder *Tetrao urogallus*
Häckningar: Sju konstaterade häckningar med ägg eller ungar har inrapporterats. Tjäderspel har rapporterats från 17 lokaler spridda över landskapet med totalt minst 30 tuppar. Från de flesta spelplatser rapporterades 1-3 tuppar. Den största spelplatsen innehöll sex tuppar och 15 hönor.

Orre *Lyrurus tetrix*
Cirka 330 spelande orrar har rapporterats från ca 80 olika spelplatser i landskapet. Vid två av spelplatserna fanns 30 tuppar eller fler: 31 hanar sp Sör-Skivsjömyran, Bastuträsk Bjurholm 29.4 (Gunnar Odell) och 36 hanar sp Stor-Ratumyran, Robertsfors (punkt 3 i standardrutt) 3.6 (Andreas Garpebring).

Amerikansk kricka Foto: Håkan Olsson

[**Rapphöna** *Perdix perdix*]
1 ex Önnänget, Kåge 17.9 (Mats Holmkvist). Alla rapporter i landskapet bedöms gälla frisläppta eller förrymda individer.

[**Fasan** *Phasianus colchicus*]
1 ex rast Ultervik, Innertavle 27.7 (L-G Boström). Endast ett fynd är en låg årssumma, då det normalt brukar rapporteras åtminstone en handfull individer. Som vanligt bedöms observationen gälla en förrymd eller frisläppt fågel.

Vaktel *Coturnix coturnix*
Samtliga: 1 ex rast Vitskärsudden, Yttre Västerfjärden 10.5 (Emmanuel Naudot), 1 sp Gärde, Lövånger 23.5 - 4.6 (Jonas F Grahn, Niklas Lindberg Alseryd), 1 sp Håkmark, Hissjö 10-17.6 (Ralf Norberg, Bertil Brånin m.fl.), 1 sp Norrby, Rödåsel 24.6 - 2.7 (Michael Schneider, Doris Grellmann), 1 sp Ratuträsket, Djäkneboda 2.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson m.fl.) och 1 sp Hästudden, Österfärden, Umedeltat 23.7 (Anders Hällström). Fem spelande fåglar och 1 rastande. Ett normalår brukar 4-8 individer höras även om det kan bli betydligt fler under toppåren. Fynd av sedda rastande individer är mycket ovanliga och årets fågel vid Vitskärsudden var rekordtidig (tidigare rekordet var från 17.5 2007).

Svarthakedopping *Podiceps auritus*
Häckningar: Cirka 38 par har rapporterats från 28 lämpliga lokaler under häckningstid. Av dessa par konstaterades åtta genomföra en lyckad häckning. Dessutom har ensamma fåglar rapporterats från ytterligare några lokaler under häckningstid. Detta är en normal spontanrapportering men mörkertalet är troligtvis stort.

Många: 60 ex rast Bådahällan, Hörnefors 28.4 (Lars Edenius).

Gråhakedopping *Podiceps grisegena*
Häckningar: Cirka 13 par, samt några ensamma fåglar, har rapporterades under häckningstid och av dessa par har sju konstaterats häcka: 2 pulli/nyligen flygga ungar Önnesmarktjärnen, Lövånger 20.5 - 3.8 (Daniel Strömberg, Fredrik Grahn m.fl.), 2 ex ruvande Rännudden, Norsjö 4.6 (Caj Gauffin), 1 ex ruvande Lustholmen, Skellefteälven i C Skellefteå 13.6 (David Möller), 1 par besöker bebott bo Parkbron, Skellefteälven i C Skellefteå 14.6 (Anders Lindberg), 2 pulli/nyligen flygga ungar GC-vägen Tavelsjö 23.6 (Anders Enetjärn), 1 pull Sunnansjö, Tavelsjö 29.6 (Maria Westling) och 1 pull Strandvägen 7, Tavelsjö 1.8 (Anders Enetjärn).

Många: 22 ex rast Bådahällan, Hörnefors 28.4 (Lars Edenius, Tommy Magnusson).

Skäggdopping *Podiceps cristatus*
Häckningar: två konstaterade häckningar under året; 1 ad + 1 pull/nyligen flygg unge Strömbäcksfjärden, Yttre Västerfjärden 29.7 (Ari Määttä) och 1 par + 2 pulli/nyligen flygga ungar Stöcksjön, Umeå 15.9 (Christer Olsson).

Turkduva *Streptopelia decaocto*
Inga rapporter med högre häckningskriterier har inkommit men som vanligt finns ett antal rapporter från artens kärnområden i Umeå och Skellefteå hamn. Från Umeå bedöms det röra sig om 20-25 fåglar eller ca 10 par, alla inom ett rätt smalt diagonalt område genom staden från Röbäck - Teg/Söderslätt - Haga/Fridhem - Berghem. Från Ursviken - Skelleftehamn bedöms det röra sig om ungefär lika många fåglar.

Många: 14 ex stationära Skellefteå hamn 4.1 - 4.2 (Mattias Laisfeldt, David Möller m.fl.).

Fynd utanför kärnområdena: 1 ex lämplig biotop Waldorfskolan, Backen, Umeå 2.5 (Björn Gustafsson), 1 ex rast Mårdsele 14-19.5 (Christer Olsson, Peter Sunesson m.fl.), 1 sp Kyrkstaden Bonnstan, Skellefteå 2-20.6 (Joakim Wallström), 1 ex rast Hötjärn, Lövånger 13.6 (Allan Larsson), 1 ad rast Byviken, Holmön 22-27.6 (Björn Olsen, Daniel Lind), 1 ex Burträsk 30.11 - 7.12 (Daniel Strömberg, Per Holgén). Andra året i rad med observation av turkduva på Holmön.

Ringduva *Columba palumbus*
Vinterfynd: 1 ex stationär Sjungande dalens villaområde, Skellefteå 7.1 - 20.2 (Erik Normark, Patrick Degerman m.fl.), 1 2K stationär Skelleftehamns samhälle 9.1 - 4.2 (Patrick Degerman m.fl.), 2 ex Sandbacka, Umeå 13.1 (Emmy Ransgart) och 1 sp Nydalasjön, södra sidan, Umeå 26.2 (Jan Roslin).

Många: 1 000 ex rast T-vägen, Umedeltat 25.9 (Niklas Andersson).

Sträck: I sträckdatabasen Picea har 10 624 ringduvor bokförts på sydsträck under hösten vilket är en hög summa. De högsta noteringarna var 1 408 ex Sönnerstgrundet 28.9 (Niklas Lindberg Alseryd) och 1 097 Klubben, Sörmjöle 1.10 (Ulf Skyllberg).

Tamduva *Columba livia, domesticerad*
Högsta noteringen för året var 240 ex Anlagda våtmarken, Grubbänget, Umeå 23.9 (Vilgot Sagerfors).

Skogsduva *Columba oenas*
Möjliga häckningar: Arten har rapporterats från ca 14 lokaler i landskapet under omständigheter som skulle kunna tyda på häckning. De flesta av lokalerna ligger kring Umeå och trakterna kring Lövånger och upp mot södra Skellefteå. En ganska typisk fyndbild sett till de senaste åren.

Många: 12 ex Naturbruksgymnasiet, Umeå 26.12 (Bertil Brånin).

Trana *Grus grus*
Vår: Maxnoteringar för de stora rastlokalerna var 961 rast Umedeltat 27.4 (Ulf Skyllberg), max 1 180 ex förbifl 22.4 (Jonas F Grahn), 1 693 ex rast 28.4 (Ulf Skyllberrg) och 1 240 ex förbifl 3.5 (Ulf Skyllberg), alla vid Brånsjön, som mest 500 ex 1-4.5 Gärdefjärden, Lövånger (Ralf Norberg, Joakim Wallström, Patrick Degerman), 520 ex Ersmarksängena, Kåge 3.5 (Mattias Laisfeldt, Victor Lundström).

Sommar: En översomrande flock med yngre tranor bestod av hela 356 ex ute på revlarna vid Holmen, Österfjärden, Umedeltat 19.6 (Håkan Olsson).

Höst: 1 155 ex rast Ostträsket 18.9 (Jonas F Grahn), som mest 800 ex rast Umedeltat 3-30.9 (Maud Tyboni, Tomas Brodin, Mikael Westerlund, m.fl.), 490 ex Brånsjön 23.8 (Christer Laggar), 370 ex Åbyn, Burträsk 13.9 (Per Holgén) samt 330 ex Neboträsket, Burträsk 10.9 (Per Holgén).

Sträck (vår): Nytt vårsträckrekord noterades från Sönnerstgrundet 21.4 då 1 252 ex sträckte in från SO över Kvarken kl. 09:20-16:45 (Niklas Lindberg Alseryd, Antoine Bos). Delvis samma fåglar sågs från Berguddens fyr, Holmöarna där 943 ex räknades kl. 10:45-15:45 (Per Hansson). På samma sträckrutt noterades 350 ex str mot NV kl.13:00-13:30 vid Byviken, Holmön 27.4 (Gustaf Egnell). Vårens sträcksumma slutade på 2 579 ex.

Sträck (höst): Hela 8 566 sträckande tranor räknades under hösten, vilket är den högsta summan genom alla år. Bästa sträckdagarna var dels 14.9 med 1 894 ex str SV Klubben, Sörmjöle (Ulf Skyllberg, Eskil Nygren, Lars Edenius m.fl.) och minst 1 000 ex str SO över Norra Kvarken, efter passage av Vitberget, Skellefteå (854 ex, Erik Normark) och Gumbodahamn (ca 1 000 ex, Leif Bildström), samt 1.10 med 604 str SV och 1 450 ex str SO Sönnerstgrundet (Joel Hallingfors, Emmanuel Naudot, Mikael Wikström).

Vattenrall *Rallus aquaticus*
1 sp norra Tavlefjärden 16.5 - 4.6 (Andreas Garpebring, Kerstin Årdahl), 1 sp Västerfjärden, Nedre Sävarån 16.5 (Andreas Garpebring), 1 sp Jämtebölesjön, Tväråbäck 20-22.5 (Henrik Blommé m.fl.), 1 sp Avaliden-Avan och Återvinningscentralen, Tavelsjö 25.5 - 29.6 (Kirsten Dahl, Maria Westling), 1 sp Nolbyn, Lövånger 27.5 - 27.6 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström m.fl.), 1 ex lockläte Storavan, Stöcke 27.5 (Thomas Ågren), 1 sp Bodbäcken, Fagerheden, Överboda 2-

13.6 (Dag Österlund, Daniel Lind m.fl.) och 1 ex str passiv ljudinspelning Hällögern, Norum 7.9 (Alan Dalton). Sex spelande individer samt ytterligare två hörda. Fyndbilden är ganska typisk för de senaste åren.

Kornknarr *Crex crex*
Samtliga: 1 sp Önnesmark, Lövånger 28.5 - 14.6 (David Möller, Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 sp Brånsjön 10-13.6 (Tomas Jonsson, Maria Westling m.fl.), 1 sp Lövvattnet, Lövånger 13.6 (Allan Larsson), 1 sp Ödekyrkogården, Holmön, Holmöarna 13-15.6 (Roger Mellroth), 1 sp Hjoggbölefors, Bureå 16.6 - 1.7 (Fredrik Grahn, David Möller m.fl.), 1 sp åkrarna Långviken-Yttre Långviken, Tavelsjö 24.6 - 2.7 (Michael Gruber, Maria Westling m.fl.), 1 sp Bygdsiljum 24.6 (Erik Sundling), 1 sp Risböle, Burvik, Bureå 26.6 (Julia Pettersson), 1 sp Sörgården, Hössjö 30.6 - 6.7 (Peter Sunesson) och 1 sp Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 3-8.7 (Emmanuel Naudot, Rolf Sandberg m.fl.). Tio fynd av tio spelande individer är en ganska normal summa. Antalet har varierat en del de senaste åren. Efter ett par år med få eller inga fynd i landskapets norra delar är fynden nu mer utspridda.

Småfläckig sumphöna *Porzana porzana*
Samtliga: 1 sp Brånsjön 20.5 - 25.6 (Jörgen Olsson, Thomas Ågren m.fl.), 1 sp Storhällstjärnen, Skråmträsk, Skellefteå 18.6 (Jens Morin, Bengt Larsson) och 1 sp stugområdet vid Simonsgrundet, Burvik, Bureå 20.7 (Allan Larsson). Tre spelande individer är strax under medianvärdet som är fyra för de senaste 15 åren.

Rörhöna *Gallinula chloropus* (92/101 – 1/1)
Häckningar: 1 par fick ut 8-9 ungar södra sidan Nydalasjön, Umeå 11.4 - 1.10 (Peter Englund, Jan Roslin, Kerstin Årdahl m.fl.). Åtminstone tre klarade sig in i augusti och under sensommaren sågs 1 1K-fågel.

Övriga fynd: 1 ex stationär Mariehemsdammen, Umeå 11.4 - 19.8 (Joel Hallingfors, Maud Tyboni, Gunnar Ekenberg m.fl.), 1 ex stationär Bureå samhälle 17-23.4 (Patrick Degerman, Katarina Lundström m.fl.), 1 ex Viken, Nydalasjön, Umeå 21.4 (Caj Gauffin). Rrk Vb bedömer att fågeln på den sistnämnda lokalen är samma som den som annars uppehöll sig i den närliggande Mariehemsdammen eftersom den inte sågs där den dagen. För tredje året i rad genomfördes en häckning i reningsdammarna i södra änden av Nydalasjön. Första konstaterade häckningen i Västerbotten skedde på samma plats 2021 och Rrk Vb bedömer att det är samma par som återvänt. Fågeln i Mariehemsdammen bedöms även den vara en återvändare från året innan. Fågeln i Bureå utgör dock ett nytt fynd.

Sothöna *Fulica atra*
Samtliga: 1 ex rast Skellefteälven i C Skellefteå 20-27.4 (Lars Lindmark, Daniel Strömberg m.fl.), 2 ex rast Viken, Nydalasjön, Umeå 23.4 - 11.5 (Torbjörn Yttergren, Christer Olsson m.fl.), 1 ad obs i häcktid, lämplig biotop Åvikskärret, Skellefteå 4.5 (Erik Normark), 1 ex rast Hällviken, Ytter-

vik, Skellefteå 9.5 (Mattias Laisfeldt), 2 ex Lillskärsudden 9.5 (Ann-Katrin AX Sjögren, Jan Roslin), 1 ex rast Gimonäs lövsumpskog, Umeå 14.5 (Gunnar Ekenberg), 1 ex lockläte passiv ljudinspelning Djäkneböle 19.5 (Lars Edenius), 1 ex rast Mariehemsdammen, Umeå 22-24.5 (Fredrik Alriksson, J-M Roberge) och 1 ex Prästsjön, Umeå 2-3.6 (Henrik Blommé, Daniel Lind). Inga fynd med några högre häckningskriterier. Nio rapporter om totalt 11 individer. En ganska normal summa sett till de senaste åren. Flera av rapporterna gäller möjligen samma individ som har rört sig mellan olika lokaler.

Strandskata *Haematopus ostralegus*
Inga konstaterade häckningar i inlandet men en trolig häckning där: 1 ex upprörd, varnande Idebäckens utflöde, Norrfors, Umeå 30.5 (Sven Hellqvist). Dessutom observationer under häckningstid från Bråsjön/Brattby, Tavelsjö, Bygdsiljum och Burträsk.

Kustpipare *Pluvialis squatarola*
Höststräck: Under perioden 16.7 - 5.10 räknades 2 089 sydsträckande kustpipare enligt sträckdatabasen Picea. Det är den högsta noterade årssumman sedan 2001 (då det registrerades 2 292 sträckande ex). Dessutom noterades 1 161 obestämda kustpipare/myrspovar. Högsta dagssumman för kustpipare var 850 ex Ostögrundet 2.8 (Andreas Garpebring m.fl.). Det är den högsta dagssumman som finns noterad för arten i Västerbotten.

Sent fynd: 1 1K rast Svart-Lass, Hsk 28.10 (Niklas Andersson m.fl).

Inlandsfynd: 2 1K rast Umeälven, Brattby sandbankar och Brån 17.9 (Jonas F Grahn).

Ljungpipare *Pluvialis apricaria*
Häckningar: Inga konstaterade häckningar under året men fynd från nio lokaler under omständigheter som kan tyda på häckning.

Många: Flera ansamlingar om 200-400 ljungpipare rapporterades på jordbruksmark i trakterna kring Umeå, Hössjö, Vännäs och Lövånger under våren. Störta rapporterade flocken var 800 ex rast Flurkmark, fälten NO byn 10.5 (Per-Olof Nilsson).

Höststräck: I sträckdatabasen Picea finns noteringar om 429 sydsträckande ljungpipare med högsta dagssumman 239 ex Ostögrundet 16.8 (Mikael Wikström), vilket är den näst högsta dagssumman av sträckande individer som finns noterad för arten i landskapet.

Fjällpipare *Eudromias morinellus*
Samtliga: 2 ad str N Långviksskatan, Täftelandet 20.5 (Micael Jonsson), 1 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 27.5 (Maud Tyboni m.fl.), som mest 12 ad rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 30.5 - 4.6 (Gunnar Ekenberg m.fl.), 8 ex rast Nedre Åbyn, Burträsk 31.5 (Elias Forsberg), 2 ex rast Frostkågemarken, Kåge 4-5.6 (Mats Holmkvist m.fl.). Totalt minst 35 fåglar är ett hyfsat normalår för fjällpiparen i Västerbotten. Under perioden 30.5 - 4.6 sågs dagligen ett antal rastande fjällpipare på Södra Degernässlätten. Antalen fördelar sig enligt följande: 4 ex 30-31.5, 5 ex 1.6, 12 ex 2.6, 2 ex 3-4.6. Rrk Vb gör bedömningen att

Fjällpipare Foto: Rolf Segerstedt/N

rapporterna delvis handlade om samma fåglar och att det totala antalet uppgick till 12 ex. Rapporten från samma lokal den 27.5 bedöms däremot gälla en annan individ då inga observationer gjordes 28-29.5 och lokalen är mycket välbesökt.

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*
Häckningar: Endast tre konstaterade häckningar under året; 1 par bo, ägg/ungar Högskäret, Ånäset 15.6 (Ravi Kappel), 1 ad par + 1 pull Lillskärsudden 25.6 (Christer Olsson), 2 pulli Långviksskatan, Täftelandet 16-22.7 (Emmanuel Naudot m.fl.). Dessutom har troliga häckningar rapporterats från ytterligare fyra lokaler.

Många: 50 ex str SV Ostögrundet 16.8 (Mikael Wikström). I sträckdatabasen Picea finns noteringar om 249 sydsträckande ex under hösten.

Mindre strandpipare *Thinornis dubius*
Häckningar: Endast tre konstaterade häckningar under året; 1 ad par + 2 pulli Norrmjöle havsbad 23.6 (Sven Hellqvist), 1 pull Tomtebo gård – Tavleliden, Umeå 7-11.7 (Kerstin Årdahl m.fl.), 3 pulli Västerslätt, norra delen, Umeå 11.7 (Joakim Öhman). Dessutom föreligger rapporter om par eller ensamma fåglar i lämplig häckmiljö från ytterligare ca 18 lokaler. Samtliga fynd med häckningskriterier är från landskapets södra delar. Två renodlade inlandsfynd har gjorts under året; max 3 ex Gillervattnet, Boliden 4.6 - 10.7 (Jimmy Utterström) och max 3 ex Brånsjön 1-8.7 (Rolf Sandberg, Jonas F Grahn).

Tofsvipa *Vanellus vanellus*
Många: 250 ex rast Gärde, Lövånger 21.4 (Andreas Garpebring). Dessutom

ett antal rapporter om flockar med 100-150 ex på en handfull lokaler kring Umeå och Skellefteå under perioden mitten av april till början av maj.

Småspov *Numenius phaeopus*
Möjliga häckningar: 1 sp Vajsjön, Norsjö 24.5 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 ex lämplig biotop Åmyran NO Storsävarträsk, Skellefteå 28.5 (Henrik Sporrong), minst 8 ex upprörd, varnande Vithattsmyrarna NR, Jörn 29.5 - 24.6 (Isak Vahlström, Fredrik Grahn), 1 ex lämplig biotop Stor-Frängsträsket, Norsjö 28.6 (Fredrik Grahn).

Vår: Högsta antalet rapporterade rastande småspovar var 65 ex Obsladan, Umedeltat 5.5 (Birger Risberg). I sträckdatabasen Picea hittas ynka 98 ex rapporterade som nordsträckande.

Höststräck: I sträckdatabasen Picea återfinns rapporter om 318 ex sydsträckande individer med högsta summorna 51 ex Ostögrundet 1.8 (Andreas Garpebring m.fl.) och lika många på samma lokal 16.8 (Mikael Wikström).

Storspov *Numenius arquata*
Häckning: Storspoven är en art som minskar kraftigt, inte bara i Sverige utan även globalt, troligen både på grund av moderna jordbruksmetoder med tidig vallskörd och ökat tryck från predatorer. I Storbritannien har man i pilotförsök, där man har engagerat jordbrukare samt stängslat in häckplatser som skydd mot predatorer, lokalt lyckats vända den negativa trenden, något att ta efter i Sverige? I Västerbotten har det under året rapporterades pulli/nyligen flygga ungar, eller varnande adulta fåglar, från 48 lokaler med ibland flera par på samma lokal. Totalt inkom rapporter om 13 lyckade häckningar med minst 20 ungar.

Många: Stora mängder med snö och is och många dagar med dåligt sträckväder gjorde att det ansamlades osedvanligt stora mängder med storspovar i Västerbottens kustland under sista veckorna av april och första veckan i maj. Särskilt i jordbrukslandskapet i Umeälvens delta och slätter och i området kring Gärdefjärden finns noteringar om mycket stora antal. Vid den förstnämnda lokalen föreligger följande höga dagsnoteringar: 274 ex 22.4, 309 ex 23.4, 668 ex 27.4, 609 ex 30.4, 706 ex 4.5 och 400 ex 5.5 (Ulf Skyllberg m.fl.). Antalet individer vid Gärdefjärden fördelade sig enligt följande: 141 ex 20.4, 245 ex 21.4, 350 ex 23.4, 372 ex 28.4, 350 ex 1.5 och 750 ex 4.5 (Henrik Sporrong m.fl.). Andra stora ansamlingar var 300 ex S Kusmark, Kåge 21.4 (Martin Lagmo), 150 ex Ersmarksängena, Kåge 23.4 (Ulf Wiklund), 140 ex Lillskärsudden 24.4 (Ralf Norberg), 220 ex åkrarna Långviken-Yttre Långviken, Tavelsjö 24.4 (Maria Westling), 240 ex Brånsjön 28.4 (Ulf Skyllberg), 140 ex Långviksskatan, Täftelandet 28.4 (Ralf Norberg), 100 ex Yttertavle, Umeå 30.4 (Anders Hellgren m.fl.).

Vårsträck: Under våren finns noteringar om ca 950 nordsträckande storspovar i Artportalen, korrigerat för eventuella dubbelräkningar från olika lokaler. I sträckdatabasen Picea finns noteringar om enbart 339 nordsträckare under samma period. De högsta dagssummorna var 214 ex Holmsunds skär-

gård 22.4 (Thomas Sundström) och 137 ex Gumbodahamn, Ånäset 21.4 (Leif Bildström).

Sena fynd: 1 ex rast Gärdefjärdens fågeltorn, Lövånger 13.10 (Mats Holmkvist m.fl.), 1 ad str SV Sönnerstgrundet 21.10 (Mikael Wikström m.fl.).

Myrspov *Limosa lapponica*
Vår: 83 nordsträckande myrspovar blev noterade i sträckdatabasen Picea under våren. Höga summor under våren var 50 ex str NO Vitskärsudden, Yttre Västerfjärden 10.5 (Emmanuel Naudot), 60 ex rast Obbolstenarna, Obbola skärgård 12.5 (Kerstin Årdahl), 31 ex str NO Lillhällan, Holmöarna 14.5 (Micael Jonsson).

Inlandsfynd: 1 hane rast Nya fågeltornet, Bråsjön 6.5 (Christer Laggar m.fl.).

Höst: 2 413 myrspovar blev noterade som sydsträckande under hösten i sträckdatabasen Picea med högsta dagssummorna 668 ex Ostögrundet 1.8 (Andreas Garpebring m.fl.), 302 ex samma lokal 2.8 (Andreas Garpebring m.fl.), 146 ad Petkroken, Holmö by, Holmöarna 3.8 (Björn Olsen), 257 ex Sönnerstgrundet 8.8 (Mikael Wikström m.fl.), 174 ex Ostögrundet 11.8 (Andreas Garpebring m.fl.), 476 ex Tavastudden 12.8 (Emmanuel Naudot). Dessutom finns noteringar om 1 161 obestämda kustpipare/myrspov. Återigen ett mycket bra år för höststräckande myrspov i landskapet.
Sena höstfynd: 1 ex rast Skötgrönnan, Burvik, Bureå 23.9 och 4 ex str S samma lokal 24.9 (Elis Ölfvingsson m.fl.), 3 1K str SV Tavastudden 23.9 (Emmanuel Naudot), 1 ex förbifl Sönnerstgrundet 1.10 (Joel Hallingfors m.fl.).

Rödspov *Limosa limosa*
Samtliga: 1 ex Ostträsket 1.5 (Mikael Holmgren), 1 ex Bråsjön 11.5 (Rolf Sandberg, Peter Sunesson), 1 ex N Inneriviksfjärden, Skellefteå 13.5 (Erik Normark), 1 ex Kågeälvens delta, Kåge 16.5 (Patrick Degerman, Joakim Wallström), 2 ex Lillskärsudden 18.5 (Ulf Gustafsson m.fl.), 1 ex Dammarna vid Jvg, Umedeltat 20-22.5 (Christina Adolfsson m.fl.), 1 ex Gästerviken, Brattåsfjärden 1.6 (Mattias Laisfeldt), 1 ex Skäret, SÖ Degernässlätten - Lunnagrundet, Umedeltat 3.6 (Micael Jonsson m.fl.). Sammanlagt åtta noteringar under perioden 1.5 - 3.6 varav alla utom den från Lillskärsudden gällde ensamma fåglar. Endast majfågeln vid Degernässlätten blev rasbestämd och då till nominatformen limosa. Då alla rapporterna gällde relativt kortstannande fåglar är det svårt att bedöma antalet individer. Observationerna var väl spridda över stora delar av landskapet och överlappade inte tidsmässigt. Teoretiskt skulle det kunna ha varit allt från 2-3 individer, som rört sig fram och tillbaka mellan olika lämpliga rastlokaler, till maximalt nio individer på genomflytt. Det troliga är dock att det verkliga antalet ligger någonstans däremellan. Om alla rapporterna gällde fåglar som var på flytt mot NO och de två fåglarna som sällskapade på Lillskärsudden inte senare delade på sig, så landar vi på en lägsta sammanlagd årssumma om fem fynd av sex individer (Ostträsket 1, Bråsjön – Inneriviks-

fjärdarna - Kåge 1, Lillskärsudden 2, Umeälvens delta 1, Brattåsfjärden 1). Huruvida Brånsjöfågeln verkligen var samma individ som ett par dagar senare dök upp i Skellefteåtrakten är naturligtvis enbart en gissning utifrån antalet dagar mellan fynden och antagen flyttriktning. Att det saknas rapporter från Umedeltat 23.5 - 2.6 skulle kunna tyda på att rapporterna därifrån gällde två olika individer då detta område är mycket välbesökt i månadsskiftet maj/juni.

Dvärgbeckasin *Lymnocryptes minimus*
Möjliga häckningar: 1 sp Bergviken, Nedre Sävarån 9.5 (Christer Olsson), 1 ex revir Brånsjön 13.5 - 13.6 (Lars Edenius m.fl.). Tionde året i rad med spelande dvärgbeckasin vid Brånsjön. I år inga observationer om mer än en spelande individ åt gången. Under året inkom rapporter om totalt 38 ringmärkta individer inom Umedeltats fältstations ringmärkningsverksamhet (Darius Strasevicius m.fl.), alla utom en var från höstsäsongen. I övrigt gjordes fynd av fem rastande fåglar under våren och 20 under hösten.

Morkulla *Scolopax rusticola*
Sena fynd: 1 ex rast Strömsholm, Bureå 2.11 (Linus Andersson), 1 ex Rådhustorget, Umeå centrum 20.11 (Elvira Lindholm m.fl.). De flesta morkullor flyttar bort från Västerbotten som senast under oktober månad men enstaka exemplar dröjer kvar, och vissa år har till och med. någon fågel försökt övervintra.

Dubbelbeckasin *Gallinago media**
(90/97 – 4/5)
Samtliga: 2 sp Brånsjön 13.5 (Lars Edenius), 1 ex ringm T-vägen, Umedeltat 19.9 (Niklas Andersson m.fl.), 1 ex ringm Obsladan, Umedeltat 23.9 (Umedeltats Fältstation), 1 ex ringm Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 9.10 (Umedeltats Fältstation). Fyra fynd om totalt fem individer är den högsta årsnoteringen i modern tid, man får söka sig tillbaka till 1985 för att hitta ett år med lika många noteringar. Tre av årets fynd gällde rastande fåglar som ringmärktes efter att ha hittats med hjälp av värmekikare. Dessa fåglar hade med all säkerhet förblivit oupptäckta om det inte varit för detta nya tekniska hjälpmedel. Framtiden får utvisa huruvida användandet av värmekikare visar att arten är en vanligare rastare under flyttningen än vad de annars fåtaliga fynden visar.

Smalnäbbad simsnäppa *Phalaropus lobatus*
Vårfynd: 8 ex str NO V Kvarken från Holmöfärjan och 1 ex rast samma lokal 22.5 (Ralf Norberg m.fl.), 15 ex rast Ostögrundet 23.5 (Niklas Lindberg Alseryd m.fl.), 1 ex str NO Ostögrundet 27.5 (Emmanuel Naudot), 1 ex förbifl Lillhällan, Holmöarna 28.5 (Micael Jonsson), 4 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 2.6 (Christer Olsson), 2 ex rast Nya fågeltornet, Brånsjön 3-4.6 (Jörgen Fritzson m.fl.), 1 ex rast Tuvanbankarna, Umedeltat 8.6 (Leif Johansson).

Höstfynd: 2 ex str Lillhällan, Holmöarna 15.8 (Gustav Eriksson), 2 1K rast

Ålgrundet, Hsk 19.8 (Gunnar Eriksson).

Sammanlagt tio fynd om 37 ex är en låg årssumma. Förvånansvärt många junifynd, vilket skulle kunna gälla fåglar som avbrutit häckningen i fjällen och påbörjat sin flytt söderut, alternativt fåglar som av någon anledning var försenade på sin väg mot häckområden närmare fjällen. Två höstfynd är en relativt normal fyndbild för arten även om den inte ses årligen i Västerbotten under höststräcket.

Skogssnäppa *Tringa ochropus*
Sena fynd: 2 ex förbifl St Fjäderägg 5.9 (Anders Hällström), 1 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 5.9 (Gunnar Ekenberg).

Dammsnäppa *Tringa stagnatilis**
(28/28 – 0/0)
Samtliga: 1 ex permanent revir Lillskärsudden 6.5 - 6.6 (Urban Andersson m.fl.), 1 sp Storavan, Stöcke 25-28.5 (Thomas Ågren m.fl.). Då det saknas observationer av dammsnäppa från Lillskärsudden under de dagar som en fågel uppehöll sig vid Storavan gör Rrk Vb bedömningen att det är samma fågel som besökte båda lokalerna. Fågeln vid Storavan observerades dra lockande mot S vid 15-tiden den 28.5 och kl 16:15 samma dag återupptäcktes en individ på Lillskärsudden. Rrk Vb gör även bedömningen att det är samma individ som tidigare år haft revir på Lillskärsudden. Fågeln har nu observerats där varje år sedan 2019.

Grönbena *Tringa glareola*
Många: Som mest 150 ex rast Hössjöbäcken, Hössjö 10-14.5 (Peter Sunesson), som mest 200 ex rast Brånsjön 11-13.5 (Ralf Norberg m.fl.), 124 ex rast norra Inneriviksfjärden, Skellefteå 13.5 (Erik Normark), 100 ex Täftefjärden, vid reningsverket 14.5 (Lars Berggren m.fl.), 105 ex rast Brånsjön 18.6 (Jonas F Grahn).

Svartsnäppa *Tringa erythropus*
Inga fynd som tyder på häckning gjordes under året.

Många: 94 ex rast Brånsjöns NR 10.5 (Jonas F Grahn).

Gluttsnäppa *Tringa nebularia*
Många: 40 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 8.5 (L-G Boström m.fl.).

Sena fynd: 2 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 2-9.10 (Gunnar Odell), 1 ex rast Kläppudden, Norrmjöle 4.10 (Ralf Norberg). Även om de flesta gluttsnäppor lämnar Västerbotten redan under juli - augusti dröjer enstaka kvar en bra bit in i september och vissa år även in i oktober. Fenologirekordet för Västerbotten är från den 30.10 2013.

Roskarl *Arenaria interpres*
Häckningar/troliga häckningar: Endast en konstaterade häckningar från landskapet detta år samt två rapporter med lite högre häckningskriterier; 1 pull ringm Truthällögrarna, Grossgrunden, Holmöarna 14.7 (Tomas Brodin), 1 par varnande Obbolstenarna, Obbola skärgård 30.6 (Christer Olsson m.fl.), 1 par varnande Stöckesgrundet, Obbola skärgård 30.6 (Christer Olsson m.fl.). I övrigt rapporterad med par eller ensamma fåglar från ca 25 olika lokaler

under häckningstid, där merparten av rapporterna gäller landskapets södra kusttrakter. Rapporteringen speglar på det hela taget dock inte artens verkliga förekomst i Västerbotten. Även om arten torde ha minskat också hos oss under senare är den fortfarande en väl spridd och relativt vanlig häckfågel på öar och skär i kustbandet.

Kustsnäppa *Calidris canutus*
Vår: 1 ad rast Lillskärsudden 10.5 och 2 ad rast samma lokal 13.5 (Gunnar Ekenberg, Micael Jonsson m.fl.).

Höst: Under höststräcket noterades totalt 770 sydsträckande kustsnäppor 16.7 - 25.9 enligt sträckdatabasen Picea med högsta dagssummorna 220 ex Svart-Lass, Hsk 1.8 (Thomas Sundström), 215 ad Petkroken, Holmöarna 3.8 (Björn Olsen) och 150 ex Sönnerstgrundet 8.8 (Mikael Wikström m.fl.).

Brushane *Calidris pugnax*
Häckningar: Inga fynd med några högre häckningskriterier har rapporterats under året, men noteringar i lämplig miljö under häckningstid om 1-20 ex vardera från strandängsmiljöer i bl.a. Brånsjöns NR i Vännäs, Storavan, södra Degernässlätten och Villanäs i Umedeltat, Gärdefjärdens NR i Lövånger, Åvikskärret i Innerviksfjärdarnas NR, Frostkåge strandängar vid Kågefjärden samt Vajsjöns NR i Norsjö. Inga rapporter under häckningstid från större myrar under året, men då brushanen både är notoriskt svårsedd på häcklokal och inlandets myrar bara besöks sporadiskt av fågelintresserade finns säkerligen fortfarande ett stort mörkertal för myrhäckande brushane i landskapet.

Många: Högsta noteringar om ≥200 ex från några rastlokaler var 500 ex Brånsjön 11-13.5 (Peter Sunesson m.fl.), 200 Hössjöbäcken, Hössjö 11.5 (Peter Sunesson), 270 ex Storavan, Stöcke 13.5 (Micael Jonsson m.fl.), 225 ex Ratuträsket, Djäkneboda 13.5 (Niklas Andersson m.fl.), 180 ex Långsjön, Överklinten 14.5 (Leif Bildström), 300 ex fälten vid E4, Gärdefjärden, Lövånger 14.5 (Mattias Laisfeldt), 200 ex Dammen N Jvg, Umedeltat 20.5 (Kerstin Årdahl).

Sträck: Under hösten noterades 274 sydsträckande individer enligt sträckdatabasen Picea med högsta noteringen 116 ex Ostögrundet 16.8 (Mikael Wikström). Det är den fjärde högsta sträcksumman som finns noterad för Västerbotten.

Myrsnäppa *Calidris falcinellus*
Inga observationer som tyder på häckning finns noterade under året.
Vår: Under perioden 22.5 - 5.6 rastade en hel del myrsnäppor på sand- och lerbankar och grunda stränder längs Västerbottenskusten. Totalt finns noteringar om minst 76 individer fördelade på drygt tiotalet lokaler. Fynd om minst fem individer: som mest 10 ex och 7 ex rast Tuvanbankarna, Umedeltat 24-27.5 (Niklas Andersson m.fl.) resp 3-5.6 (Thomas Ågren m.fl.), som mest 20 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 1-5.6 (Daniel Strömberg m.fl.), 5 ex rast Kågeälvens delta, Kåge 1-4.6 (Joakim Wallström m.fl.), 7 ex rast Gästerviken, Brattåsfjärden 1.6 (Mattias Laisfeldt), 5 ex rast Lövselefjärden, inre delen, Lövånger 4.6 (Nik-

las Lindberg Alseryd). Antalet observerade myrsnäppor vid Västerbottenskusten är i hög grad beroende på vädret. Regnväder och lågvatten är två faktorer som ofta behövs för att det ska observeras några högre antal av rastande individer.

Höst: Två observationer, 1 ex str SV Ostögrundet 16.7 (Ulf Skyllberg m.fl.) där samma ex sågs en stund senare från Tavastudden (Emmanuel Naudot), 2 ex rast Umeälven, Brattby sandbank 13.8 (Jonas F Grahn, Emma Vidmark).

Spovsnäppa *Calidris ferruginea*
Inga vårfynd gjordes under året. För hösten finns 14 rapporter om sammanlagt minst 35 ex 1.8 - 30.9, där de flesta gäller sydsträckande individer på olika uddar i kustbandet. Arten är i Västerbotten en sparsam förbiflyttare under sensommar - höst och som oftast ses i enstaka exemplar i flockar med kärrsnäppor eller andra småvadare. Trettiofem exemplar är en hög årssumma för landskapet. Rapporter om ≥5 ex: 7 ad str SV Svart-Lass, Hsk 1.8 (Thomas Sundström), 7 ad str SV Petkroken, Holmöarna 3.8 (Björn Olsen), 8 ex str SV Ostögrundet 16.8 (Mikael Wikström).

Mosnäppa *Calidris temminckii*
Många: som mest 56 ex rast Reveln, Björnsholmen, Skellefteå 15.5 (Martin Lagmo), 56 ex rast Skatudden, Bovik-en 16.5 (Ulf Boström), 28 ex rast Långviksskatan, Täftelandet 16.5 (Andreas Garpebring), 35 ex rast Villanästornet, Umedeltat 17.5 (Micael Jonsson), som mest 45 ex rast Lillskärsudden 19.5 (Sören Wulff), 32 ex rast Lövselefjärden, Lövånger 23.5 (Allan Larsson), 43 ex rast Kågeälvens delta, Kåge 23.5 (Joakim Wallström), 53 ex rast Tuvanbankarna, Umedeltat 25.5 (Ralf Norberg, Christer Olsson), 26 ex rast Gästerviken, Brattåsfjärden 1.6 (Mattias Laisfeldt).

Sent fynd: 4 ex rast Hörnåns utlopp, Hörnefors 23.9 (Maud Tyboni).

Sandlöpare *Calidris alba*
Vår: 1 ex rast Villanästornet, Umedeltat 17.5 (Micael Jonsson).

Höst: För perioden 16.7 - 25.9 finns det 17 rapporter om sammanlagt minst 32 individer. De flesta rapporterna gäller småflockar eller enstaka fåglar på sträck längs kusten. Högsta dagssumman var 6 ex str SV Ostögrundet 2.8 (Andreas Garpebring m.fl.). Sammantaget ett relativt normalt uppträdande av arten i Västerbotten sett till fyndbilden för de senaste åren.

Inlandsfynd: 1 ad rast Umeälven, Brattby sandbank 13.8 (Jonas F Grahn, Emma Vidmark). Inlandsfynd av sandlöpare är mycket ovanliga i Västerbotten.

Kärrsnäppa *Calidris alpina*
Höststräck: 3 396 kärrsnäppor har rapporterats på sydsträck i sträckdatabasen Picea. Detta är den högsta årssumman sedan åtminstone 1995. Dagar med ≥100 sträckande ex inträffade 1-3.8, 16.8, 28.8, 15.9, 16.9 och 23.9. Högsta dagssummorna var 324 ex 2.8, 450 ad 3.8 (Andreas Garpebring m.fl.), 785 ex 16.8 (Mikael Wikström), Ostögrundet och 395 ex Tavastudden 23.9 (Emmanuel Naudot).

Tuvsnäppa Foto: Rolf Segerstedt/N

Sena fynd: 1 ex str SV Sönnerstgrundet 26.10 (Birger Risberg, Mikael Wikström), 1 1K rast Trutskär, Hsk 28.10 (Niklas Andersson m.fl.).

Skärsnäppa *Calidris maritima*
Samtliga: 2 ex rast Lillgrundet, St Fjäderägg 30.9 (Andreas Garpebring), 1 ex förbifl Holmöfärjan, V Kvarken, Holmöarna 1.10 (Micael Jonsson), 3 ex rast Klubben, Bygdeå 3.10 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 ex rast Kläppudden, Norrmjöle 3.10 (Birger Risberg), 1 ex rast Blågrundsudden 5.10 (Christer Olsson), 2 ex Lövöbådan, Hsk 21.10 (Christer Larsson), 1 ex str SV Ostögrundet 26.10 (Ulf Skyllberg, Ralf Norberg), 2 ex str SV Sönnerstgrundet 26.10 (Birger Risberg, Mikael Wikström). Åtta rapporter om totalt minst 12 exemplar är ett bra resultat för arten i Västerbotten.

Tuvsnäppa *Calidris melanotos**
(14/15 – 1/1)
1 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 26-31.5 (*Emmanuel Naudot m.fl.). Efter att det saknats fynd i landskapet under hela andra halvan av 2010-talet har arten nu påträffats tre av fyra år under 2020-talet. Årets fynd är det första vårfyndet sedan 2013. Sammanlagt har hälften av fynden gjorts under våren.

Småsnäppa *Calidris minuta*
Vår: 1 ex rast Lillskärsudden 28.5 (Rolf Sandberg) och ytterligare 1 ex rast samma lokal 4-5.6 (Jörgen Fritzson m.fl.), 1 ex rast Tuvanbankarna, Umedeltat 4-5.6 (Micael Jonsson m.fl.), 1 ex rast Gillervattnet, Boliden 10.6 (Jimmy Utterström). Småsnäppan är knappt årlig under våren i Västerbotten och fyndet från Bolidentrakten sticker ut både genom att vara ett inlandsfynd och att det är sent på säsongen. Normalt

har vårsträcket av vadare passerat landskapet efter första veckan i juni.

Höst: Under perioden 16.7 - 28.9 noterades 33-36 individer av arten fördelade på knappt tjugo observationer. Exakt antal är svårt att slå fast då omsättningen inom och mellan närliggande lokaler är svårbedömd. Även under hösten gjordes inlandsfynd där 3 ex sågs rasta på sandreveln i Umeälven mellan Brån - Brattby 10.8 (Christer Laggar) och 2 ex på samma lokal 13.8 (Jonas F Grahn). Åtta av rapporterna om sammanlagt 18 ex rör fåglar på sydsträck. Sammantaget ett medelgott år för arten i Västerbotten.

Kustlabb *Stercorarius parasiticus*
Häckningar: Sammanlagt sex konstaterade häckningar som resulterade i minst nio ungar. Dessutom minst 11 troliga häckningar och ytterligare ca 20 par observerade i lämplig miljö under häckningstid. Sammantaget ett gott resultat sett till de senaste årens rapporteringar.

Vårsträck: 93 nordsträckande kustlabbar hamnade i sträckprotokollen, vilket är den låga nivå vi fått vänja oss vid under det senaste decenniet. Bästa dag inföll 21.5 med 33 ex, av vilka 30 passerade under morgontimmarna förbi Lillhällan, Holmöarna (Micael Jonsson).

Höststräck: 83 sydsträckande kustlabbar noterades, varav anmärkningsvärt många passerade tidigt under säsongen med hela 18 ex 1.8, 8 ex 2.8 och 12 ex 3.8 (Andreas Garpebring, Ulf Skyllberg, Emmanuel Naudot, m.fl.). Som vanligt svåra att bestämma ålder på vid denna tid p.g.a. långa avstånd, men troligen rörde det sig om en del 2K-fåglar. Det tidiga uppträdandet kan även indikera avbrutna häckningar.

Fjällabb *Stercorarius longicaudus*
Vår: 1 ex förbifl Kippträskmyran, Norsjö 4.6 (Erik Lindblom).

Höst: Sydväststräckande fåglar noterades enligt följande; 1 2K+ Ostögrundet 2.8 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Ulf Skyllberg), 1 1K Sönnerstgrundet 13.8 (Micael Jonsson), 1 1K samma lokal 27.8 (Emmanuel Naudot, Mikael Wikström), 2 1K Tavastudden 28.8 (Birger Risberg), 1 1K 12.8, 1 1K 2.9, 1 ad 3.9, 2 1K 3.9, 1 1K 16.9 samt 2 1K 22.9 samtliga Tavastudden (Emmanuel Naudot) samt 1 1K Sönnerstgrundet 15.9 (Andreas Garpebring). Fåglar utan tydliga flyttrörelser noterades enligt följande: 1 1K Tavastudden 2.9, 1 1K Skepparkallen, Ostnäshalvön 2.9, 1 1K Tavastudden 10.9 (samtliga Emmanuel Naudot) och 1 1K Lövöbådan 10.9 (Thomas Sundström). Totalt 12 1K och 2 2K+ på sträck är en god höstsumma. Totalt sågs 16 1K fåglar. Dessutom tre fynd om sammanlagt sex individer av obestämda lätta labbar där rapporterna troligen gällde fjällabbar men där omständigheterna inte medgav tillräckligt säker bestämning för publicering som fjällabb: 3 1K str NV Hällögern, Norum 24.7 (Alan Dalton), 2 ex str SV Ostögrundet 2.8 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 ex str SV samma lokal 16.8 (Mikael Wikström).

Bredstjärtad labb *Stercorarius pomarinus*
Vårsträck mot NO: 1 ad Lillhällan,

Holmöarna 6.5 (Andreas Garpebring, Fredrik Alriksson, Christer Larsson m.fl.), 1 ad Sönnerstgrundet 8.5 (Birger Risberg), 1 ex Lill-Klyvan, Hsk 12.5 (Tomas Sundström), 2 ad 14.5, 1 ad 21.5 och 1 ad 27.5 samtliga Lillhällan, Holmöarna (Micael Jonsson).

Höststräck mot SV: 1 ad Lillhällan, Holmöarna 14.9 (Gustav Eriksson), 1 ad Tavastudden 16.9 (Emmanuel Naudot).

Efter fjolårets extrema lågvattenmärke med en ynka bredstjärtad labb på vårsträck noterades nu en uppgång till sju individer. Fortsatt långt ifrån toppårens 40-45 ex, men ändå en viss "uppryckning". Höstens 2 ex representerar ett normalt uppträdande. Dessutom två fynd från våren och två från hösten av obestämda "tyngre labbar" vilka sannolikt gällde bredstjärtade labbar men där observationsförhållandena inte medgav säker bestämning: 1 ex str NO 16.5 (Björn Gustafsson), 1 ex str NO 19.5 (Andreas Garpebring), båda Ostögrundet, 1 ex str S St Fjäderägg 19.9 (Per Arne Fransson), 1 ex str S Skötgrönnan, Burvik, Bureå 26.9 (Elis Ölfvingsson m.fl.).

Tobisgrissla *Cepphus grylle*
Häckningar och troliga häckningar: 12 ex parning Kälsgrundet, Sönnerstgrundet 10.5 (Andreas Garpebring), 240 ex revir Lillgrundet, St Fjäderägg 13.5 (Andreas Garpebring m.fl.), 46 ex revir Storstensögern, Djäkneboda 13.5 - 16.7 (Niklas Andersson m.fl.), 1 par parning Själahällan, St Fjäderägg 14.5 (Andreas Garpebring), 20 ex revir Skahällan, Norrmjöle 14.5 - 30.6 (Hans Bång m.fl.), 11 ad revir Grundskatan, Bjuröklubb 24-27.5 (Martin Widén m.fl.), 15 ad revir Idmanskallen, Holmöarna 19.6 - 12.7 (Anders Enetjärn), 80 ex bo, ägg/ungar Ytter-Åhällan, Norrmjöle 20.6 (Hans Bång m.fl.), 8 ex revir Skolkarna, Norrmjöle 28-30.6 (Peter Sunesson m.fl.), 12 ex revir Inner-Åhällan, Norrmjöle 28.6 - 9.7 (Peter Sunesson m.fl.), 11 ad revir Ricklestenen, Bygdeå 29-30.6 (Per Wedholm), 54 ad revir Sör-Hällgrundsbrottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 9.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 32 ad revir Nörd-Hällgrundsbrottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 12.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 12 ex föda åt ungar Hällgrundet, Lantvallen, Djäkneboda 22.7 (Niklas Andersson m.fl.), 40 ex föda åt ungar Käringbådan, Norum 22.7 (Niklas Andersson m.fl.). Sammanlagt tre konstaterade häckningar och 12 troliga häckningar omfattande drygt 580 individer. Om man även tar med övriga fynd från lämpliga häckmiljöer under häckningstid finns noteringar från ca 40 lokaler om sammanlagt drygt 750 exemplar. Fynden är överlag väl spridda längs Västerbottenskusten med större koncentrationer i landskapets södra delar, vilket troligen både beror på att det där finns en mer utpräglad skärgård och fler fågelskådare. Som vanligt är den största noterade kolonin på Lillgrundet utanför Stora Fjäderägg men 240 ex är dock en låg summa för denna lokal som brukar kunna uppvisa ansamlingar om 500-700 individer.

Många: 100 ex Nörd-Hällgrundsbrottet, Sillhällorna, Bjuröklubb 13.5 (Joakim Areljung), 100 ex Sillhällorna, Bjuröklubb 19.5 (Stefan Berg).

Vinterfynd: 1 ex rast Karlsborg,

Holmsund 2.1 (Thomas Sundström), 1 ex rast Lövöudden, Holmsund 26.2 (Ralf Norberg).

Tordmule *Alca torda*
Häckningar: Fem möjliga häckningar varav ett med högre häckningskriterium; 1 par varnande Ytter-Åhällan, Norrmjöle 30.6 (Christer Olsson m.fl.). Övriga fyra var 24 ex lämplig biotop Lillgrundet, St Fjäderägg 13-14.5 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 ex lämplig biotop Grundskatan, Bjuröklubb 27.5 (Mattias Laisfeldt, Joakim Wallström), 5 ex lämplig biotop Romelsöhällan, Byske 22.6 (Patrick Degerman, Joakim Wallström), 5 ad lämplig biotop Ricklestenen, Bygdeå 30.6 (Per Wedholm). Från Lillgrundet finns tidigare konstaterade häckningar och även Ricklestenen har hyst misstänkt häckande individer tidigare år. Arten häckar i en stor koloni på fågelön Bonden just söder om landskapsgränsen men enstaka häckfynd finns sedan tidigare på olika öar i yttre skärgårdsbandet på flera ställen i landskapet.

Sträck: under våren räknades 343 nordsträckande tordmulor längs Västerbottenskusten enligt sträckdatabasen Picea. Den enskilt högsta sträcksiffran var 249 ex Lillhällan, Holmöarna 6.5 (Andreas Garpebring m.fl.) vilket är den i särklass högsta dagsnoteringen för landskapet någonsin och även på nationell nivå en mycket hög summa. Den näst högsta sträcksiffran under våren i Västerbotten är 89 ex från Holmsunds skärgård 18.5 1998. Det har diskuterats huruvida tordmular som ses sträcka förbi på olika lokaler i Västerbotten huvudsakligen är individer som gör lokala födosöksförflyttningar från framförallt kolonin på Bonden. Under rekorddagen den 6.5 och dagen efter sågs nästan inga ”sydsträckande” individer, vilket skulle kunna tyda på att de som flög mot norr var ”äkta sträckare”. Från hösten finns i Picea noteringar om sammanlagt 85 sydsträckande ex.

Sillgrissla *Uria aalge*
Samtliga: 4 ex 6.5 (Andreas Garpebring m.fl.), 3 ex 7.5 (Fredrik Alriksson), 1 ex 14.5 (Micael Jonsson), 3 ex 20.5 (Fredrik Alriksson), 1 ex 21.5 (Micael Jonsson), 1 ex 22.5 (Ralf Norberg, Tommy Magnusson), 1 ex 26.5 (Joel Hallingfors), 1 ex 27.5 (Micael Jonsson) alla str NO eller förbifl Lillhällan, Holmöarna, 1 ex str NO Ostögrundet 27.5 (Emmanuel Naudot), 1 ex str SV samma lokal 1.8 (Andreas Garpebring), 2 ex str SV Petkroken, Holmöarna 3.8 (Björn Olsen), 1 ex rast Sönnerstgrundet 28.10 (Daniel Lind).

Totalt 20 ex, fördelade på 12 fynd, där de flesta sågs sträckande eller förbiflygande längs kusten under året varav de flesta under maj månad. I ett längre perspektiv en relativt låg summa men bättre än för de senaste sju åren. Som vanligt var en majoritet av fynden från Holmön. Man kan fundera på om det är medljusskådningen från Holmön som gör det lättare att plocka ut sillgrisslor bland tordmular, eller om det är så att en majoritet av grisslorna passerar närmare Holmön än fastlandet? Fyndet från den 28.10 är sent men inte rekord, utan det innehas av en fågel som sågs den 25.11 1984.

Småtärna *Sternula albifrons** (25/32) – 0/0)
Äldre fynd: 2 ex förbifl V Kvarken från Finlandsfärjan, O Holmsund 26.7 1993. (Hans Martin Høiby).

Skräntärna *Hydroprogne caspia*
Häckningar: Nitton par har rapporterats, från lämpliga häcklokaler längs kusten, varav minst 16 lyckades få ut 24 ungar. Ett relativt bra resultat för Västerbotten. De flesta häckningarna konstaterade vid Umedeltats fältstations boungemärkning från landskapets södra skärgårdar.

Inlandsfynd: som mest 2 ad Tavelsjö 18.6 - 28.7 (Anders Enetjärn m.fl.), som mest 2 ex födosök Piparbölesjön, Hissjö 6-17.7 (Birger Risberg), som mest 2 ad + 2 1K Tavelsjö 31.7 - 6.9 (Anders Enetjärn m.fl.), 1 ex förbifl Hjoggböleträsket, Bureå 1.8 (David Möller), 2 ex födosök Umeälven, Brattby, Vännäsby 5.8 (Gunnar Ekenberg), 2 ex rast Västra Spöland, Vännäsby 5.8 (Gunnar Ekenberg), 1 ad födosök Mora, Burträsk 13.8 (Ulf Wiklund).

Kentsk tärna *Thalasseus sandvicensis** (28/31 – 1/1)
1 ad förbifl Vitskärsudden, Yttre Västerfjärden 30.4 (Micael Jonsson). Tredje året i rad med en observation av arten i landskapet.

Fisktärna *Sterna hirundo*
Sent fynd: 1 ad rast Lövöudden, Holmsund 12.10 (Christer Olsson) och troligen samma individ str S vid samma lokal 13.10 (Joakim Linder).

Ob. fisk-/silvertärna *Sterna hirundo/paradisaea*
Sträck: 2023 blev ett dåligt år för tärnsträck i Västerbotten. Blott 329 ex finns noterade på nordsträck och 469 på sydsträck i sträckdatabasen Picea. Bland de som bestämts till art dominerar silvertärnor stort under våren medan det är en klar övervikt av fisktärnor under hösten. Inga dagar med några högre sträcksiffror finns noterade under året.

Dvärgmås *Hydrocoloeus minutus*
Häckningar: häckningar har konstaterats från ca tio olika lokaler, där alla utom en ligger i kustbandet/skärgården. Från pullmärkning i Umedeltats fältstations regi finns noteringar om 29 märkta ungar från fyra olika lokaler. I övrigt finns noteringar om ca 15 flygga ungar från ytterligare tre lokaler samt noteringar om adulta fåglar på bon från tre lokaler, där ön Utbörtingen i Holmsund sticker ut med minst 60 ruvande par 24.8 (Per Wedholm). I övrigt ca 50 par noterade med kriterier för trolig häckning från ytterligare åtta lokaler, alla i kustbandet.

Många (≥200): 250 ex Villanäsbankarna, Umedeltat 15.5 (Fredrik Alriksson, Micael Jonsson), 200 ex Obbola skärgård 16.5 (Kerstin Årdahl), 240 ad Sörfjärden, Ostnäshalvön 20.5 (Andreas Garpebring), 300 ex lämplig häckbiotop Vajsjön, Norsjö 20.5 (Kjell Grankvist).

Tretåig mås *Rissa tridactyla*
Samtliga: 1 ad str NO Tavastudden 23.4 (Andreas Garpebring), 1 ad str NO Sönnerstgrundet 6.5 (Micael Jonsson),

1 2K förbifl Finlandsfärjeterminalen, Holmsund 13.5 (Emmanuel Naudot), 1 1K str SV St Fjäderägg 25.9 (Andreas Garpebring). Sammanlagt 11 ex str SV Sönnerstgrundet - Ostögrundet 26.10 (Birger Risberg, Ulf Skyllberg m.fl.). Totalt fem rapporter under året fördelade på tre under våren och två under hösten. För sträcksumman om hela 11 ex den 26.10 så sågs tio ex från Sönnerstgrundet och sex ex från Ostögrundet och via klockslagsangivelser för de olika individernas passage så kunde antalet summeras till 11 ex. Bland dessa en flock om hela fem ex som sågs från Sönnerstgrundet. Denna dagsnotering är den högsta i Västerbotten och passerar det tidigare rekordet om sju ex från den 16.10 1996. Tack vare de höga antalet fåglar som sågs den 26.10 blev 2023 ett av de bättre åren under de senaste decennierna istället för att bara bli ett normalår, sett till antalet observerade individer av arten.

Skrattmås *Chroicocephalus ridibundus*

Större kolonier: Endast fem kolonier med fler än 25 par (50 ad) finns rapporterade under året. Den största bestod av 166 par ruvande Själahällan, Mjölefjärden 18.5 (Per Andersson). Dessutom ytterligare sex större ansamlingar i lämplig häckmiljö under häckningstid av vilka de största var 650 ex i lämplig biotop Långsjön, Överklinten 13.5 (Niklas Andersson m.fl.) och 150 par i lämplig häckbiotop Vajsjön, Norsjö 20.5 (Kjell Grankvist).

Vinterfynd: 1 ex förbifl Storklyvan, Hsk 2.1 (Thomas Sundström).

Många: 2 600 ex 17.4 (Roland Jansson), 3 200 ex 21.4 (Vilgot Sagerfors), 4 800 ex 24.4 (Roland Jansson) och 1 200 ex 2.5 (Per Hansson) alla Vadarön, Gran, Umeå, 3 000 ex rast Dammen N Jvg, Umedeltat 24.5 (Niklas Andersson).

Gråtrut *Larus argentatus*

Många: 150 ex rast Gran, Umeå 8.5 (Micael Jonsson), 75 par varnande Ytter-Åhällan, Norrmjöle 30.6 (Christer Olsson m.fl.). Kolonin på Ytter-Åhällan torde vara en av de större i Västerbotten för denna numera till antalet minskande trut.

Silltrut *Larus fuscus*

Häckningar eller troliga häckningar: Sammanlagt blev 22 pulli ringmärkta på fyra olika platser av Umedeltats fältstation; 1 pull ringm Nygrundshällan, Hsk 28.6, 13 pulli ringm Lillbådan, Obbola skärgård 28.6, 1 pull ringm Ytter-Åhällan, Sörmjöle 7.7 och 7 pulli ringm Truthällögrarna, Grossgrunden 14.7. Från Ytter-Åhällan finns även en rapport om 7 ruvande par 20-30.6 (Hans Bång m.fl.). Dessutom har 7+6 par rapporterats med permanent revir på två öar utanför Bjuröklubb 12.7 (Niklas Lindberg Alseryd). I övrigt föreligger rapporter om 20-25 par från ytterligare tio lokaler längs kusten. Sammantaget en normal fyndbild för arten för ett år där inga särskilda inventeringsinsatser gjordes.

Inlandsfynd utanför Umeå och Skellefteå: 1 ex Hjoggböleliden, Bureå 12.5 (David Möller), 2 ex Hjoggböleträsket, Bureå 12.5 (David Möller).

Smålom *Gavia stellata*
Häckningar: Fem konstaterade häckningar och ytterligare sju par/ensamma fåglar på lämpliga häcklokaler. Särskilt anmärkningsvärt är att hela tre av fynden är från inlandslokaler flera mil från kusten. Merparten av Västerbottens smålomsstam häckar inom några km från kusten och födosöker huvudsakligen i havet under häckningstid, men troligen finns även en mycket gles och ojämnt spridd stam av inlandshäckande smålom i landskapet.

Vinterfynd: 2 ex förbifl Vitskärsudden, Yttre Västerfjärden 25.2 (Micael Jonsson).

Vitnäbbad islom *Gavia adamsii*
1 2K str NO Lillhällan, Holmöarna 21.5 (Micael Jonsson), 1 1K rast Klubben, Bygdeå 3.10 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). Endast två fynd under året är en låg summa. Normalt brukar antalet ligga på 3-6 ex per år varav majoriteten under maj månad.

Storlom *Gavia arctica*
Häckningar: Endast fem rapporterade säkra häckningar där åtminstone fyra par fick ut fem ungar. Utöver detta, observationer av fåglar i lämplig biotop under häcktid på 19 olika platser väl spridda över landskapet.

Vinterfynd: 1 ex förbifl Grundskatan, Bjuröklubb 28.1 (Mattias Laisfeldt, Håkan Engström).

Ob. små-/storlom *Gavia stellata/ arctica*
Totalt under våren räknades 935 nordsträckande lommar (islommar ej inräknade) enligt sträckdatabasen Picea. Det är en riktigt låg summa och den näst lägsta noteringen under hela 2000-talet, bara 2015 var sämre då det noterades drygt 500 lommar. Man får nu gå tillbaka till 2014 för att hitta ett år med hyfsade sträcksiffror för lom i Västra Kvarken (>5000 ex) och till 2010 för att hitta ett riktigt bra vårsträck. Det har nu gått så långt att år med 2-3 000 sträckande lommar, som för 15 år sedan sågs som bottenår, numera ter sig som i vart fall hyfsade. Man kan undra om det enbart är otur med väderförhållanden under sträcktoppen som gör att lomsträcket nu uteblivit vid Västerbottenskusten under så många år i rad? Kommer vi någonsin igen få uppleva årssummor på 10-20 000 sträckande lommar och dagssummor på 2-3000 ex? Under höststräcket noterades 305 sydsträckande lommar, vilket är en relativt normal siffra sett till de senaste decennierna.

Vit stork *Ciconia ciconia* (25/26 – 1/1)
1 ex omärkt rast Anumark - Lövånger - Skellefteå - Anumark 23-28.6 (Tomas Staafjord m.fl.). För andra året i rad sågs vit stork i Västerbotten och precis som 2022 sågs fågeln rastande i Anumark. Observationer gjordes även vid Gärdefjärden och Skellefteå och sedermera vid Anumark igen. Rrk Vb gör alltså bedömningen att det var en och samma individ som rörde sig inom landskapet. Med tanke på att fågeln verkade ha fattat tycke för Anumark så är det möjligt att det var samma individ som den som sågs där föregående år men Rrk Vb väljer att räkna observationerna som ett nytt fynd i statistiken.

Storskarv *Phalacrocorax carbo*
Inga rapporter som indikerar häckning eller häckningsförsök har inkommit under året.

Många: 1 200 ex förbifl Ostögrundet 19.5 (Andreas Garpebring), 1 500 ex förbifl samma lokal 23.5 (Niklas Lindberg Alseryd, Antoine Bos), 690 ex rast Sönnerstgrundet 13.7 (Micael Jonsson), 800 ex rast Österfjärden, Umedeltat 12.8 (Anders Hällström), 500 ex födosök Södra Knivingskallen, Holmöarna 20.8 (Mats Nilsson), 700 ex förbifl Långviksskatan, Täftelandet 26.8 (Daniel Lind), 900 ex födosök Klubben, Sörmjöle 1.9 (Fredrik Alriksson).

Vinterfynd: 1 ex rast Skeppsvik 10.12 (Joakim Öhman), 1 ex förbifl Holmö Kyrkväg, Holmöarna 10.12 (Mats Nilsson), 1 ad rast Sörmjöle havsbad 27.12 (Christer Olsson).

Sträck: Under våren rapporterades 949 nordsträckande storskarvar 7.4 - 28.5 (Niklas Lindberg Alseryd, m.fl.) och under hösten 708 sydsträckare 15.7 - 21.10 (Micael Jonsson m.fl.).

Ägretthäger *Ardea alba* (33/34 – 6/6)
Samtliga: 1 ex rast Nydalasjön 18-20.4 (Jan Roslin m.fl.), 1 ex förbifl Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 19.4 (Elias Forsberg, Jon Andersson, Isak Edström), 1 ex str N Bjuröklubbs fyr 21.4 (Andreas Garpebring), 1 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 23.4 (Lars Berggren, Johan Wester, Per-Anders Lindgren m.fl.), 1 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 30.4 (Martin Myhrberg, Håkan Olsson, Ralf Norberg), 1 ex förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat 22.5 (Emmanuel Naudot), 1 ex födosök Boviken – Skellefteå hamn - Boviken 11-14.6 (Jacob Karlsson, Joakim Karlsson m.fl.), 1 ex rast Storavan, Stöcke 11.6 (Erik Bergenudd m.fl.), 1 ex rast Bråsjön 11.6 (Tomas Jonsson m.fl.), 1 ex Lunnagrundet, Umedeltat 18.8 (Christer Olsson m.fl.). Sammantaget tio olika observationer varav nio under våren och ett under hösten. Rrk Vb bedömer dock att flera av observationerna gäller samma individer men med tanke på geografisk och tidsmässig spridning bör det åtminstone röra sig om sex olika individer. Trenden med ökande antal rapporter från Vb stämmer väl med artens starka frammarsch i södra Sverige och arten är nu årlig i Vb.

Gråhäger *Ardea cinerea*
Inga fynd som tyder på häckning gjordes under året.

Vinterfynd: 1 ex förbifl Västerbacken, Holmsund 27.12 (Vidar Lindroos, Åsa Granberg), 1 ex förbifl Hjärtsundet, Täftelandet 27.12 (David Appelblad). Båda rapporterna gällde sannolikt samma individ. Utöver vinterfyndet gjordes spridda observationer av arten om 1-5 ex under perioden 8.4 - 27.10 men inga av större flockar och som vanligt få observationer under juni och början av juli.

Nattskärra *Caprimulgus europaeus*
(53/56 – 1/1)
1 sp Bjuröklubb, tallskog N om gamla sandfälten Storsand 25.7 (Niklas Lindberg Alseryd). Nattskärran är knappt årlig i landskapet.

Tornseglare *Apus apus*
Häckningar: 5 ex besöker bebott bo Orrböle korsväg, Olofssons hygge, Tväråbäck, Vännäs 13.6 (Jonas F Grahn), 3 par föda åt ungar Sofiehem, Umeå 13.7 (Christer Olsson), 1 ex besöker bebott bo Långedsv.10, Hörnefors 13.8 (Tommy Magnusson). Endast tre häckningsfynd är betydligt färre än brukligt även om spontanrapportering av häckande individer är låg av denna numera rödlistade art. Fyndet i Orrböle gällde trädhäckande individer.

Många: 500 ex Skellefteälven i C Skellefteå 2.6 (Erik Normark), 324 ex str SV Ostögrundet 2.8 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Ulf Skyllberg), 561 ex str SV samma lokal 3.8 (Andreas Garpebring, Mikael Wikström, Ralf Norberg m.fl.). Sammanlagt under hösten noterades 1 767 sydsträckande tornseglare 16.7 - 16.8 (Alan Dalton m.fl.).

Sent fynd: 1 ex Umeå centrum, 20.9 (Christer Olsson).

Pärluggla *Aegolius funereus*
En säkerställd häckning och därutöver 24 spelande individer. Detta är en klar nedgång jämfört med fjolårets fem häckningar och 171 spelande individer, vilket kan förklaras av brist på smågnagare.

Hökuggla *Surnia ulula*
Inga observationer gjordes av arten i lämplig miljö under häckningstid. Enstaka fynd gjordes däremot under våren och hösten, främst kustnära. Bland annat noterades 4 ex str mot N Bjuröklubbs fyr 13.5 (Mattias Laisfeldt, David Möller).

Sparvuggla *Glaucidium passerinum*
Inga rapporter med högre häckningskriterier har inkommit under året. Revirhävdande sparvugglor finns noterade från 14 lokaler under våren. I övrigt rapporterad från ca 75 lokaler under året, där två tredjedelar av fynden är från våren.

Jorduggla *Asio flammeus*
Två fynd gjordes i lämplig miljö under häckningstid.

Hornuggla *Asio otus*
Häckningar: Tiggande ungar hörda S Ragvaldsträsk, Skellefteå 8.7 (David Möller). Endast en häckning att jämföras mot fjolårets 46, vilket kan förklaras av sämre födotillgång.

Vinterfynd: 1 ex stationär Brån, Brånsjön 5.2 (Christer Laggar).

Berguv *Bubo bubo*
Häckningar: Ett väletablerat par lyckades få ut minst en flygg unge. Därutöver hördes en spelande individ under tidig höst på en tidigare välkänd lokal, där uvarna lyst med sin frånvaro under det senaste decenniet. Inga övriga observationer gjordes i landskapet under året.

Kattuggla *Strix aluco* (32/36 – 1/1)
Minst tre spelande kattugglor noterades under året: 2 ex Baggböle - Bergsboda 2-25.1 (Torgny Nilsson, Magnus Magnusson, Jonas Gustafsson), 1 ex Avankanalen, Tavelsjö 15.5 (Kirsten Dahl, Maria Westling). I övrigt gjordes inga ytterligare observationer. Fågeln vid Tavelsjö räknas som ett nytt fynd i statistiken.

Slaguggla *Strix uralensis*
Tre häckningar konstaterades under året. Utöver detta noterades 16 spelande hannar under våren.

Övriga fynd: 1 ex Hissjö 13.3 (Viktor Boström), 1 ex Västra Ersboda, Umeå 12.12 (Fredrik Konden).

Lappuggla *Strix nebulosa*
Inga häckningar rapporterades under året, däremot gjordes ett par observationer i lämplig biotop under häckningstid. Ett antal observationer gjordes kustnära under den tidiga våren respektive under hösten.

Fiskgjuse *Pandion haliaetus*
Häckningar: Nio konstaterade häckningar, två troliga och ytterligare två rapporter om fåglar i lämplig häckmiljö. Fynden är väl spridda över landskapet.

Sträck: Under våren noterades 33 nordsträckande fiskgjusar 12.4 - 12.5 (Lars Edenius m.fl.) och under hösten lika många på sydsträck 9.7 - 23.9 (Joakim Linder m.fl.). Enda högre dagssumman var 10 ex str NV Lillhällan, Holmöarna 6.5 (Andreas Garpebring m.fl.).

Bivråk *Pernis apivorus*
Häckningar: Under häckningstid gjordes många observationer av 1-2 individer, inklusive spelande, fördelade på 45 lokaler och gissningsvis ungefär lika många revir. Likt tidigare år var det endast ett fåtal lokaler som låg i landskapets inre delar, i år 14 stycken. Antalet revir var något lägre jämfört med föregående år men motsägs av de fina sträcksiffror som noterades och eftersom arten är en notoriskt diskret fågel under häckningstid bedöms mörkertalet vara stort.

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 70 sydsträckande bivråkar enligt sträckdatabasen Picea, en god höstsiffra som vi får gå tillbaka till 2018 för att matcha. Högsta dagsumma var 11 ex str SV Klubben, Sörmjöle 6.9 (Birger Risberg).

Mindre skrikörn *Clanga pomarina** (3/3 – 1/1)
1 3K+ str NO Klubben, Sörmjöle 29.8 (Birger Risberg). Fjärde fyndet i Västerbotten och det första sedan år 2011. I södra Sverige noteras arten så gott som årligen med en handfull fynd, i Norrland är däremot fynden få och det går många år mellan dem.

Kungsörn *Aquila chrysaetos*
Häckningar: Under året konstaterades 21 besatta revir i landskapet och 12 par gick till häckning, varav nio lyckades (minst en unge i reviret efter 1.6 och före 31.8). En häckning bestod av en dubbelkull och utfallet blev totalt tio ungar, varav minst två blev flygga. Detta är något lägre än för fjolåret men ligger väl i paritet med hur det har sett ut de senaste åren.

Sträck: Under hösten rapporterades 15 sydsträckande kungsörnar enligt sträckdatabasen Picea, vilket är det lägsta antalet sedan 2019 men en tämligen normal nivå sett till den senaste tioårsperioden. Högsta dagssumman var 5 ex (3 1K + 2 2K+) str SV Ombergstornet, Holmsund 16.10 (Fredrik Alriksson).

Hökörn *Aquila fasciata*** (0/0 – 1/1)
1 2K hane förbifl Stor-Kvasjön, Norum 28.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). En mycket efterlängtad art i landet, ingen trodde nog att Norum skulle få leverera landets första fynd! Fågeln var ringmärkt i det franska projektet med frilevande fåglar och förs till kategori A. Samma fågel sågs sedan i Skåne i juni och på Öland och i Skåne i september och gjorde sträckförsök i Falsterbo 14-15.9.

Sparvhök *Accipiter nisus*
Sträck: Under hösten rapporterades totalt 530 sydsträckande sparvhökar i sträckdatabasen Picea. Högsta dagsnoteringarna var 59 ex 5.9 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Tommy Magnusson), 66 ex 6.9 (Birger Risberg) och 66 ex 17.9 (Ulf Skyllberg, Marcus Östman), samtliga Klubben, Sörmjöle.

Duvhök *Astur gentilis*
Häckningar: En bekräftad häckning i inlandet. Utöver detta endast två fynd under häckningstid i lämplig miljö och med svagare häckningskriterier.

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 41 systräckande duvhökar enligt sträckdatabasen Picea.

Stäpphök *Circus macrourus*
Vår: I Umedeltat har minst sex 3K+ hanar och fem 3K+ honor samt två 2K-fåglar observerats. Dessa antal har Rrk Vb kommit fram till efter granskning av foton av fåglarna samt information om fyndomständigheterna, t.ex. om fåglarna setts sträcka vidare mot N. Två av hanarna hade en lucka i vänster respektive höger hand medan en av honorna hade en bruten handpenna i höger hand och kraftigt slitage på pennor i vänster hand, vilket underlättade analysen. Denna hona upptäcktes den 21.4 kl 15:30 på Röbäcksslätten strax S om E4an, sågs sedan i samma område kl 09:00 och 10:47 dagen därpå och flög långt mot NV vid den senare tidpunkten. Klockan 12:00 samma dag sågs hon sitta i en tall på en ö i Obbola skärgård innan hon flög mot NV! Sedan observeras hon samma dag kl 15:00 vid Täxtet, V. Degernäs och kl 16:00 strax söder om E4an där hon upptäcktes dagen innan. De följande dagarna fram t.o.m. den 27.4 ses hon i området strax S om E4an. Månne var det samma hona som sent på kvällen den 28.4 sågs skruva upp och ta höjd över Röbäcksdalen innan hon drog mot NO?

Fynd som ligger till grund för analysen: 1 3K+ hane rast Röbäcksslätten 18-21.4 (Emmanuel Naudot, Maria Westling, Ann-Katrin AX Sjögren m.fl.), 1 3K+ hona rast Fälten, SV Ekmans 20.4 (L-G Boström), 1 3K+ hona rast Röbäcksslätten 21-27.4 (Fredrik Alriksson, Håkan Olsson, Michael Gruber m.fl.) samt rast och str NV Bredskärssund, Obbola skärgård 22.4 (Maria Roshed Sandström), 1 3K+ hane rast Röbäcksslätten 22-27.4 (Fredrik Alriksson, Joel Hallingfors, Håkan Olsson m.fl.), 1 3K+ hane rast Fälten S Stöcke 24.4 (Petra Sjödin, Elias Forsberg, Niklas Andersson) samt vid Degernäs, NV slätten 24.4 (Maria Zetterström), 1 3K+ hane förbifl Obsladan 24.4 (Niklas Andersson), 1 3K+ hona str NO Svidjevägen

Stäpphök 1K hane Foto: Emmanuel Naudot

Stäpphök 2K hona vår Foto: Göran Bylund

Stäpphök 3K+ hona Foto: Johan Forssell

Stäpphök 3K+ hane Foto: Mikael Wikström

28.4 (Birger Risberg), 1 3K+ hane rast Buskridån, Obsladan 29-30.4 (Mikael Wikström, Johan Forssell), 1 3K+ hona str NO Fälten, SV Ekmans 29.4 (Göran Bylund), 1 2K str NO Fälten, SV Ekmans 29.4 (Göran Bylund), 1 3K+ hona rast Obsladan 30.4 (Anita Lindberg, Håkan Olsson m.fl.), 1 3K+ hane rast Röbäcksslätten 30.4 (Håkan Olsson), 1 2K förbifl Buskridån, Obsladan 1.5 (Micael Jonsson).

Flera rapporter föreligger om en adult hane 1-4.5 på Röbäcksslätten och i Stöcke dock utan fotodokumentation vilket gör det omöjligt att avgöra om det rörde sig om en eller flera individer samt om det rörde sig om någon av hanarna fotograferade under april månad.

Rapporter från lokaler utanför Umeälvens delta och slätter: 1 hane rast Grubbänget, Umeå 18-20.4 (Henrik Blommé, Jörgen Axelsson, Daniel Lind), 1 3K+ hane rast Fälten vid E12, Brännland 21.4 (Per-Olof Nilsson, Stefan Delin), 1 hona str NO Lillskärsudden 22.4 (Micael Jonsson m.fl.), 1 hane förbifl Brännberget,

Ånäset 22.4 (Leif Bildström), 1 3K+ hane rast Hjoggböle, Bureå 23.4 (David Möller), 1 3K+ hane rast Norra Tjärn, Skellefteå 24-25.4 (Erik Normark, Patrick Degerman, Joakim Wallström), 1 hane förbifl Vännässjön, Vännäsby 24.4 (Dag Österlund), 1 hona rast Ersmarksängena, Kåge 25.4 (Patrick Degerman), 1 3K+ hona rast Storbäcken vid E4, Bäck, Bygdeå 27.4 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 3K+ hane str NO Sönnerstgrundet 29.4 (Micael Jonsson), 1 ad hane Waldorfskolan, Backen, Umeå 29.4 (Christer Olsson), 1 3K+ hona rast Södra Omberget, Holmsund 29.4 (Joakim Lessmann), 1 3K+ hona förbifl Lilla båthamnen, Bureå 30.4 (*Christina Ericsson, Thorbjörn Johansson), 1 hane rast Sommarbacken, Brattby 1.5 (Jörgen Olsson), 1 3K+ hane rast Anumark 2.5 (Andreas Press), 1 2K rast Ersmarksängena, Kåge 3.5 (Mattias Laisfeldt, Victor Lundström, Martin Lagmo), 1 hane str NO Blågrundsudden 3.5 (Daniel Lind, Henrik Blommé), 1 hane Strandvägen 15, Kåge 3.5 (Joakim Wallström), 1 3K+ hona rast Anumark 4.5 (Andreas Garpebring), 1 3K+ hane rast Storbäcken vid E4, Bäck, Bygdeå 5.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 hane och 1 hona förbifl Frostkågemarken, Kåge 5.5 (Mats Holmkvist). Bara enstaka av dessa rapporterade individer är fotodokumenterade så det är omöjligt att avgöra om det föreligger några dubbelräkningar. Rrk kan dock konstatera efter analys av bilder på den adulta hanen vid Tjärn, Skellefteå att den fågeln inte har fångats på bild i Umedeltat. En rak summering av dessa observationer utanför Umedeltat ger 14 hanar, sju honor och en 2K-fågel vilket ger en totalsumma om 35 stäpphökar under våren i Västerbotten.

Höst (samtliga rapporter): 1 3K+ hane rast Kusmarksliden, vid Nysvedjan, Kåge 22.8 (Mats Holmkvist), 1 3K+ hane rast Frostkåge strandnära ängar, Kåge 30.8 (Patrick Degerman, Joakim Wallström), 1 ad hona str S Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 3.9 (Emmanuel Naudot), 1 1K str V Klubben, Sörmjöle 4.9 (Mikael Wikström), 1 1K str SV Bergön, Umedeltat 5.9 (Andreas Garpebring), 3 1K str V Klubben, Sörmjöle 5.9 (Mikael Wikström, Birger Risberg, Tommy Magnusson), 1 1K str SV Klubben, Sörmjöle 6.9 (Birger Risberg, Lars Edenius, Dag Österlund), 1 1K rast Degernäs, Umedeltat 8.9 (Björn Gustafsson, Lasse Sjögren, Emmanuel Naudot), 1 1K str SV Djäkneböleslätten 8.9 (Micael Jonsson), 1 ad hane str SV Dammen N Jvg, Umedeltat 10.9 (*Emmanuel Naudot, Micael Jonsson), 1 1K rast St Fjäderägg 10.9 (Bo Slunge), 2 1K str SO Hjoggböleliden, Bureå 10.9 (David Möller), 1 1K hane rast Röbäcksdalen, Umedeltat 11.9 (Fredrik Alriksson), 1 1K str SV Sönnerstgrundet 14.9 (Birger Risberg, Ralf Norberg), 1 2K hane str SV Sönnerstgrundet 14.9 (Birger Risberg), 1 1K str SV Klubben, Sörmjöle 14.9 (Ulf Skyllberg, Eskil Nygren, Lars Edenius m.fl.), 1 1K rast Degernäs, Umedeltat 16.9 (Marcus Östman, Elin Näsström, Andreas Ekman), 1 ad hane rast T-vägen, Umedeltat 17.9 (Andreas Drott), 1 1K str SV Djäkneböleslätten 17.9 (Micael Jonsson), 1 ex str SV

Gåshällan, Obbola skärgård 17.9 (Lasse Sjögren), 1 1K hona rast Degernäs, Umedeltat 22-23.9 (Henrik Blommé, Lars Bygdén, Jörgen Axelsson m.fl.), 1 1K str V Finlandsfärjeterminalen, Holmsund 6.10 (Christer Olsson).

Efter fotogranskning bedöms rapporterna om en 1K hane den 8.9 respektive 11.9 på Röbäcksslätten gälla samma fågel även om inga rapporter om den fågeln inkommit från dagarna däremellan. Den 1K-fågel som sågs str SV vid Bergön den 5.9 bedöms vara en av de tre som sågs str V vid Klubben, Sörmjöle samma dag, baserat på tidpunkter för observationerna och avstånd mellan lokalerna. Den 1K-fågel som sågs str SV vid Sönnerstgrundet den 14.9 antas vara samma som den som ca två timmar senare sträckte förbi Klubben, även om man kan tycka att fågeln tog lite väl lång tid på sig att färdas de ca 40 km fågelvägen. Det är svårt att bedöma om det förelegat någon risk dubbelräkningar bland övriga fynd, t.ex. om de två fåglarna vid Bureå den 10.9 var någon av de fåglar som rapporterats längre söderut de efterföljande dagarna. Summa summarum 22 fynd under hösten varav hela 15 1K-fåglar, det senare ett nytt rekord för landskapet. En normal höst brukar bara någon eller några få 1K-fåglar ses i landskapet. Noterbart är att de flesta av stäpphökarna hade bråttom att dra vidare söderut, kanske beroende på brist på föda på t.ex. Röbäcksslätten. Möjligen kan en ökad sträckbevakning under hösten de senaste åren framför allt vid Klubben ha bidragit till att höja siffrorna men även i Falsterbo slogs rekord för antal utsträckande stäpphökar denna höst. Fyndet den 6.10 sticker ut, det enda godkända oktoberfyndet av arten i Västerbotten, registrerat i Artportalen.

Ob. stäpp-/ängshök *Circus macrourus/pygargus*
1 ad hona str SV Bergön, Umedeltat 5.9 (Andreas Garpebring). Observatören lutade åt att det handlade om stäpphök men observationsförhållandena medgav ej säker bestämning.

Blå kärrhök *Circus cyaneus*
Häckningar: Inga fynd med egentliga häckningskriterier detta år. Två fynd gjordes dock av gamla fåglar i någorlunda lämplig häckningsmiljö i juni och början av juli, liksom ett fynd tidigt i juni av en individ utan närmare åldersangivelse. De få sommarfynden var väl spridda över landskapet.

Sträck: Under hösten rapporterades 80 sydsträckande blå kärrhökar enligt sträckdatabasen Picea.

Brun kärrhök *Circus aeruginosus*
Häckningar: Två häckningar med oklart utfall, båda i Skellefteåområdet. Utöver detta också fynd av fyra adulta par i permanenta revir i lämplig miljö, spridda längs kusten från norr till söder. Dessutom ett flertal fynd av adulta fåglar i lämpliga miljöer och sammantaget ett bra utfall också i år.

Sträck: Under hösten rapporterades totalt 12 sydsträckande bruna kärrhökar enligt sträckdatabasen Picea.

Röd glada *Milvus milvus** (16/16 – 1/1)
1 ex rast Degernäs 20.4 (Håkan Olsson, Niklas Andersson, Joakim Lessmann), 1 ex str N E4 vid Valbränna – Laxbacken, Robertsfors 21.4 (Jörgen Andersson), 1 ex rast Hertsånger, Ånäset 23.4 (Leif Bildström) Tre observationer gjordes av arten 20-23.4. Trots spridning geografiskt bedöms samtliga observationer gälla samma individ. Trenden är fortsatt ökande för arten som i princip varit årlig i landskapet de senaste åren.

Brun glada *Milvus migrans*
Samtliga (vår): 1 3K+ rast Mångbyn, Lövånger 9.4 (Hampus Lejon), 1 ex förbifl Nordanå, Skellefteå 17.4 (David Möller), 1 ex str NO Stöcke 40 och sedan E4 kontrollplats (Plattan), Umedeltat 19.4 (Elias Forsberg, Eskil Nygren, Lars Edenius), 1 ad str N Storklyvan, Hsk 20.4 (Thomas Sundström), 1 ex Valbränna, Robertsfors 29.4 (Emil Larsson), 1 ex Gärde, Lövånger 29.4 (Emil Larsson), 1 ex förbifl Obsladan, Umedeltat 4.5 (Anders Hällström), 2 ex Näset-Avan, Tavelsjö 19.5 (Maria Westling, Kirsten Dahl), 1 ex förbifl Flakaberget, Vännäs 24.5 (Tim Hofmeester), 1 ex Gumbodahamn, Ånäset 29.5 (Leif Bildström), 1 ex Tuvanbankarna, Umedeltat 2.6 (Maria Ek), 1 ex plantskolan, Hissjö 17.6 (Maria Westling), 1 2K förbifl Tällåsens strandängar, Ostträsket 19.6 (Jonas F Grahn), 1 ex Västerberg, Åsjön, Botsmark 21.6 (Per-Olof Nilsson), 1 2K+ förbifl Anumark, Umeå 28.6 (Ralf Norberg, Alexander Gustavsson, L-G Boström m.fl.), 1 ex str SO Petkroken, Holmöarna 28.6 (Björn Olsen, Per Hansson), 1 ex Önnesmark, Lövånger 29.6 (Mikael Edlund) och 1 2K+ förbifl Vattuögrarna, Djäkneboda 30.6 (Jörgen Andersson).

Samtliga (höst): 1 2K+ Degernäs – Lövånger 5-19.7 (Emmanuel Naudot, Håkan Olsson, Niklas Lindberg Alseryd m.fl.), 1 2K rast f.d. Grisfarmen, Ö Degernäs, Umedeltat 24.7 (Christer Olsson), 1 ad str S Hällögern, Norum 29.7 (Alan Dalton), 1 ex förbifl Innertavle - Anumark 5-6.8 (Andreas Garpebring, Åsa Gustafsson), 1 ex str S Hjoggböleliden, Bureå 5.8 (David Möller), 1 ex förbifl Hjoggböleliden, Bureå 12.8 (David Möller), 1 ex Hälsingborg, Hälsingfors, Vännäs 16.8 (Stefan Jansson), 1 ex str SV Bergön, Umedeltat 19.8 (Micael Jonsson), 1 ex Höngesviken, Ostnäsfjärden 20.8 (Mattias Lindh), 1 ex Ansmark, Umeå 21.8 (David Rocksén), 1 1K str SV Klubben, Sörmjöle 4.9 (Ulf Skyllberg, Mikael Wikström), 1 2K+ str SV Klubben, Sörmjöle - Hörnåns utlopp, Hörnefors 6.9 (Birger Risberg, Tommy Magnusson), ytterligare 1 ex str SV Hörnåns utlopp, Hörnefors 6.9 (Tommy Magnusson), 1 ex str SV Umedeltat 8.9 (Håkan Olsson, Christer Olsson, Lasse Sjögren), 1 ex str SV Sönnerstgrundet 14.9 (Birger Risberg, Ralf Norberg), 1 ex förbifl Botsmark 15.9 (Micael Jonsson), 1 ex förbifl E4 V om Lillsjön, Täfteböle, Täfteå 21.9 (Anders Hällström), 1 ex förbifl Långviksskatan 23.9 (Ruaridh Hägglund, Navinder Singh), 1 ex str SV Klubben, Sörmjöle 24.9 (Daniel Lind).

Svårt att uppskatta antalet individer

som rört sig i landskapet under året. Det är möjligt att en del av rapporterna gäller samma individer men ett försök till bedömning landar på 29-35 individer under perioden 9.4 - 24.9 varav 14-19 ex under våren och 15-16 under hösten. Elva rapporter under juni - juli är intressant men inga egentliga häckningskriterier har noterats. Årets skörd innebar en toppnotering för den bruna gladan i Västerbotten och trenden är fortsatt ökande kanske främst beroende på att antalet häckande par ökar i Norrbotten?

Havsörn *Haliaeetus albicilla*
Häckningar: Totalt 39 revir i landskapet där 15 par lyckades med häckningen resulterande i totalt 20 flygga ungar medan sju par misslyckades med häckningen. I 17 av reviren uteblev häckning eller så var läget okänt. Havsörnsstammen ligger kvar på de senaste årens höga nivå och antalet revir är i nivå med den för de bästa åren även om utfallet mätt i flygga ungar blev något lägre än för de senaste åren.

Fjällvråk *Buteo lagopus*
Häckningar: Inga säkra häckningar har inrapporter-ats under året men det gjordes en observation av spel-ande fjällvråk i intressant biotop samt ytterligare två observationer av adulta fåglar under häckningstid. Samtliga observationer gjordes i landskapets cen-trala och västra delar, inga närmare kusten.

Sträck: Under våren inrapporterades 293 nordsträckare med högsta noteringen 25 ex str NV Nornäsfjärden, Ivarsboda 19.4 (Per Hansson). Under hösten rapporterades 266 sydsträckare, med högsta notering 22 ex Sönnerstgrundet 1.10 (Joel Hallingfors, Emmanuel Naudot, Mikael Wikström).

Ormvråk *Buteo buteo*
Sträck: Under hösten noterades 286 sydsträckande ormvråkar enligt sträckdatabasen Picea, vilket är en god höstsumma. Flera dagssummor kring 30 ex har rapporterats med högsta noteringen 34 ex Klubben, Sörmjöle 6.9 (Birger Risberg).

Härfågel Foto: Patrick Degerman

Härfågel *Upupa epops*
Samtliga: 1 ex rast Vattugrundsvägen, Sörböle, Umeå 4.10 (Ola Wennstedt), 1 ex rast Mobackendammen, Skellefteå 10-18.10 (Caj Gauffin m.fl.), 1 ex rast Väst-Teg, Umeå 31.10 - 30.11 (Sarah Olandersson Säfström m.fl.). Tre fynd är ett normalt utfall på årsbasis. Alla tre gjordes under hösten vilket inte är uppseendeväckande med tanke på att drygt 70% av fynden i Västerbotten under 2000-talet har gjorts under höstarna. Som vanligt står den fågelintresserade allmänheten för en stor andel av upptäckterna, detta år för två av fynden.

Kungsfiskare *Alcedo atthis* (20/21 – 3/3)
1 ex förbifl Krokbäck, Gravmark 11.5 (Fredrik Alriksson), 1 ex Klutmark, Skellefteå 22.8 (Amanda Sandberg), 1 ex Hörnån, Häggnäs 12.9 (Valdemar Samuelsson). Fynd 21-23 i Västerbotten. Årets tre fynd fortsätter den positiva trenden med ett ökat uppträdande i landskapet. Samtliga observationer gjordes i lämplig biotop och med spridning från landskapets norra till södra delar. Med tanke på att många lämpliga sträckor längs vattendrag aldrig får besök av skådare är mörkertalet sannolikt inte försumbart.

Göktyta *Jynx torquilla*
Häckning: 1 par besöker bebott bo Södra Sillskatan, Skellefteå 12.6 (Åke Ögren), 1 ad besöker bebott bo Storhålvattnet, Vindel-Ånäset 7.7 (Åsa Segerbrant). I övrigt 77 revirhävdande fåglar på 58 lokaler.

Tidigt fynd: 1 ex rast Skeppsviks herrgård 27.4 (Joakim Öhman).

Sent fynd:1 ex rast Lillhällan, Holmöarna 3.9 (Micael Jonsson).

Gråspett *Picus canus*
Inga bekräftade häckningar har inrapporterats för denna notoriskt diskreta art. Under häckningstid (mars - juli) noterades dock arten på drygt 50 lokaler i lämplig miljö väl spridda över landskapet, varav par eller två fåglar sågs på fem lokaler. Det är ett något lägre antal än fjolårets toppnotering men ligger fortsatt högre än snittet för de senaste tio åren och indikerar att det går fortsatt bra för gråspetten i Västerbotten. Fåglarna i Sverige (2012) anger det häckande beståndet till 75 par i Västerbotten vilket idag ter sig som en alldeles för låg skattning!

Spillkråka *Dryocopus martius*
Häckningar: Tre säkra häckningar samt ytterligare en trolig (bobygge). Utöver detta rapporterades revirhävdande spillkråkor under häckningstid på cirka 95 lokaler. Det innebär en viss minskning från fjolårets toppnotering men ligger väl i paritet med hur det har sett ut under de senaste fem åren.

Tretåig hackspett *Picoides tridactylus*
Häckningar: Fyra säkerställda häckningar, varav tre från inlandslokaler och en i Skellefteå kommun. Utöver detta rapporterad från 34 lokaler under häckningstid, men endast på två av dessa noterades par. Antalet säkra häckningar ligger på samma nivå som brukligt för 2000-talet. Fåglarna i Sverige (2012) uppskattar den västerbottniska populationen till 500 par.

Sträck: Under hösten noterades

totalt 57 tretåiga hackspettar på sydsträck 14.9 - 26.10 (ej inräknat sträckförsök) med toppnoteringarna 10 ex Sönnerstgrundet 2.10 (Birger Risberg, Ralf Norberg) och 10 ex Tavastögern, Täftelandet 10.10 (Birger Risberg).

Vitryggig hackspett *Dendrocopos leucotos*
Under inventeringar i mars - maj hittades elva par i lämplig häckningsmiljö, väl spridda över landskapet. Sex lyckade häckningar konstaterades, men sannolikt var de fler. Två av häckningarna följdes mer ingående. Där blev två respektive tre ungar flygga. Utöver dessa par sågs ensamma fåglar i form av uppskattningsvis åtta olika hannar och två honor i lämplig häckningsmiljö under mars - augusti.

Under januari - februari gjordes fyra fynd av lika många exemplar utanför de kända uppehållsorterna. I november - december sågs åtta olika exemplar på upphängt späck. Vi får gå tillbaka minst 60 år i tiden för att finna ett högre antal vitryggar i vårt landskap. I Sverige som helhet hittades elva lyckade häckningar under året.

Höstfynd (sep-dec): 1 hane Kläppudden, Norrmjöle 15-18.9 (Christer Olsson, Ralf Norberg), 1 hane ringm T-vägen, Umedeltat 19.9 (Ann-Katrin AX Sjögren), 1 hane ringm T-vägen, Umedeltat 24.10 (Jan Roslin), 1 hane ringm Degernäs by 29.10 (Eric Andersson), 1 ex Bränntjärnen, Långsjön, Överklinten 16.9 (Lukas Holmström), 1 ex Trappudden, Holmön 1.10 (Micael Jonsson), 1 hane sträckf Tavastudden 4.10 (Birger Risberg), 1 ex str S Sönnerstgrundet 6.10 (Andreas Garpebring), 1 hane Granskogen, St Fjäderägg 7-8.10 (Maud Tyboni), 1 hona Vedaudden, Ostnäs 17.10 (Mona Davis), 1 hane Kvarnselet, Kvarnfors, Ånäset 17.10 (Leif Bildström), 1 hona Obbola industritipp 28.10 (Vidar Lindroos).

Större hackspett *Dendrocopos major*
Många: Från hösten finns ett flertal noteringar om minst 20 ex från Holmöarna varav de högsta var 40 1K förbifl Petkroken, Holmö by, Holmöarna 2.8 (Björn Olsen), 75 ex rast Holmö by, Holmöarna 10.8 (Christer Olsson), 30 ex St Fjäderägg 29.8 (Lennart Carlsson, Lars Lindell), 32 ex Trappudden, Holmöarna 3.9 (Micael Jonsson). Inga rapporter om höga antal föreligger från områden utanför Holmöarna.

Mindre hackspett *Dryobates minor*
Häckning: 1 hane besöker bebott bo Brukshundsklubben, Ön, Umeå 23.6 (Christer Olsson). Utöver denna bekräftade häckning har det inkommit rapporter som bedöms röra 53 revir i lämplig häckningsmiljö under mars - juni, de flesta med kriterierna ”spel/sång” eller ”par”. Tätt med revir har rapporterats från Umeälvens nedersta delar, men även längs Skellefteälvens nedersta del. Återigen ett högt antal revir men inte riktigt i klass med fjolårets rekordsiffror.

Inlandsfynd: 1 sp Västerås, Vindeln 25.6 (Tim Hofmeester), 1 ex Hälsingfors 83, Vindeln 3.7 (Tim Hofmeester), 1 ex Bastuträsks by 22.7 (Olof Öhlund). Det är slående hur få fynd i lämplig miljö som görs väster om en ungefärlig linje Vännäs - Bygdsiljum -

Boliden. Saknas arten helt i stora delar av Västerbottens inland? Det är svårt att besvara säkert pga. den bristande skådartäckningen i de inre delarna av landskapet.

Tornfalk *Falco tinnunculus*
Tidigt vårfynd: 1 ad norra Djäknebölesslätten 12.3 (Umedeltats Fältstation).

Sträck: Under våren inräknades 37 nordsträckande tornfalkar 7.4 - 23.5 (Thomas Sundström m.fl.) och under hösten räknades 125 sydsträckare 3.8 - 15.10 (Andreas Garpebring m.fl.) med högsta dagssiffrorna 18 ex Klubben, Sörmjöle 5.9 (Mikael Wikström m.fl.) och 20 ex samma lokal 6.9 (Birger Risberg).

Aftonfalk *Falco vespertinus** (68/70 – 1/1)
1 hona Bjuröklubbs fyr 16.6 (Tobias Lind). Fynd i norra delen av landskapet är mycket ovanliga och detta var bara sjätte fyndet i Skellefteå kommun och det första på 22 år. Årets individ var en hona som rastade på kvällen i några granar runt fyren och lät sig fotograferas på nära håll.

Stenfalk *Falco columbarius*
Häckning: 1 par besöker bebott bo Vithattsmyrarna, Jörn 29.5 (Isak Vahlström). Enstaka stenfalkar rapporterades på ytterligare några lokaler från slutet av maj till slutet av juli.

Lärkfalk *Falco subbuteo*
Häckningar: Fyra konstaterade häckningar har rapporterats in och i övrigt finns rapporter om fåglar under häckningstid från ca 85 lokaler, vilket är något fler än genomsnittet. Även om merparten av rapporterna är från kustområdet så kommer förvånansvärt många rapporter från västligare delar av landskapet, där lärkfalken får betecknas som relativt sällsynt.

Tidigt vårfynd: 1 ad förbifl Lillklyvan, Hsk 21.4 (Thomas Sundström).

Pilgrimsfalk *Falco peregrinus*
Häckningar: Två besatta revir i vilka resultatet blev två lyckade häckningar med totalt tre ungar (2+1) varav minst två blev flygga.

Årets första pilgrimsfalk siktades från Bergön i Umedeltat den 7.4. Därefter noterades arten nära nog dagligen under resten av april och början av maj. Flest observationer gjordes i slättlandskapen kring Umeå och Bråsjön men även i kustbandet. De sista vårrastande pilgrimsfalkarna noterades den 13.5 vid Bråsjön och Överklinten. Från hösten finns spridda rapporter från perioden 1.8 - 3.10. Sammanlagt rapporterades 133 observationer av arten i Artportalen under året, vilket är den lägsta summan på mycket länge vilket sannolikt kan härledas till effekter av fågelinfluensan HPAI på pilgrimsfalkstammen i norra Sverige. För år 2022 har man bedömt att 40% av den häckande populationen i Norrbottens län hade slagits ut av fågelinfluensautbrott i artens övervintringsområden och man räknar med att det kommer att ta tio år innan stammen kan ha återhämtat sig i Norrbottens län.

Sommarfynd utanför häcklokaler: 1 ex förbifl Dammen N Jvg, Umedeltat 2.6 (Lasse Sjögren m.fl.), 1 ex förbifl Bodbysund, Burträsk 13.6 (Mattias

Laisfeldt), 1 2K Ladutkiken, Brånsjön 27.6 (Christer Laggar).

Varfågel *Lanius excubitor*
Häckningar: 2 ex föda åt ungar Myrträsket, V Finnfors, Boliden 27.6 (Elias Forsberg), 2 ad + 3 nyligen flygga ungar Stor-Hålvattnet, Vindel-Ånäset 7.7 (Åsa Segerbrant). Dessutom ytterligare sju observationer av fåglar på lämpliga lokaler under häckningstid.

Vinterfynd: Under januari – februari föreligger 26 rapporter och under december åtta. Då flera av rapporterna är spridda över tiden och är från lokaler som ligger nära varandra så gäller nog en del av rapporterna samma fåglar. På det hela taget ovanligt många vinterfynd under årets inledande månader, särskilt med tanke på att 2023 inte utgjorde något toppår för gnagare.

Törnskata *Lanius collurio*
Häckningar: 2 ad par föda åt ungar Bjuröklubbs kapell 26.7 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 ad par + 3 nyligen flygga ungar Dammen N Jvg, Umedeltat 4.8 (Christer Olsson), 1ad par + 2 nyligen flygga ungar Bergguddenvägen, Holmöarna 10.8 (Christer Olsson), 1 ad par + 1 nyligen flygg unge Trehörningsheden, Kryckeltjärnen, Vindeln 12.8 (Åsa Segerbrant). Dessutom ytterligare tre rapporter med häckningskriterier som motsvarar trolig häckning och tio ytterligare fynd från lämpliga miljöer under häckningstid. Flest fynd från södra delarna av kustbandet.

Lavskrika *Perisoreus infaustus*
Inga häckningar rapporterades under året. Däremot noterades arten på 53 lokaler i Västerbottens inland.

Nötskrika *Garrulus glandarius*
Många: 28 ex str SV Sönnerstgrundet 6.10 (Andreas Garpebring), 53 ex str SV samma lokal 8.10 (Mikael Wikström, Emmanuel Naudot). Totalt rapporterades 144 sydsträckande ex 23.9 - 21.10 (Daniel Lind m.fl.).

Nötkråka *Nucifraga caryocatactes*
Inga rapporter med högre häckningskriterier föreligger från lämpliga miljöer (äldre skogsmark), men väl några rapporter om adulta fåglar som matade flygga ungar inne i tätorter som Umeå, Skellefteå och Vindeln. Dessa rapporter handlar utan tvekan om väl flygga ungar som rört sig en bra bit från häckningsplatserna. I övrigt var det som vanligt en stark koncentration av observationer från Umeå och Skellefteå, men också förvånansvärt många observationer från andra delar av landskapet, framförallt från lokaler upp efter Ume- och Vindelälven.

Sträck: En viss sträckrörelse av arten noterades under hösten. Sammanlagt finns rapporter om 32 sträckande individer 15.7 - 13.10, varav flertalet var från uddar och öar i havsbandet. Huruvida det rör sig om ett mindre inflöde österifrån eller bara handlar om mer lokala förflyttningar av yngre fåglar låter vi vara osagt.

Kaja *Coloeus monedula*
Många: 400 ex Grubbänget 26.4 och 28.8 (Bertil Brånin), 500 ex förbifl samma lokal 10.9 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 500 ex rast Röbäcksdalen,

Umedeltat 11.9 (Fredrik Alriksson), 400 ex förbifl Röbäck, Umeå 13.9 (Vilgot Sagerfors), 1 500 ex stationära Klockarbäcken, Umeå 29.10 (Niklas Lindberg Alseryd) och 750 ex rast Röbäcksdalen, Umedeltat 30.10 (Fredrik Alriksson).

Råka *Corvus frugilegus*
Under våren bedöms ca 62 råkor (55-77 ex) ha rapporterats under perioden 19.3 - 31.5. Merparten av observationerna är från Umedeltat, Umeå stad, Lövånger, Innerviksområdet och Kågedalen. Det är en normal årssumma.

Höstfynd: 1 ex Hössjö 5.10 (Peter Sunesson).

Korp *Corvus corax*
Många: 100 ex födosök Dåvamyrans soptipp, Umeå 21.1 (Niklas Andersson m.fl.).

Svartkråka *Corvus corone corone*
(13/13 – 2/2)
1 ex rast Nyland, Hössjö 21.4 (Peter Sunesson), 1 ex rast Brattby, Vännäsby 4.8 (Gunnar Ekenberg). Två fynd under året är högst anmärkningsvärt. År 2024 delades ”kråkan” upp i två arter, svartkråka och gråkråka, i Sverige, men redan 2025 så slogs arterna ihop igen efter att man internationellt kommit överens om en global artlista där de två formerna av kråka inte längre ansågs uppfylla kraven för artstatus. Svartkråkan är ytterst ovanlig i norra Sverige. Fynden ökar däremot i södra Sverige, och det är möjligt att vi framöver kommer att se mer av denna underart i Västerbotten.

Gråkråka *Corvus corone cornix*
Många: 220 ex rast Hönseriet, Yttertavle, Umeå 4.2 (Andreas Garpebring), 250 ex Gärdefjärdens naturreservat, Lövånger 14.10 (Krister Jakobsson).

Svartmes *Periparus ater*
Många: 85 ex str SV Sönnerstgrundet 26.9 (Birger Risberg), 61 ex str samma lokal 6.10 (Andreas Garpebring), 75 ex rast Grossgrunden, Holmöarna 9.10 (Fredrik Alriksson). Sammanlagt rapporterades 228 sydsträckande svartmesar under perioden 15.9 - 27.10, vilket är ett medelgott årsresultat.

Tofsmes *Lophophanes cristatus*
Häckningar: 1 ad par + 3 nyligen flygga ungar Norr-Korbeberget NR, Granö 7.6 (Andreas Garpebring), 1 ad par + 4 nyligen flygga ungar Kärrberget, Hössjö 30.6 (Peter Sunesson), 4 nyligen flygga ungar Sporrongs stuga, Abborrtjärn, Vindeln 3-12.7 (Henrik Sporrong, Ulf Lindmark), 3 nyligen flygga ungar Siahuskläppen, Hössjö 7.7 (Peter Sunesson). Utöver dessa fyra konstaterade häckningar finns noteringar om revir eller fåglar i lämplig häckmiljö (ibland flera ex) från ca 60 ytterligare lokaler. Totalt har arten rapporterats från ca 150 lokaler. Summan är i paritet med den för de senaste åren, men hög sett till ett längre tidsperspektiv. En stor majoritet av rapporterna är från lokaler i det södra kustbandet upp till Sävar samt upp efter Umeälvens och Vindelälvens dalgångar. Antal rapporter från mellanbygden, de centrala och norra delarna av landskapet är markant färre, ett mönster som nog inte enbart kan förklaras av låg skådaraktivitet där,

då t.ex. de inre delarna av Vindelns kommun, varifrån arten rapporteras regelbundet, besöks av fågelintresserade i betydligt lägre frekvens än mellanbygden och Skelleftetrakten. Det är för övrigt anmärkningsvärt tomt på tofsmesrapporter från just Skellefteå stads omnejd. Inte ett enda fynd finns registrerat inom en radie på ca 15-20 km runt Skellefteå!

Talltita *Poecile montanus*
Många: 229 ex str SV Sönnerstgrundet 8.10 (Mikael Wikström, Emmanuel Naudot), 162 ex str SV samma lokal 9.10 (Birger Risberg, Ralf Norberg). Sammanlagt har 581 talltitor inrapporterats under perioden 15.9 - 27.10. Arten uppvisar sträckrörelser med ojämna mellanrum, vissa år uteblir arten i princip helt på sträcklokalerna längs kusten för att andra år dyka upp i stora antal. Årets totalsumma är den högsta på åtminstone ett decennium men långt ifrån rekordåret 2004 då hela 7 241 ex inräknades sträckande mot SV vid Sönnerstgrundet under de sex dagar som lokalen bevakades under perioden 1-10.10, enligt sträckdatabasen Picea.

Lappmes *Poecile cinctus*
1 ex förbifl Flurkbränna, Flurkmark 26.9 (Micael Jonsson), 1 ex rast Gamla hamnen, Ånäset 28.9 (Leif Bildström), 1 ex rast Yttre Bastufjärden, Djäkneboda 7.10 (Oscar Danielson, Niklas Andersson), 1 ex förbifl Villanästornet, Umedeltat 8.10 (Micael Jonsson), 1 ex rast Sönnerstgrundet 9.10 (Ralf Norberg), 1 ex sträckf Kläppudden, Norrmjöle 9.10 (Christer Olsson), 1 ex förbifl Bjuröklubbs fyr 9.10 (Erik Normark). Så var vi nere på jorden igen efter toppåret 2022. Sju fynd av lika många individer. Fyndmönstret i form av både lokaler och tidsperiod var typiskt för arten.

Trädlärka *Lullula arborea*
Endast tre fynd under häckningstid, dels från den klassiska lokalen vid Bussjö motorbana där minst en sjungande hane noterades 19.4 - 7.6 (Jörgen Andersson m.fl.) men också 1 sj Dammen N Jvg, Umedeltat 29.5 (Emmanuel Naudot) och 1 ex rast Nygården, Överboda 21.6 (Rolf Sandberg). I övrigt sex fynd av åtta individer på sträck eller på rastlokaler under våren och ett ynka höstfynd. Sammantaget ännu ett medelmåttigt år för arten i Västerbotten.

Sånglärka *Alauda arvensis*
Många: Få rapporter om större ansamlingar inkom under våren. Högsta noteringarna var 150 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 20.4 (Andreas Garpebring), 100 ex rast Obsladan, Umedeltat 22.4 och 100 ex södra Djäkneböleslätten samma datum (Andreas Garpebring).

Berglärka *Eremophila alpestris*
Samtliga: 1 ex rast Lillklyvan, Hsk 11.4 (Thomas Sundström), 1 ex rast Bådahällan, Hörnefors 28.4 (*Lars Edenius, Tommy Magnusson). Två aprilfynd i kustbandet passar väl in i den fyndbild vi har sedan tidigare. Efter ett par år utan fynd blev arten återigen noterad. Berglärkan är inte längre att betraktas som årlig, fynd finns från sju av de tio senaste åren.

Korttålärka *Calandrella brachydactyla** (24/24 – 1/1)
1 ex rast T-vägen, Umedeltat 24.8 (*Emmanuel Naudot), 1 ex ringm Röbäcksdalen, Umedeltat 25.9 (Niklas Andersson, Noel Hohenthal, Darius Strasevicius m.fl.). Med viss tvekan bedöms de båda observationerna gälla samma individ. Höstfynd faller väl in i mönstret för senare år. Sedan ruderatmiljöerna i Umeå uthamn alltmer exploaterats och stängts av för besökare så har Umedeltats slätter seglat upp som den mest frekventa lokalen för upptäckt av korttålärkor. Kvarkenregionen dominerar fyndbilden totalt, norr om Bygdeå finns fortfarande inga västerbottniska fynd.

Korttålärka Foto: Emmanuel Naudot

Härmsångare *Hippolais icterina*
Totalt har det rapporterats ca 66 revirhävdande härmsångare i Västerbotten under året, men då flera rapporter gäller fåglar på närliggande lokaler under olika dagar torde det i en del fall ha rört sig om samma individer som förflyttat sig mellan olika lokaler, varför den verkliga summan antagligen är något lägre, kanske 55-60 individer. Antalet är dock något högre än för ett normalår som brukar ha 40-55 rapporterade revir. Cirka 20 av årets rapporter gällde långstannande individer som noterats sjungande på samma lokal under en längre tidsperiod.

Fynd från inlandet (V om Vännäs) och från nordliga delar av landskapet (N om Holmön - Sävar): 1 ex revir Orrböle by, Vännäs 15-19.5 (Jonas F Grahn), 1 sj Bjurön/Brattås, Brattåsfjärden 27.5 (Mattias Forsman), 1 ex revir Bastuträskbäcken, Bastuträsk Bjurholm 31.5 - 15.6 (Gunnar Odell), 1 ex revir Vindelns kyrka, nya kyrkogården, Vindeln 31.5 - 18.6 (Henrik Sporrong), 1 sj Blomåker, Tavelsjö 4-5.6 (Maria Westling, Kirsten Dahl), 1 ex revir Avaliden-Avan, Tavelsjö 11-18.6 (Maria Westling, Christer Olsson), 1 sj Långsjön, Överklinten 14.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson), 1 sj Bergsbyn, Skellefteå 18.6 (Daniel Strömberg), 1 ex lockläte Skellefteälven i C Skellefteå 3.8 (Mats Axbrink), 1 ex Manjaur, Mårdsele 4.8 (Michel Gauthier-Clerc).

Sent höstfynd: 1 ex ringm St Fjäderägg 2.9 (Christer Olsson m.fl.).

Sävsångare *Acrocephalus schoenobaenus*
Sammanlagt har ca 73 revirhävdande sävsångare rapporterats från 45 lokaler, spridda över den östra halvan av landskapet. Detta är marginellt lägre än spontanrapporteringen från de senaste 10-15 åren då antalet revir legat för-

vånansvärt konstant på 80-100 per år. Flest rapporter kommer från Umedeltat, Brånsjön, Lövånger och Skråmträsk.

Många: 5 sj Tavlefjärdens NR 16-27.5 (Andreas Garpebring, Elias Forsberg), 7 sj Brånsjön 25.5 - 28.6 (Dag Österlund m.fl.), 10 ex revir Gärdefjärdens NR, Lövånger 31.5 - 12.7 (Henrik Sporrong m.fl.). Ringmärkningsverksamheten i Umedeltat har rapporterat 67 ex 17.8 - 17.9 varav 47 ex märktes på Obbolatippen och 20 vid T-vägen, Umedeltat (Carl-Arne Nyström m.fl.).

Sent höstfynd: 1 ex rast Obbola masstipp 24.9 (Micael Jonsson).

Busksångare *Acrocephalus dumetorum*
Samtliga: 1 sj stora häggen Halla, Holmö by, Holmöarna 28.5 (Micael Jonsson, Per Hansson), 1 sj Robertsfors bruksområde 9-16.6 (Urban Lundström m.fl.), 1 sj Trappviken, Holmöarna 10.6 (Helena Hallgren), 1 sj Robertsfors golfbana 14-15.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson m.fl.), 1 sj Omberget, Holmsund 14-24.6 (Vidar Lindroos m.fl.), 1 sj Holmögadd 15.6 (Jan Melander), 1 sj V om Storavan, Stöcke 16.6 (Tommy Magnusson m.fl.), 1 sj Holmö by, Holmöarna 16.6 - 1.7 (Micael Jonsson, Mats Nilsson, Magnus Friberg), 1 sj Myrorna, Holmöarna 16.6 (Micael Jonsson), 1 sj Ljumviken, Holmsund 19.6 (Anders Hellgren, Rolf Sandberg m.fl.), 1 sj Stora Tuvan, Umedeltat 30.6 (Joakim Linder). Elva busksångare är en uppryckning jämfört med 2022 års två fynd men är lägre än genomsnittet för senare år. Arten hade dock ett bättre år än vissa andra nattsångare som gräshoppsångare och flodsångare.

Kärrsångare *Acrocephalus palustris*
Samtliga: 1 sj Älvtået, Gran, Umeå 29.5 - 24.6 (Sven Hellqvist, Ralf Norberg, Gunnar Ekenberg m.fl.), 1 sj Skatudden, Boviken, Skellefteå 12.6 (Ulf Boström, Patrick Degerman), 2 sj Holmögadd 15.6 (Jan Melander), 1 sj Kassjö, by 16-18.6 (Joakim Linder, Ragnberth Helleday), 1 sj Strand, Brånsjön 26-28.6 (Christer Laggar, Thomas Ågren m.fl.), 1 sj Brånsjön 27.6 (Ulf Sperens), 1 2K+ ringm Obbola industritipp, Umedeltat 20.7 (Jan Roslin, Ann-Katrin AX Sjögren m.fl.).

Rörsångare *Acrocephalus scirpaceus*
Samtliga: 1 sj Jungfruhamnsdiket, Bjuröklubb 11-12.6 (Erik Normark, David Möller), 2 hanar sj Norfjärden, Norum 18-19.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson m.fl.), 1 sj Dammen N Jvg, Umedeltat 6.7 (Micael Jonsson), 1 2K+ ringm Danielsten, Bureå 23.8 (Linus Andersson).

Gräshoppsångare *Locustella naevia*
1 sj Sjön, Hjoggböle, Bureå 28.5 - 17.6 (David Möller, Martin Lagmo m.fl.), 1 sj Västra Hökmark, Lövånger 26.6 - 1.7 (Mattias Laisfeldt m.fl.), 1 sj Hökmark, Lövånger 26.6 (Mattias Laisfeldt). Bara tre sjungande individer är väldigt magert även om det var två fler än fjolårets bottennotering. Att alla fynden gjordes i landskapets norra delar är anmärkningsvärt.

Backsvala *Riparia riparia*
Kolonier med häckningar eller häckningsförsök har rapporterats från sex lokaler under året: 12 ex besöker bebott bo grusgropen vid Svartmoren, Stöcksjö 21.5 (Christina Adolfsson, Maud Tyboni), 40 ex besöker bebott bo Stöningsberget, Innertavle 21.5 (Ralf Norberg), 6 ad besöker bebott bo Grubban, Medle, Skellefteå 27.5 - 21.6 (Joakim Areljung, Jonas Karlsson m.fl.), 40 ad besöker bebott bo Brännlandsberget, Umeå 19.6 - 17.7 (Bertil Bråninn). För två av kolonierna (Vännäs respektive V om Ostvik) saknas försök till antalsuppskattningar. Dessutom fynd från ytterligare fem lokaler med lämpliga bomiljöer i närheten, i några fall där häckningar skett tidigare. Utan riktade inventeringar känns det tämligen meningslöst att göra någon beståndsuppskattning för landskapet. Lämpliga miljöer besöks sällan och ligger i många fall i de skådarglesa inre delarna av Västerbotten.

Ladusvala *Hirundo rustica*
Många: 250 ex Lillskärsudden 24.5 (Christer Olsson), 317 ex str SV Ostögrundet 16.8 (Mikael Wikström), 1 000 ex rast Gärdefjärdens NR, Lövånger 1.9 (Niklas Lindberg Alseryd).

Hussvala *Delichon urbicum*
Många: 100 ex Skellefteälven i C Skellefteå 2.6 (Erik Normark), 100 ex Obsladan, Umedeltat 26.8 (Micael Jonsson).

Sent fynd: 1 ex Dammen N Jvg, Umedeltat 20-23.9 (Joel Hallingfors, Rolf Segerstedt).

Stjärtmes *Aegithalos caudatus*
Häckningar: 1 ad + 7 nyligen flygga ungar Gokart-banan, Alvik, Umedeltat 30.6 (Ralf Norberg). Utöver denna enda konstaterade häckning har arten noterats under häckningstid på Stora Tuvan och kring Villanäs i Umedeltat. Det föreligger även en handfull observationer i andra lämpliga miljöer, men utanför egentlig häckningstid.

Under hösten noterades ett litet inflöde av stjärtmesar vilket resulterade i sammanlagt 60 ringmärkta fåglar på Stora Fjäderägg 10-24.10 (Sofia Häggberg m.fl.), dock inga noteringar om större sträckrörelser eller stora flockar under året.

Grönsångare *Phylloscopus sibilatrix*
Totalt har det rapporterats ca 115 revir från 76 lokaler, vilket är ett relativt normalt utfall, om än i den övre delen av variationsintervallet. Som vanligt flest rapporter från de nedre delarna av Umeälven, men även ett antal rapporter från södra kustområdet samt Skellefteå stad. Många av rapporterna har gällt fåglar som bara noterats från en lokal under en eller ett par dagar trots att den ofta har varit välbesökt, varför man kan anta att flera av fåglarna var rörliga oparade hanar som dragit runt i landskapet.

Många: Sammanlagt minst 14 revir Ängsbacka naturreservat, Umedeltat 18.5 - 8.6 (Andreas Garpebring m.fl.).

Inlandsfynd (>5 mil från kusten): 1 sj Mariedal, Vindeln 9.5 (Andreas Garpebring), 1 ex lämplig biotop Lomvikens kulle, Tjäderberget NR, Ekorrsele 19.5 (Marie Pfrunder, Per Nihlén), 1 sj Hälsingborg, Granö, Vindeln 25.5

(Tim Hofmeester), 1 sj Kronlund, Hällnäs, Vindeln 28.5 (Jonas F Grahn), 2 sj Nya kyrkogården, Vindeln 31.5 - 6.6 (Henrik Sporrong), 1 sj Sjölunda, Tjäderbergets mångfaldspark, Ekorrsele 11.6 (Ulf Hallin), 1 par varnande Norr-Korbeberget NR, Granö, Vindeln 30.6 (Andreas Garpebring).

Tajgasångare *Phylloscopus inornatus*
Under perioden 2.9 - 1.10 har det rapporterats tajgasångare från ett knappt tiotal lokaler i kustlandet, t.ex. Stora Fjäderägg, Bjuröklubb och Skötgrönnan utanför Burvik. Antalet fåglar är som vanligt lite svårbedömt när omsättningen av individer är oklar men en uppskattning landar på ca 23 ex. Det gör året till ett av de sämre på senare år även om det var en bit från det senaste bottenåret 2021 (blott sex ex). Fynd inne i städerna var 1 ex rast Grubbe, Umeå 8.9 (Björn Gustafsson), 1 ex rast Blomstervägen 21, Skellefteå 1.10 (Martin Lagmo).

Kungsfågelsångare *Phylloscopus proregulus*
1 ex rast St Fjäderägg 20.9 (Bo Slunge, Mats Alderus, Johnny Johansson). Ett ovanligt tidigt fynd av en art som annars mest förknippas med oktober månad. Endast ett fynd är en mager skörd efter tre relativt goda höstar. Man behöver dock bara gå tillbaka till 2018 för att hitta ett noll-år och som helhet har arten haft ett ganska svagt uppträdande under 2000-talet.

Lövsångare *Phylloscopus trochilus*
Sena höstfynd: 1 ex ringm St Fjäderägg 1.10 (Maud Tybon m.fl.), 1 ex Stöcksjön, Umeå 1.10 (Christer Olsson), 1 ex rast Lillhällan, Holmöarna 2.10 (Mats Nilsson).

Många: 200 ex rast St Fjäderägg 14.5 (Andreas Garpebring m.fl.), 107 ex ringm Obbola industritipp, Umedeltat 24.8 (Carl-Arne Nyström m.fl.), 104 ex ringm samma lokal 26.8 (Vidar Lindroos m.fl.).

Gransångare *Phylloscopus collybita*
Tidiga vårfynd (före 11 april): 1 sj Bådahällan, Hörnefors 10.4 (Lars Edenius), 1 ex rast Blågrundsudden 10.4 (Micael Jonsson).

Sena höstfynd (efter 19 oktober): 1 ex rast 20.10 (Joel Hallingfors), 1 ex ringm 21.10 (Thomas Granfeldt m.fl.), samt 1 ex rast 24.10 och 1 ex ringm 25.10 (Gustav Forsblom m.fl.), alla St Fjäderägg.

Många: Som vanligt flera dagar med höga ringmärkningssiffror från framförallt Danielsten, Bureå med högsta dagsnoteringen 56 ex 9.9 (Linus Andersson).

Sibirisk gransångare *Phylloscopus collybita tristis** (36/36 – 1/1)
1 sj campingen, Bjuröklubb 11.6 (*Mattias Laisfeldt, *Katarina Lundström, Niklas Lindberg Alseryd). Endast tredje rapporterade fyndet av en sjungande individ i Västerbotten, och liksom de föregående ett junifynd. Att fynd under hösten uteblev helt är ovanligt, underarten har annars varit årlig i kustbandet under senare år.

Lundsångare *Phylloscopus trochiloides*
Vår: 1 sj Tavlefjärden NR 27.5 (An-

dreas Garpebring), 1 sj Stora Orrbergets NR, Tavelsjö 4.6 (Ralf Norberg), på Holmöarna; 1 sj Klintarna, Ängesön 11.6 (Roger Mellroth), 2 sj Holmö kyrkväg 55 16-18.6 (Per Hansson, Micael Jonsson), 1 sj Holmö by 16.6 (Micael Jonsson), 1 sj Holmö byaväg 17.6 (Magnus Friberg), 1 ad sj Gebäckssundet 29.6 (Björn Olsen), 1 sj Petkroken 19.7 (Björn Olsen).

Höst: 1 ex lockläte Långviksskatan, Täftelandet 5.9 (Birger Risberg), 1 ex rast Fjärdgrund, Yttre Österfjärden, Holmsund 8.9 (Thomas Sundström). Nio ex, varav sju sjungande fåglar. Septemberfynd är inte vanliga. Antalet individer i Holmö by som vanligt svårbedömt men en återhållsam bedömning landar på tre individer där. Fyndet i Tavelsjötrakten avviker men i övrigt gjordes alla i Kvarkenregionen. Ännu ett år utan sommarfynd från Bjuröklubb.

Svarthätta *Sylvia atricapilla*
Vinterfynd: 1 hona Öhn, Ursviken, Skellefteå 8.11 (Patrick Degerman), 1 1K hane ringm Strömsholm, Bureå 11.11 (Linus Andersson), 1 hane Bergsbyn, Skellefteå 12.11 (Daniel Strömberg), 1 hane Kågehamn, Kåge 14.11 (Daniel Strömberg), 1 ex NV Ersboda, Umeå 17.11 (Torbjörn Yttergren), 1 ex Sofiehem, Umeå 19.11 (gnm Joakim Linder), 1 hane Skeppsvik 26.11 (Joakim Öhman) och 1 hona Öbackaparken, Umeå 27.11 (Birger Risberg). Inga rapporter föreligger från årets första månader eller från december, utan bara från november så troligen gäller observationerna individer som har varit lite sena på att flytta söderut och inte sådana som var på väg att övervintra.

Höksångare *Curruca nisoria** (52/52 – 2/2)
1 1K ringm Obbola industritipp, Umedeltat 20.8 (Vidar Lindroos, Darius Strasevicius m.fl.), 1 1K ringm samma lokal 8.9 (Umedeltats Fältstation, Linnea Sandström). Väldigt typiska fynd på alla sätt och vis; höstfynd av årsungar fångade vid ringmärkning i kustlandet. Nu fynd sex år i rad!

Ärtsångare *Curruca curruca*
Sent fynd: 1 ex rastande Tavastudden 14.10 (Emmanuel Naudot). Fågeln, som även finns fotodokumenterad, bedömdes av observatören att troligen vara någon av de sydöstliga raserna.

Törnsångare *Curruca communis*
Häckningar: Inga konstaterade häckningar har rapporterats men däremot åtta fynd med högre häckningskriterier, varav tre från Holmön. Ett av fynden är från Vindelns kommun vilket är ovanligt västligt för häckande törnsångare i Västerbotten: 1 ad par upprörd, varnande Kvarnlunden, Vindeln 27.6 (Åsa Segerbrant). Revirhävdande fåglar har rapporterats från ca 150 lokaler varav en del har haft fler än ett revir.

Sidensvans *Bombycilla garrulus*
Inga konstaterade häckningar men rapporterad från ett knappt 20-tal lämpliga lokaler under häckningstid, väl spridda över landskapet.

Många: 5 010 ex str SV Sönnerstgrundet 1.10 (Joel Hallingfors m.fl.), 1 867 ex str SV samma lokal 2.10

(Birger Risberg, Ralf Norberg), 800 ex rast Gammåkersvägen 7, Täfteå 2.10 (Gunnar Odell), 500 ex rast Skeppsvik 2.10 (Joakim Öhman), 853 ex str SV Sönnerstgrundet 5.10 (Birger Risberg, Mikael Wikström), 1 985 ex str SV samma lokal 6.10 (Andreas Garpebring), 600 ex rast Sörmjöle by 7.10 (Joakim Linder), 1 100 ex rast Robertsfors samhälle 8.10 (Leif Bildström), 500 ex rast Mariehem, Umeå 13.10 (Viggo Norrby).

Sträcknoteringen från den 1.10 på Sönnerstgrundet är den fjärde högsta någonsin i Västerbotten enligt sträckdatabasen Picea. Totalt från hösten har rapporterats 11 649 sydsträckande ex 16.9 - 29.10 (Niklas Lindberg Alseryd m.fl.).

Brandkronad kungsfågel *Regulus ignicapilla** (2/2 – 2/2)
1 sj Sågbäcken, Hössjö 15-20.5 (*Peter Sunesson m.fl.), 1 hane sj Arboretum Norr, Umeå 11-21.6 (*Niklas Andersson m.fl.). Anmärkningsvärt nog gjordes hela två fynd detta år av kungsfågelns brandkronade kusin! Det är endast landskapets tredje och fjärde fynd och de första sedan 2006. Teoretiskt sett skulle det kunna ha varit samma individ men Rrk Vb väljer att bedöma dem som skilda, med tanke på artens framgångsrika expansion i Sydsverige på senare år. Det ligger nära till hands att tro på fler fynd de närmaste åren!

Kungsfågel *Regulus regulus*
Från Stora Fjäderägg har rapporterats följande höga märksummor: 279 ex 18.9, 353 ex 21.9, 321 ex 22.9 (Bo Slunge m.fl.) samt 377 ex 29.9 (Andreas Garpebring m.fl.). Dessutom en notering om många rastande individer: 300 ex rast Skötgrönnan, Burvik, Bureå 23.9 (Elis Ölfvingsson m.fl.).

Brandkronad kungsfågel Foto: Rolf Segerstedt/N

Nötväcka *Sitta europaea*
Rapporter från Holmöarna: 1 ex Holmö Kyrkväg 41 22.4 (Mats Nilsson), 1 ex str NO Lillhällan 6.5 (Andreas Garpebring m.fl.). Nötväckan är fortfarande sällsynt och sporadiskt uppträdande ute på Holmöarna. Årets två rapporter gällde möjligen samma individ.

Gärdsmyg *Troglodytes troglodytes*
Häckningar: Fyra säkerställda häckningar har rapporterats in, tre från trakterna av Umeå och en från Skellefteå. Om man inkluderar observationer med högre häckningskriterier under häckningstid tillkommer ytterligare ca 25 revir, rätt väl spridda över de södra två tredjedelarna av landskapet. Sammanlagt har det rapporterats ca 200 revir under året. En stor majoritet var belägna i den sydöstligaste delen av landskapet medan i de nordligaste och västligaste delarna är reviren fortfarande få.

Vinterfynd: 1 ex lockläte Djupsundsbäcken, Holmsund 16.12 (Joakim Linder). Enstaka gärdsmygar påträffas numera så gott som årligen under vintern i Västerbotten.

Stare *Sturnus vulgaris*
Häckningar: Minst 22 konstaterade häckningar har rapporterats för spridda lokaler i de östra delarna av landskapet. Utöver detta finns noteringar från ytterligare ett 40-tal lokaler under omständigheter som tyder på häckning.

Vinterfynd: 1 ex Västerbacken, Holmsund 21.1 - 10.2 (Tommy Magnusson m.fl.). I år bara ett vinterfynd, men av en långstannade fågel. Fynd av arten under vintern görs numera så gott som årligen i landskapet.

Många vår (≥100 ex): 100 ex förbifl Obsladan, Umedeltat 28.4 (Johan Forssell).

Många höst: Under hösten finns noteringar om större flockar från framförallt områden kring Umeå/Umedeltat från slutet av juni till början av oktober. Noteringar om flockar om minst ≥500 ex var 700 ex förbifl Strömpilen, Umeå 9.8 (Andreas Garpebring), 1 000 ex förbifl Gluntens väg, Umeå 10.8 (Niklas Andersson), 1 200 ex förbifl Grubbevallen, Grubbeskolan, Umeå 13.8 (Niklas Lindberg Alseryd), 600 ex förbifl Storavan, Stöcke 16.8 (Gunnar Ekenberg), 700 ex Tobleronehusen, Ersboda, Umeå 22.8 (Gunnar Ekenberg), 500 ex förbifl T-vägen, Umedeltat 29.8 (Niklas Andersson).

Rosenstare *Pastor roseus** (11/11 – 1/1)
1 ad rast Storavan, Stöcke, Umedeltat 7.6 (*Birger Risberg, Jörgen Kragh, Jan Roslin). Fynd nr 12 i landskapet. Junifynd dominerar stort i materialet.

Strömstare *Cinclus cinclus*
Som vanligt inga fynd som tyder på häckning. Övervintrande fåglar noterades väl spritt över landskapet fram till den 12.4 under våren och från och med den 12.10 under hösten.

Dubbeltrast *Turdus viscivorus*
Många: 221 ex str N Bjuröklubbs fyr 21.4 (Andreas Garpebring), 138 ex str N Lillhällan, Holmöarna 6.5 (Andreas Garpebring m.fl.), 134 ex str SV Sönnerstgrundet 1.10 (Joel Hallingfors m.fl.).

Taltrast *Turdus philomelos*
Många: 79 ex lockläte 5-6.8, 95 ex lockläte 26-27.8 och 127 ex lockläte 2-3.10 Hällögern, Norum (passiv ljudinspelning nattetid; Alan Dalton), 200 ex rast Skötgrönnan, Burvik, Bureå 25.9 (Elis Ölfvingsson, Axel Jensen, Johan Jensen).

Rödvingetrast *Turdus iliacus*
Vinterfynd: 1ex Parkbron, Skellefteälven i C Skellefteå 28.1 (Stig Holmqvist, Mats Holmkvist).

Många: 153 ex str NO Sönnerstgrundet 29.4 (Micael Jonsson), 500 ex förbifl Persraningen, Flarken, Ånäset 5.5 och 500 ex rast Inre Ultervattnet, Robertsfors 5.5 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson).

Koltrast *Turdus merula*
Som vanligt föreligger ett stort antal rapporter från Umeå med omnejd under vintermånaderna med 1-5 ex från vardera av ca 490 lokaler. Arten har rapporterats från Skellefteå under vintermånaderna från en handfull lokaler och från ungefär lika många andra kustnära lokaler.

Inlandsfynd vinter: 1 1K hane Tåvägen 5, Vindeln 1-2.12 (Henrik Sporrong).

Björktrast *Turdus pilaris*
Många: 1 200 ex rast Holmö by, Holmöarna 1.10 (Micael Jonsson), 1 000 ex str Lillskärsudden 15.10 (Krister Jakobsson). Ett år med få rapporter om större ansamlingar av arten.

Ringtrast *Turdus torquatus*
Under perioden 21.4 - 20.5 gjordes tio fynd av arten i landskapet, vilket är en mycket låg summa. Alla fynd gällde sträckande eller kortvarigt rastande fåglar. Arten rapporterades inte alls under hösten vilket är första gången sedan 2007 som detta har skett.

Rödhake *Erithacus rubecula*
Vinterfynd: 1 ex rast Västerbacken, Holmsund 23.12 (Christer Olsson). Sjätte året i rad med vinterfynd av rödhake. I år dock bara en enda notering.

Näktergal *Luscinia luscinia*
Möjlig häckning: 1 ex upprörd, varnande Holmö by, Holmöarna 6-22.6 (Per Hansson m.fl.).

Övriga fynd: 1 sj Bjännberg, Hörnefors 29.5 - 2.6 (Jörgen Nilsson), 1 sj Grundskatan, Bjuröklubb 29.5 (David Möller), 1 hane sj Åbyn 511, Skellefteå 2.6 (Erik Owusu-Ansah, Darius Strasevicius), 1 sj Holmö byaväg 135, Holmöarna 5.6 (Christer Larsson), 1 sj Bergguddsvägen 6, Holmöarna 5.6 (Christer Larsson), 1 sj Gumbodahamn, byn, Ånäset 7.6 (Leif Bildström), 1 sj Kopparvägen, Carlslid, Umeå 12.6 (Sören Wulff, L-G Bo-ström), 1 sj Kvarnberget, Burträsk 19.6 (Jens Morin, Bengt Larsson m.fl.). Nio fynd av lika många individer, men ovanligt väl spridda över landskapet. Notera fyndet från Holmö by med en varnande individ 22.6 på samma lokal där en sjungande hörts sedan 6.6. Dessutom ytterligare två sjungande individer på Holmön.

Blåhake *Luscinia svecica*
Under våren finns rapporter om arten

14-28.5 och under hösten 30.7 - 2.10. Från årets ringmärkning har rapporterats 208 individer, vilket är en låg årssumma. Fem ex märkets under våren (alla på Stora Fjäderägg) och resten under hösten. Flest märktes vid Danielsten, Bureå (66 ex) 19.8 - 1.9 (Linus Andersson) följt av Obbola industritipp, Umedeltat (53 ex) 26.8 - 22.9 (Vidar Lindroos m.fl.) och T-vägen, Umedeltat (49 ex) 12.8 - 28.9 (Carl-Arne Nyström m.fl.).

Mindre flugsnappare Foto: Henrik Blommé

Mindre flugsnappare *Ficedula parva*

Häckningar: En konstaterad häckning med 1 ad matandes 1 flygg juv Grundskatan, Bjuröklubb 27.7 (Niklas Lindberg Alseryd). Dessutom två ytterligare rapporter med starkare häckningskriterier i lämplig miljö (stationära par eller varnande fåglar). Därutöver rapporterades fynd på 16 lokaler av ensamma sjungande fåglar i lämplig miljö, de flesta i kustlandet men en handfull inlandsfynd gjordes för ovanlighets skull, i trakterna av Tavelsjö, Tväråbäck och Åmsele.

Sent fynd: 1 honf rast Lövöudden, Holmsund 13.10 (Joakim Linder).

Tajgablåstjärt *Tarsiger cyanurus** (61/61 – 7/8)

Fynd under häckningstid: 1 2K+ par i lämplig häckbiotop Stigen Jungfrugraven – Grundskatan, Bjuröklubb 10-11.6 (*Niklas Lindberg Alseryd, Erik Normark, Katarina Stenman m.fl.), 2 2K+ hanar permanent revir samt 1 honf tyst individ Storsand – Grundskatan, Bjuröklubb 11.6 - 4.7 (*Erik Normark, *Fredrik Grahn m.fl.), 1 2K+ sj Bjuröklubbs kapell 24.6 (*Niklas Lindberg Alseryd).

Övriga fynd: 1 ex rast Bjuröklubbs fyr 9.9 (*David Möller), 1 honf rast Skötgrönnan, Burvik, Bureå 26.9 (Elis Ölfvingsson, Axel Jensen, *Johan Jensen). En av årets stora begivenheter var de tajgablåstjärtar som upptäcktes vid Bjuröklubb i juni. Antalet fåglar i Bjuröklubbsområdet under försommaren är svårt att säkert avgöra men Rrk Vb bedömer att det rörde sig om sex individer varav ett par, två permanent sjungande hanar, samt en tillfälligt sjungande hane och en honfärgad individ. Det var nästan en koloniliknande ansamling med som mest tre sjungande hannar inom ett begränsat område. Med tanke på fyndskörden var det udda att inga fynd gjordes i lämplig biotop i landskapets inre delar och att det inte heller gjordes några fynd under hösten i det södra kustbandet.

Svart rödstjärt *Phoenicurus ochruros*

Samtliga: 1 honf rast Holmö by, Holmöarna 27.4 (Gustaf Egnell), 1 2K hane rast Byviken, Holmöarna 6-7.5 (Andreas Garpebring, Fredrik Alriksson,

Christer Larsson m.fl.), 1 honf Byviken, Holmöarna 26.6 (Daniel Lind). Tre fynd på klassiska lokaler på Holmön, som ofta drar till sig svarta rödstjärtar under vår och försommar. Dock inget som egentligen indikerar häckning. Rrk Vb väljer att betrakta fynden som att gälla skilda individer.

Buskskvätta *Saxicola rubetra*
Många: 40 ex Dammen N Jvg, Umedeltat 10.8 (Niklas Andersson).

Sent fynd: 1 1K rast Holmö by, Holmöarna 1.10 (Micael Jonsson).

Stenskvätta *Oenanthe oenanthe*
Sent fynd: 1 1K rast Lillskärsudden 15.10 (Krister Jakobsson).

Järnsparv *Prunella modularis*
Många: 69 ex str N Bjuröklubbs fyr 21.4 (Andreas Garpebring), 40 ex str SV Vattuögrarna, Djäkneboda 8.9 (Niklas Andersson, Noel Hohenthal) och 33 ex rast Obbola masstipp 24.9 (Micael Jonsson).

Inga vinterfynd av arten detta år så efter fyra år i rad med sådana så bröts trenden.

Gråsparv *Passer domesticus*
Många: 30 ex Fodercentralen, Holmsund 31.3 (Jan Roslin), 33 ex Röbäcksdalen, Umedeltat 11.7 (Christer Olsson), 30 ex samma lokal 3.10 (Joel Hallingfors), 35 ex rast Umeå uthamn, Holmsund 8.10 (Christer Olsson), 35 ex Byavägen 34, Åmsele 1.11 (Michel Gauthier-Clerc). Fem rapporter om flockar på minst 30 ex från sammanlagt fyra olika lokaler är i paritet med artens uppträdande under senare tid. I år saknas rapporter om större flockar från Skellefteå.

Forsärla *Motacilla cinerea*
Häckningar: 1 par föda åt ungar Baggböle herrgård, Umeå 10.4 - 25.6 (Daniel Lind, Christina Adolfsson, Ralf Norberg m.fl.), 1 ad par pulli/nyligen flygga ungar Tavelån - Gamla Ersmarksvägen, Umeå 11.4 - 11.9 (Roger Olofsson m.fl.), 1 ad par föda åt ungar Rovön, Skellefteå 12.4 - 4.6 (Erik Normark, Patrick Degerman, Joakim Wallström m.fl.), 1 ad par föda åt ungar Mobackendammen, Skellefteå 14.4 - 10.7 (Stig Holmqvist, Erik Normark m.fl.), 1 ad par föda åt ungar Robertsfors bruksområde 17.4 - 10.6 (Leif Bildström, Urban Lundström, Christer Olsson m.fl.), 1 ad par föda åt ungar Sjungande Dalens dammar, Skellefteå 11.5 - 17.6 (Christina Ericsson, Erik Normark), 1 ad par matar ungar i bo Sävar kraftverksdamm 16.5 - 7.6 (Niklas Lindberg Alseryd, Andreas Bernhold, Mats Hannerz m.fl.), 1 ad par föda åt ungar Tavelån, ängsmark NO om Ersboda 17.6 - 25.7 (Roger Olofsson), 2 ad matande 3 flygga ungar bron över Hörnån, Häggnäs 23.7 (Per Lundberg), 1 par matande 2 ungar Åselestupet, Bygdsiljum 26.7 (Erik Sundling).

Troliga häckningar: 1 2K par upprörd, varnande Strömsholm, Bureå 11.4 - 4.6 (Linus Andersson, Christina Ericsson), 1 par upprörd, varnande Orrböle kvarn, Tväråbäck 22.4 - 24.6 (Jonas F Grahn), 1 ad par i lämplig häckbiotop Sörmjöle by 29.4 - 9.8 (Håkan Olsson, Ritu Andersson, Lasse Sjögren m.fl.), 1 ex upprörd, varnande Dal-

karlsån, Bygdeå 14.6 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson).

Sammanlagt tio konstaterade och fyra troliga häckningar. Dessutom sedd på ytterligare fem lokaler i lämplig miljö under häckningstid. Forsärlans segertåg i landskapet fortsätter och årets häckningsutfall blev det bästa hittills. Med tanke på hur många sträckor av passande vattendrag som aldrig besöks av skådare är mörkertalet säkert betydande! I övrigt gjordes fynd mellan 4.4 och 11.10.

Citronärla *Motacilla citreola** (21/21 – 4/4)
1 hane förbifl Gärdefjärdens NR 23.5 (Jonas F Grahn), 2 hanar sj Storavan, Stöcke 25.5 - 16.6 (Henrik Blommé, Martin Lagmo, Dag Österlund m.fl.), 1 ad rast Dammen N Jvg, Umedeltat 17.8 (Emmanuel Naudot). Fyra fynd av totalt fyra individer.

En av senvårens begivenheter var inte mindre än två revirhävdande hanar vid Storavan - en utfärgad adult hane och en 2K hane. Någon hona i sällskap dokumenterades dock aldrig även om det förelåg en rapport om en sådan. Augustifyndet kan möjligen ha gällt någon av Storavanfåglarna men lokalerna i området är relativt välbesökta och Rrk Vb gör bedömningen att det rörde sig om en ny individ. Fågeln vid Gärdefjärden utgör det första fyndet i norra landskapsdelen.

Sädesärla *Motacilla alba*
Sena fynd: 1 ad rast Umeå centrum 2.11 (Niklas Lindberg Alseryd) och 1 ad stationär Tavelsjö 5.11 (Anders Enetjärn).

Trädpiplärka *Anthus trivialis*
Tidigt fynd: 1 ex rast Lundåkern, Umeå 18.4 (Bertil Brånin), 1 ex rast Svart-Lass, Hsk 22.4 och 1 ex rast Lillklyvan, Hsk 22.4 (Thomas Sundström).

Sent fynd: 1 ex rastande Åkern, Holmö by, Holmöarna 29.10 (Mats Nilsson, *Gustaf Egnell). Höstfyndet är mycket sent för denna tropikflyttare, men inte rekord. År 1990 sågs en trädpiplärka 3.11.

Citronärla Foto: L-G Boström

Rödstrupig piplärka *Anthus cervinus*
Vår: 1 ex förbifl Brånsjön 13.5 (Christer Olsson). Vårfynd görs numera långt i från årligen.

Höst: Under hösten noterades rödstrupiga piplärkor från ca 30 lokaler 1.8 - 24.9. Det rörde sig sannolikt om minst 50 olika individer, men troligen fler än så då omsättningen mellan olika dagar på en och samma lokal ofta är oklar. Jämfört med många av de senare åren var uppträdandet ovanligt rikligt, men jämfört med fyndbilden för ett par decennier sedan får det ändå anses vara magert.

Ängspiplärka *Anthus pratensis*
Många: 300 ex rast Obsladan, Umedeltat 23.4 (Micael Jonsson), 400 ex rast Degernäsbäcken, S väg, Umedeltat 23.4 (Micael Jonsson), 250 ex rast samma lokal 24.4 (Niklas Andersson), 272 ex str S Innertavle 52, Umeå 9.9 (Andreas Garpebring), som mest 500 ex rast St Fjäderägg 23-28.9 (Andreas Garpebring, Anna Hallmén, Johan Eke-stedt m.fl.) och 398 ex str SV Hällögern, Norum 24.9 (Alan Dalton).

Skärpiplärka *Anthus petrosus*
Häckningar: 5 pulli ringm Lövöbådan-Svartlass, Hsk 20.6 (Umedeltats Fältstation, Vidar Lindroos), 1 ad + 3 nyligen flygga ungar Käringbådan, Norum 22.7 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson). Utöver dessa två konstaterade häckningar rapporterades revirhävdande fåglar och fåglar i lämplig miljö under häckningstid från ytterligare ca tio lokaler. I övrigt rapporterad från ca 25 lokaler längs kustbandet där den absoluta majoriteten av rapporterna var från den södra tredjedelen av landskapet, upp till i höjd med Holmöns norra spets. Längre norrut bara en handfull rapporter där det nordligaste var från Skötgrönnan utanför Bureå.

Ob. bo-/bergfink *Fringilla coelebs/ montifringilla*
Många: Sammanlagt under våren rapporterades 57 595 nordsträckande bo-/bergfinkar (både obestämda och till art bestämda) från Bjuröklubbs fyr 7.4 - 10.6. Tre dagar sticker ut med höga sträcksiffror: 10 000 ex 18.4 (Erik Normark), 18 025 ex 21.4 (Andreas Garpebring) och 20 000 ex 8.5 (Erik Normark.

Bergfink *Fringilla montifringilla*
Vinterfynd (jan-feb): Som mest 4 ex Västerbacken, Holmsund 1.1 - 16.2 (Ralf Norberg m.fl.), 1 ex Nordanå, Skellefteå 3.1 (David Möller), 1 hane rast Öst-Teg, Umeå 4.1 (Thomas Sundström), 1 hane Jacob Grubbs väg, Grubbe, Umeå 5-13.1 (Hans Bång, Andreas Drott), 1 ex Älvtået, Västerhiske, Umeå 13.2 (Sven Hellqvist), 1 ex Berghem, Umeå 24.2 (Bengt Wahlin).

Vinterfynd (dec): 1 ex Backenskolanskogen, Umeå 14-30.12 (Ralf Norberg), 1 ex Västerbacken, Holmsund 15-31.12 (Christer Olsson).

Nio övervintrande bergfinkar under årets inledande månader och två från årets sista månad är en tydlig återgång till normala vintersiffror för denna normalt sparsamma övervintrare i Västerbotten.

Många: 3 000 ex rast T-vägen, Umedeltat 15.9 (Niklas Andersson).

Bofink *Fringilla coelebs*
Vinterfynd: under årets två inledande månader rapporterades ca 42 övervintrande bofinkar från 16 lokaler och under december nio bofinkar från sju lokaler. Då vissa av lokalerna ligger nära varandra och antalet rapporterade individer från en och samma lokal varierar mellan dagar kan man misstänka att en del individer rört sig mellan olika fågelbord på närliggande lokaler. Bara en av rapporterna från vardera vinterperiod är från norra delarna av landskapet: 1 hane Norra Frostkåge, Kåge 8.1 och 1 hane samma lokal 1.12 (Mats Holmkvist).

Fynd om ≥5 ex på en lokal: 5 ex Hössjö 226 1.1 - 26.2 (Peter Sunesson), 5 ex Västerbacken, Holmsund 2.1 - 16.2 (Ralf Norberg m.fl.), 5 ex Kopparvägen, Carlslid, Umeå 7.1 - 2.12 (Sören Wulff), 8 ex Grubbe, Umeå 10.1 - 23.2 (Daniel Lind), 6 ex Granlidsvägen 11, Hörnefors 21.2 (Tommy Magnusson). Efter flera år med stora mängder övervintrande bofinkar i landskapets södra delar en återgång till mer normala vintersiffror.

Många: 3 000 ex rast Degernäs, SV slätten, Umedeltat 24.4 och 3 000 ex rast Fälten S Stöcke, 24.4 (Niklas Andersson).

Stenknäck *Coccothraustes coccothraustes*
Två konstaterade häckningar: 1 ex föda åt ungar Nya kyrkogården, Vindeln, 18.6 (Henrik Sporrong), 1 ad + 2 pulli/nyligen flygga ungar västra Myckle, Skellefteå 15.7 (Stig Holmqvist). Dessutom ytterligare sju rapporter med högre häckningskriterier och ett stort antal rapporter i häckningstid från lämpliga miljöer. De flesta rapporterna kom från Umeälvens nedre lopp, Skelleftetrakten och från området kring Byske, men även utspritt från i stort sett hela östra halvan av landskapet.

Vinterfynd (jan-feb): som mest 4 ex Västerbacken, Holmsund 1.1 - 16.2 (Ralf Norberg m.fl.), som mest 7 ex Berghem, Umeå 7.1 - 24.2 (Bengt Wahlin m.fl.), 1 ex Gammelstaden, Skellefteå 15-27.1 (Joakim Wallström), 1 ex Signalvägen, Hedlunda, Umeå 20.1 (Torbjörn Hedin), 1 ex Sofiehem, Umeå 22.1 (Fredrik Alriksson), 1 ex Gästgivarforsen, Byske 28.1 (Stig Holmqvist, Mats Holmkvist). Inga decemberfynd gjordes under året!

Rosenfink *Carpodacus erythrinus*
Fynd med högre häckningskriterier: 1 par parning/parningsceremonier Ekmans kulle, Umeå 10.6 (Niklas Andersson). I övrigt föreligger rapporter om revirhävdande fåglar från 130-150 lokaler i östra delen av landskapet. Flest rapporter från Umeälvens nedre lopp, Vännästrakten, Lövånger, Bjuröklubb och området kring Skellefteå.

Tallbit *Pinicola enucleator*
Inte heller detta år gjordes några fynd som antyder häckning. Som vanligt gjordes spridda noteringar under perioden februari - april men de bedöms ha rört tallbitar på genomresa tillbaka mot häckningsområdena i norr.

Domherre *Pyrrhula pyrrhula*
Sträck (vår): Högsta dagssiffrorna av nordsträckande individer var 59 ex Bjuröklubbs fiskeläge 8.4 (Niklas Lindberg Alseryd), 100 ex Bjuröklubbs fyr 18.4 (Erik Normark) och 557 ex samma lokal 21.4 (Andreas Garpebring).

Sträck (höst): Högsta dagssiffrorna av sydsträckande individer var 53 ex Sönnerstgrundet 13.10 (Fredrik Alriksson, Mikael Wikström), 258 ex samma lokal 15.10 (Mikael Wikström, Göran Bylund, Emmanuel Naudot m.fl.) och 98 ex samma lokal 27.10 (Fredrik Alriksson, Micael Jonsson).

Toppnoteringen om 557 ex vid Bjuröklubbs fyr utgör med råge nytt vårsträckrekord för arten i Västerbotten. Det tidigare rekordet var på 247 ex vid samma lokal 17.4 1994.

Vinterhämpling *Linaria flavirostris*
Vinterfynd: Som mest 2 ex Fodercentralen, Holmsund 2.1 - 27.2 (Daniel Lind m.fl.), 2 ex samma lokal 9-11.12 (Ralf Norberg m.fl.).

Under våren inkom ca 40 rapporter om totalt 198 vinterhämplingar 17.3 - 6.5, där de flesta är från olika kustlokaler eller området kring Umeå/ Umedeltat. Största flockarna var 35 ex Fodercentralen, Holmsund 18.4 (Gunnar Ekenberg) och 20 ex rast Vännässjön, Vännäsby 28.4 (Christer Laggar). För hösten inkom 11 rapporter om totalt 14 ex 15.10 - 13.11.

Hämpling *Linaria cannabina*
Under året har bara en rapport med ett högre häckningskriterium inkommit: 1 par bobygge Landskyrkan, kyrkogården, Skellefteå 9.5 (Erik Normark). I övrigt noterades revirhävdande fåglar från knappt 25 lokaler kring Umeå, ytterligare tre lokaler i Skellefteå, samt från Lövånger och Kåge. Inkluderar man samtliga observationer under häckningstid ökar antalet lokaler till 50-talet kring Umeå, en handfull i Vännäs, 10-talet i Skelleftetrakten och lite spridda skurar i övriga delar av Västerbottenskustens jordbruksområden.

Västliga fynd: 1 ex Lövknösen, Ekorrsele 18.5 (Magnus Eriksson, Henrik Wahlberg), 2 ex Manjaur, Mårdsele 30.10 (Michel Gauthier-Clerc).

Många (≥40 ex): 50 ex rast Obsladan, Umedeltat 27.4 (Birger Risberg), 45 ex rast Röbäcksslätten, Umedeltat 28-29.4 (Joel Hallingfors, Fredrik Alriksson), 40-60 ex Skärberget/ Dammarna vid Jvg, Umedeltat 30.8 - 13.10 (Fredrik Alriksson m.fl.), 40 ex förbifl Grubbänget N om järnvägen, Umeå 1.9 (Ralf Norberg), 40 ex Brånsjöns NR 3.9 (Jonas F Grahn).

Gråsiska *Acanthis flammea*
Många: Under ca en månads tid från slutet av september till slutet av oktober nåddes Västerbottenskusten av en rejäl invasion av gråsiskor. Fåglarna kom över Kvarken och rörde sig sedan norrut längs kusten som brukligt är under invasionsåren. Noteringar om ≥1 000 ex var 1 000 ex förbifl St Fjäderägg 28.9 (Andreas Garpebring m.fl.), 1 210 ex str NV samma lokal 30.9 (Andreas Garpebring m.fl.), 4 000 ex str N Bjuröklubbs fyr 30.9 (Erik Normark), 3 500 ex str NV Bjuröklubbs fiskeläge 30.9 (Niklas Lindberg Alseryd), 3 000 ex str NV samma lokal

1.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 1 230 ex str N Sönnerstgrundet 5.10 (Birger Risberg, Mikael Wikström), 1 921 ex str N samma lokal 7.10 (Birger Risberg m.fl.), 1 000 ex sträckf Bjuröklubbs fyr 8.10 (Martin Lagmo), 4 132 ex str NV Sönnerstgrundet 8.10 (Mikael Wikström, Emmanuel Naudot), 2 000 ex str NV Klubben, Bygdeå 8.10 (Niklas Andersson, Oscar Danielson), 2 460 ex str N Sönnerstgrundet 23.10 (Birger Risberg), 1 761 ex str N samma lokal 27.10 (Fredrik Alriksson, Micael Jonsson).

Många ringmärkta: 923 ex St Fjäderägg 24.10 (Gustav Forsblom m.fl.). Dagssumman innebar nytt märkrekord för Stora Fjäderägg.

Brunsiska *Acanthis flammea cabaret*
Under året har det inkommit 85 rapporter om sammanlagt 322 brunsiskor. Samtliga är från hösten och sammanfaller med ett kraftigt inflöde av gråsiskor till Västerbottenskusten. Majoriteten av fåglarna (312 ex) blev ringmärkta varav 124 ex på Stora Fjäderägg, 76 ex på Obbola industritipp, 24 ex vid T-vägen, 59 ex vid Degernäs och 17 ex vid Djäkneböle.

Snösiska *Acanthis flammea exilipes*
Under året har det inkommit 64 rapporter om totalt 161 snösiskor varav tre rapporter, om totalt fem fåglar, var från våren och resten var från hösten. Antalet rapporterade snösiskor var det högsta på ett decennium och sammanföll med en ovanligt kraftig invasion av gråsiskor under senhösten. Majoriteten av fåglarna (142 ex) var sådana som blev ringmärkta, med högsta antalen från Stora Fjäderägg (35 ex), Obbola industritipp, Umedeltat (37 ex) och Degernäs, Umedeltat (61 ex).

Bändelkorsnäbb *Loxia leucoptera*
Mellan 12.4 och 16.11 gjordes ett trettiotal fynd av uppskattningsvis cirka 50 fåglar. I ett längre perspektiv är det ett riktigt svagt uppträdande. Från skiftet juni/juli och fram till början av oktober verkar dock ett mindre genomflöde ha pågått. Ingen observation gällde fler än sex individer.

Större korsnäbb *Loxia pytyopsittacus*
Sträck (höst): Högsta dagssiffrorna var 367 ex str NV Hällögern, Norum 24.9 (Alan Dalton), 329 ex str NV Sönnerstgrundet 28.9 (Niklas Lindberg Alseryd), 590 ex str NV Bjuröklubbs fiskeläge 30.9 (Niklas Lindberg Alseryd), 244 ex str NV Sönnerstgrundet 1.10 (Joel Hallingfors, Emmanuel Naudot, Mikael Wikström), 2 400 ex str NV Bjuröklubbs fiskeläge 1.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 260 ex str SV Sönnerstgrundet 10.10 (Ralf Norberg), 200 ex str N Bjuröklubbs fyr 17.10 (Ralf Norberg). En av fågelhöstens mer anmärkningsvärda händelser var de osedvanligt kraftiga rörelser av större korsnäbb som märktes av på flera håll i kustlandet under september och början av oktober. Magnituden saknar tidigare motstycke. Den större korsnäbben är inte känd för att uppvisa samma slags dramatiska invasionsrörelser som den mindre korsnäbben och i viss mån bändelkorsnäbben, men denna höst var den större arten klart dominerande under ett par höstveckor. Datum stämmer i övrigt väl in med den tid på hösten när

rörelser av större korsnäbb brukar märkas av som tydligast.

Mindre korsnäbb *Loxia curvirostra*
Många: 373 ex str N Bjuröklubbs fyr 21.4 (Andreas Garpebring), 350 ex str NV Bjuröklubbs fiskeläge 24.6 (Niklas Lindberg Alseryd), 676 ex str N Hällögern, Norum 15.7 (Alan Dalton), 743 ex str NO samma lokal 19.7 (Alan Dalton), 450 ex str NV Bjuröklubbs fiskeläge 1.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 400 ex sträckf Bjuröklubbs fyr 8.10 (Martin Lagmo). Ett år med tydlig sträckrörelse av mindre korsnäbb både under senvår, högsommar och senhöst.

Steglits *Carduelis carduelis*
Häckningar: Fem konstaterade häckningar vilka resulterade i minst 13 flygga ungar. Fyra av häckningarna var i olika delar av Umeå och en i Sävar. Utöver detta finns rapporter om revirhävdande fåglar och par från ett stort antal lokaler i östra delen av landskapet med koncentrationer kring Umeå och nedre delarna av Skellefteå älvdal. Rapporter från landskapets nordvästra delar var 1 ad Renfors, Boliden 3.5 (Birger Voigt), 1 ex lockläte Lidsträsk, Bastuträsk 9.7 (Anders Sundkvist, Christina Lindquist).

Många: Ett stort antal noteringar om flockar på 25-100 ex finns från olika områden kring Umeå och Umedeltat. Noteringar om ≥100 ex från dessa områden var 200 ex Obbola industritipp 23.8 (Birger Risberg), 160 ex Röbäcksdalen 9.9 (Christer Olsson), 230 ex samma lokal 11.9 (Fredrik Alriksson), 100 ex Grubbänget, O om Norra länken 21.10 (Niklas Lindberg Alseryd), 120 ex anlagda våtmarken, Grubbänget 29.10 (Niklas Lindberg Alseryd). Utanför Umeområdet finns följande noteringar om flockar på ≥ 25 ex: 25 ex Strandpromenaden, Bonnstan, Skellefteå 16.1 (Erik Normark), 25 ex Vännäs ryttarförening, Norrmalm, Vännäs 29.8 (Jonas F Grahn), 30 ex Brån 21, Brånsjön 2.10 (Peder Andersson).

Grönsiska *Spinus spinus*
Vinter: Under januari - februari gjordes ett 30 tal noteringar om enstaka fåglar eller småflockar från ca 14 lokaler och majoriteten av rapporterna var från Umeå med omnejd. Högsta rapporterade antalet var 6 ex Berghem, Umeå 21.1 (Andreas Garpebring m.fl.). Ett av fynden var från inlandet vilket är ovanligt: 1 ex förbifl Långselliden, Boliden 15.2 (Elias Forsberg). Under december finns enbart en notering: 1 ex förbifl Västerhiske, Umeå 19.12 (Roland Jansson).

Sträck (vår): Under våren finns två höga sträcknoteringar om ≥1 000 ex; minst 1 000 ex str N Bjuröklubbs fyr 18.4 (Erik Normark) och 3 765 ex str N samma lokal 21.4 (Andreas Garpebring).

Sträck (höst): Rapporter om ≥1 000 sydsträckande individer var 1 034 ex 19.9, 2 490 ex 22.9, 2 194 ex 24.9, 1 640 ex 25.9 alla Hällögern, Norum (Alan Dalton), 1 052 ex Innertavle 9.9 (Andreas Garpebring), 2 420 ex Tavastudden 23.9 (Emmanuel Naudot) och 3 769 ex Sönnerstgrundet 26.9 (Birger Risberg).

Dvärgsparv Foto: Joel Hallingfors

Snösparv *Plectrophenax nivalis*
Vinterfynd: 1 honf rast Lindbergsögern, Hsk 28.1 (Thomas Sundström) och 1 ex rast Tavastudden 17.2 (Gunnar Odell).

Många: 347 ex str NV Lillklyvan, Hsk 7.4 (Thomas Sundström) vilket är en hög sträcksumma. Snösparvar noterades på våren 12.3 - 29.4, dock utan några större ansamlingar av rastande flockar. Endast enstaka rapporter har inkommit som gällde fler än 100 ex.

Lappsparv *Calcarius lapponicus*
Under våren rapporterades lappsparvar under perioden 9.4 – 13.5. Jämfört med förra våren innebar 2023 lite av en uppryckning sett till antalet observerade individer. Totalt gjordes 23 noteringar om flockar med ≥20 ex, där flertalet är från jordbruksslätterna kring Umeå. Största noterade flocken var 75 ex rast Obsladan, Umedeltat 27.4 (Birger Risberg). Andra stora rastande flockar om ≥50 ex var 50 ex Röbäcksslätten, Umedeltat 28.4 (Joel Hallingfors, Fredrik Alriksson), 50 ex samma lokal 1.5 (Jonas Jönsson), 60 ex Hjoggböleliden, Bureå 3.5 (David Möller) och 60 ex östra Grubbänget, Umeå 5.5 (Niklas Lindberg Alseryd). Under hösten finns noteringar om enstaka exemplar under perioden 2.8 – 13.10.

Inlandsfynd: 1 ex lockläte Storsandsjö, Hällnäs 29.8 (Ralf Norberg).

Sävsparv *Emberiza schoeniclus*
Många: 145 ex och 588 ex str SV Hällögern, Norum 18.9 resp 24.9 (Alan Dalton) och 100 ex str SV Vattuögrarna, Djäkneboda 24.9 (Niklas Andersson).

Sent fynd: 1 ex rast Blågrundsudden 1.11 (Christer Olsson).

Dvärgsparv *Emberiza pusilla** (82/85 – 6/6)
Samtliga: 1 1K ringm 30.8, 1 1K ringm 1.9, 1 ex ringm 15.9 Danielsten, Bureå (Linus Andersson), 1 ex rast Röbäcksdalen, Umedeltat 21.9 (*Joel Hallingfors, Joakim Linder), 1 ex rast Skötgrönnan, Burvik, Bureå 23.9 (Elis Ölfvingsson, Axel Jensen, Johan Jensen), 1 1K ringm St Fjäderägg 23.9 (Andreas Garpebring, Johan Ekenstedt, Julia Pettersson m.fl.). Sex fynd av lika många individer är i överkant av det normala för senare år. Enbart höstfynd vilket faller väl in i det rådande fyndmönstret. Notera att hela tre individer ringmärktes vid Danielsten denna höst!

Videsparv *Emberiza rustica*
Häckningar: Inga konstaterade häckningar men ca 40 rapporter om par/sjungande hanar i lämplig miljö under häckningstid. En jämförelsevis hög årssumma, men givetvis bara en mycket liten andel av det faktiska antalet revir som finns där ute.

Sträck: Under våren noterades 36 nordsträckande videsparvar där 22 ex Lillhällan, Holmöarna 6.6 sticker ut som en hög vårsumma (Andreas Garpebring m.fl.). Under hösten noterades hela 496 sydsträckande videsparvar där 375 ex str SO Vattuögrarna, Djäkneboda 3.9 (Niklas Andersson, Jörgen Andersson) sticker ut rejält. Kanske den högsta noterade sträcksumman för arten någonsin i landet?

Vid de olika ringmärkningsplatserna i landskapet kunde antalet märkta individer summeras till 106 ex Umeälvens delta och slätter, 145 ex Vattuögrarna, Djäkneboda, 30 ex Klintsjölänningen, Ånäset, 40 ex St Fjäderägg och 172 ex Danielsten, Bureå. Totalt ringmärktes 493 videsparvar vilket tveklöst är den högsta summan i modern tid. På det hela taget verkar videsparven ha gjort en remarkabel återkomst under de senaste åren efter att i det närmaste ha kraschat under 00-talet och första halvan av 10-talet. Möjligen har förhållanden i övervintringsområden i sydöstra Asien blivit bättre med en minskning av den storskaliga olovliga fångsten i Kina för försäljning och privat konsumtion, något som tidigare fick världspopulationen av gyllensparv att fullständigt krascha? Många hot lär dock kvarstå i östra Asien med intensifierat jordbruk inkluderande ökad användning av bekämpningsmedel och en minskad andel areal av vinterstubb och gräsmark i odlingslandskapet.

Ortolansparv *Emberiza hortulana*
Häckningar: Totalt har det rapporterats cirka 60 revir av ortolansparv från 37 lokaler. Det innebär en liten minskning jämfört med föregående år. De flesta rapporterna gäller sjungande hanar, men rapporter har även inkommit om två konstaterade häckningar och tre par under häckningstid. Alla var öster om en ungefärlig linje mellan Vännäs - Burträsk - Varuträsk. Liksom tidigare år låg en majoritet av reviren i området runt Hössjö (11 lokaler) där mycket ideellt arbete lagts på riktade inventeringar i lämpliga miljöer, i första hand hyggen. Runt Skellefteå och Kågedalen inkom rapporter om ortolansparvar från tio lokaler. Sorgligt nog rapporterades det inte en enda revir-

hävdande individ från de klassiska jordbruksslätterna söder om Umeå!

Gulsparv *Emberiza citrinella*
Många: 120 ex Röbäcksdalen, Umedeltat 30.10 (Fredrik Alriksson), 170 ex Backens kyrka, Umeå 3-20.11 (Christer Olsson, Vilgot Sagerfors, Ralf Norberg), 220 ex Innertavle 52, Umeå 19.11 (Andreas Garpebring), 100 ex Prästsjön, Umeå 26.11 (Rolf Segerstedt), 100 ex Fodercentralen, Holmsund 10.12 (Vilgot Sagerfors), 140 ex Stenfors gård, Ånäset 20.12 (Leif Bildström) och 100 ex Tavelån, löv/alskog 26.12 (Roger Olofsson). Ett ganska normalt antal av stora gulsparvsflockar.

Ortolansparv Foto: Rolf Segerstedt/N

Rättelse: I Fågelrapport för landskapet Västerbotten år 2022 har det blivit fel art och fotograf för bilden på framsidan och baksidan. Framsidesbilden visar en ringand fotograferad av Maria Westling och baksidesbilden en lappmes fotograferad av Mikael Wikström, och inget annat.

VOF:s Kommittéer och Projekt

Rapportkommitté landskapet Västerbotten
Andreas Garpebring
agarpebring@hotmail.com

Rapportkommitté Södra Lappland vakant

Stora Fjäderäggs Fågelstation
Andreas Garpebring, Anna Hallmén
och Christer Larsson
Andreas Garpebring anna_hallmen@hotmail.com
christer.larsson1975@gmail.com

Umedeltats Fältstation
Per Bernhardtson
pelle.bern@gmail.com

Projekt kungsörn och pilgrimsfalk
Per-Olof Nilsson
aftonmora60@gmail.com

Projekt jaktfalk
Christian Emilsson
gargbo@gmail.com

Projekt havsörn
Jan-Erik Wallin
janerik.wallin@ume.se

Projekt berguv
Niklas Andersson
idunarna@gmail.com

Projekt vitryggig hackspett
Christer Olsson
olssoncitio@hotmail.com
070-372 79 35

Aktuell information

VOF:s hemsida
Senaste nytt och information om föreningens verksamhet på http://vasterbotten.birdlife.se/

Artportalen -Rapportsystemet för fåglar
Rapportera dina senaste observationer och ta del av andras fynd, både lokalt, regionalt och nationellt på https://artportalen.se/

Fåglar i Norra Kvarken
Rapportera och se färska summeringar av sträckande och rastande fåglar på http://fagel.slu.se/

Upphittade ringar
Skickas till Ringmärkningscentralen Naturhistoriska Riksmuseet, Box 50007, 104 05 Stockholm. Ange när, hur och var ringen hittades. Även via internetformulär på Naturhistoriska riksmuseets hemsida http://www.nrm.se/

Facebookgrupper
"Fåglar i Västerbotten" -diskussioner och allmän info om fåglar och fågelskådning i Västerbotten.

"Fågelskådning i Umeå" -fåglar och fågelskådning med fokus på Umeå.

"Stora Fjäderäggs Fågelstation" -Stora Fjäderäggs egna facebooksida där du kan ta del av aktuell verksamhet.

"Umedalens Fältstation / Ume River Delta Field Station"-Senaste nytt om ringmärkning, återfynd och övrig verksamhet från Umeås närmaste fågelstation.

Lokalföreningar / Lokala kontaktpersoner

Umeå Fågelförening (UFF): vakant
Skellefteå: Mattias Laisfeldt, laisafbjuroklubb@hotmail.com, 070-3861206
Lycksele: Per Hansson, Inlandsbon@hotmail.com 073-0736740
Vindeln: Henrik Sporrong, 0933-61414
Vännäs: Christer Laggar, 070-6517398
Bjurholm: Vakant. Är Du intresserad av att bli kontaktperson här? Kontakta oss!
Malå: Alf-Rune Öberg, arune@hotmail.se 070-2172483
Nordmaling: Jean-Michel Roberge, 073-0637997
Norsjö: Carina Röös Lindmark, 070-3732346
Robertsfors: Leif Bildström, calidris55@hotmail.com 070-6503457
Doretea: Per Anders Persson
Storuman: Håkan Rune, 0951-12294
Vilhelmina: Inga Olofsson, 0940-20157
Åsele: Sture Gustafsson, 0941-66518

Västerbottens Ornitologiska Förening